ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನಸಭೆ
ಸೋಮವಾರ ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ ೧೯೯೩
ಸದನವು ವಿಧಾನಸೌಧದಲ್ಲಿರುವ ವಿಧಾನಸಭೆಯ
ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಸಂಜೆ ನಾಲ್ಕುಗಂಟೆಗೆ
ಸಮಾವೇಶಗೊಂಡಿತು.
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: (ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್. ಕೌಜಲಗಿ)
ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದ್ದರು.

೧೯೯೩-೯೪ನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದ ಮಂಡನೆ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು:- ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ೧೯೯೩-೯೪ನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರವನ್ನು ಮಂಡಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್:- ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯಿಲಿ (ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು):- ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನಾನು ಈಗ ೧೯೯೩-೯೪ನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ...

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್:- ನಮಗೆ ಭಾಷಣದ ಪ್ರತಿಗಳು ಬೇಕು. ಆಯವ್ಯಯ ಎಂದರೇನು ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಬೇಕು. ಪ್ರತಿಗಳು ಬೇಕು...

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಆರ್.ವಿ. ದೇಶಪಾಂಡೆ:- I am on a point of order. ನಮಗೆ ಪ್ರತಿಗಳು ಬಂದೇ ಇಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಪ್ರತಿಗಳು ಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು:- ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ:- ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಇರಿ. ನಮಗೆ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು:- ಕೊಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್:- ಹೋದವರ್ಷ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇವತ್ತು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಇದರಲ್ಲಿ ಮಡಿವಂತಿಕೆ ಏನಿದೆ?

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ:- ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಐದು ನಿಮಿಷ ಸುಧಾರಿಸಿ. ನಮಗೆ ಪ್ರತಿಗಳು ಬರುವವರೆಗೂ ಇರಿ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್:- ನಮಗೆ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಧರಣಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ:- ಹೋದಸಾರಿ ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಪ್ರತಿಗಳು ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಆನಂತರ ಓದಿದ್ದಿರಿ.

(ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಆಯವ್ಯಯ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಹಂಚಲಾಯಿತು. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಯವ್ಯಯ ಭಾಷಣವನ್ನು ಓದಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು.)

ಶ್ರೀ. ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ (ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು)
ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ,

ನಾನು, ಈಗ, ೧೯೯೩-೯೪ ನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

೨. ಕಳೆದ ವರ್ಷ, ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರವು ಆರ್ಥಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಕಷ್ಟದ ದಿನಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿದೆ. ಆದರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಹೊಸದಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರುವ ಆರ್ಥಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳಿಂದ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ, ಕ್ರಮಕ್ರಮವಾದ ಏಳಿಗೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ೧೯೯೧-೯೨ರಲ್ಲಿ ಶೇ. ೧೪ ರಷ್ಟಿದ್ದ ಅಧಿಕ ಹಣದುಬ್ಬರ ಮಟ್ಟ ಈಗ, ಶೇ. ೭ಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆ. ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಗತಿ ಈಗ ಸುಧಾರಿಸಿದ್ದು, ೧೯೯೨-೯೩ರ ಅಂತ್ಯದ ವೇಳೆಗೆ ಅದು, ಸುಮಾರು ೪.೨ ರಷ್ಟಾಗುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಕ್ರೋಢೀಕರಣ ಹಾಗೂ ಸ್ಥಿರತೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಿದೆ.

೩. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ನೀಡಿಕೆ, ಆಮದು-ರಫ್ತು ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಕೆಲವೊಂದು ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದಲೇ ಪುರಸ್ಕೃತವಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರವು ಖಾಸಗಿ ಉತ್ಪಾದಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಲ್ಲಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯತ್ತ ವಾಲುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಹಾಗೂ ಸಮತಾ ಸಮಾಜವನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುವಲ್ಲಿ, ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ನಿಯಮಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಖಾಸಗಿ ಉದ್ಯಮಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಬಲ್ಲ ''ಸಮಾನ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರ''ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುವುದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಉದ್ಯಮಗಳು ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವುದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣದ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ನೇರವಾಗಿ ನೆರವಾಗದಂಥ ಯಾವುದೇ ಪದ್ಧತಿಗಳು/ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳು ಹಾಗೂ ನಿಯಮಗಳು ಅಂಥ ಉತ್ಪಾದಕ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗುವಂತಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಈ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿರುವಂತೆ ಬದಲಾಯಿಸಲಾಗುವುದು.

೪. ಸಾಮಾಜಿಕ-ರಾಜಕೀಯ ರಂಗದಲ್ಲಿ, ಕೋಮುಭಾವನೆಯ ಮೇಲೆ ಆಧಾರಿತವಾದ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರೇರಿತ ಹಿಂಸಾಕೃತ್ಯಗಳು ಭುಗಿಲೆದ್ದುದಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರವು ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿತ್ತು. ಈ ಅಪಾಯಕಾರೀ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಿಂದಾಗಿ ಹಿಂದೆಂದೂ ಕಾಣದಂತಹ ಕೋಮು ಗಲಭೆಗಳು ಸಂಭವಿಸಿದವು. ಇದರಿಂದ, ಜೀವ ಹಾಗೂ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗೆ ಹಾನಿಯಾಗಿರುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಮಷ್ಟಿ ಪ್ರಜ್ಞೆಗೆ ಅಳಿಸಿ ಹಾಕಲಾಗದ ಕಳಂಕ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲೂ ೭೪ ಜನರು ಸತ್ತದ್ದಲ್ಲದೆ ಹಲವಾರು ಮಂದಿ ಗಾಯಗೊಂಡರು ಹಾಗೂ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಾನಿಯುಂಟಾಯಿತು. ಈ ಗಲಭೆಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ಎಷ್ಟು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿತ್ತೆಂದರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ತರಲು ಕೇಂದ್ರ ಸಶಸ್ತ್ರ ಪಡೆಗಳ ನೆರವನ್ನೂ ಪಡೆಯಬೇಕಾಯಿತು. ಈ ಗಲಭೆಗಳಿಂದಾಗಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯದ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮೇಲೆ ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಯಿತು.

೫. ಈ ಗಲಭೆಗಳಿಂದ ಸಂತ್ರಸ್ತರಾದವರಿಗೆ ನೀಡುವಂಥ ಪರಿಹಾರಧನದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಹಾನಿಗೀಡಾದ ಆರಾಧನಾ ಸ್ಥಳಗಳ ದುರಸ್ತಿ, ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶ, ಮಾಸಾಶನ ಯೋಜನೆ ಇವುಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಹಲವಾರು ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಆರಂಭಿಸಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ನೀಡುವ ಸಾಲದ ಮೇಲೆ ಇದ್ದ ೫೦,೦೦೦ ರೂ.ಗಳು ಅಥವಾ ಆದ ನಷ್ಟದ ಶೇಕಡಾ ೩೦ರಷ್ಟು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಕಡಿಮೆಯೋ ಅಷ್ಟರ ಗರಿಷ್ಠ ಮಿತಿಯನ್ನು ೧.೦೦ ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳು ಅಥವಾ ನಷ್ಟದ ಶೇಕಡಾ ೫೦ ರಷ್ಟು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಕಡಿಮೆಯೋ ಆ ಮಿತಿಗೆ ಏರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳು ಹಾನಿಗೀಡಾಗಿ ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೂ ಇದೇ ರೀತಿಯ ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು. ಅಂಥ ಸಾಲಗಳ ಮೇಲಿನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬಡ್ಡಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಸಹಾಯಧನ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆ ಎಲ್ಲಾ ಕೋಮುಶಕ್ತಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಸಂಘಟಿತರಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಘನತೆವೆತ್ತ ಈ ಸದನದ ಮೂಲಕ ಕರ್ನಾಟಕ ಜನತೆಗೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪಗಳು-ಪರಿಹಾರ

೬. ಕರ್ನಾಟಕವು ಬರಗಾಲ ಹಾಗೂ ಪ್ರವಾಹಗಳಂತಹ ಪರಸ್ಪರ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ ಸ್ವರೂಪದ ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದೆ. ಮುಂಗಾರು ಮಳೆ ಎಷ್ಟೊದು ಅನಿಯತವಾಗಿತ್ತೆಂದರೆ ಗುಲ್ಬರ್ಗ, ಬೀದರ್, ರಾಯಚೂರು, ಬಳ್ಳಾರಿ ಮತ್ತು ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ೧೯೯೧ ಮತ್ತು ೧೯೯೨ರಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮವುಂಟಾಗಿ ಮುಂಗಾರು ಬೆಳೆಗಳು ಹಾಳಾದವು. ೧೯೯೨ರ ಅಕ್ಟೋಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಿಂಗಾರು ಮಳೆ ಯದ್ವಾ-ತದ್ವಾ ವರ್ಷಿಸಿದ್ದರಿಂದಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಉತ್ತರ ಒಳನಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂಗಾರು ಬೆಳೆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿದವು. ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ವಿನಾಶಕಾರಿ ಚಂಡಮಾರುತದ ಹಾವಳಿಯಿಂದಾಗಿ ಹಲವಾರು ಜನ ಸತ್ತರಲ್ಲದೆ, ಜಾನುವಾರು ಹಾಗೂ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಹಾನಿಯುಂಟಾಯಿತು. ಧಾರಾಕಾರವಾಗಿ ಸುರಿದ ಮಳೆ ಜಾನುವಾರುಗಳು ಹಾಗೂ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಗೆ ಹಾನಿಯುಂಟು ಮಾಡಿದ್ದೇ ಅಲ್ಲದೆ ೯೯ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸಿತು. ಇದರಿಂದ ೫೧.೯೨ ಲಕ್ಷ ಜನ ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾದರು ಮತ್ತು ೩.೧೩ ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಹಾನಿಗೀಡಾಯಿತು.

೭. ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರವು, ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾದ ಜನರಿಗೆ ಆಹಾರ, ವಸತಿ ಮತ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡಿತು. ಮೃತರ ಹತ್ತಿರದ ಸಂಬಂಧಿಗೆ ಅನುಕಂಪ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಿಕೆ, ಜಾನುವಾರು ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಮತ್ತು ಭಾಗಶಃ ಬಿದ್ದುಹೋದ ಮನೆಗಳ ದುರಸ್ತಿ ಹಾಗೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಿದ್ದುಹೋದ ಮನೆಗಳ ಪುನರ್ನಿರ್ಮಾಣ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಪರಿಕರಗಳಿಗಾಗಿ ಸಹಾಯಧನ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಯ್ತು. ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪಗಳ ಈ ಹಾವಳಿಯಿಂದುಂಟಾಗಿರುವ ಅಗಾಧ ಪ್ರಮಾಣದ ಹಾನಿಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಈಗಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪ ಪರಿಹಾರ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಸಡಿಲಗೊಳಿಸಿತು. ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎರಡು ಮನವಿಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ, ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದವರ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ತಕ್ಷಣವೇ, ೨೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೇಂದ್ರ ಅನುದಾನವನ್ನು ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪ ಪರಿಹಾರ ನಿಧಿಗೆ ೨೦.೨೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೇಂದ್ರದ ಪಾಲನ್ನು ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದು, ಕೇಂದ್ರ ತೆರಿಗೆಯಲ್ಲಿನ ರಾಜ್ಯದ ಪಾಲು ೩೦.೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಹ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ. ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾದವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ

ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಧಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದೆ. ಈ ಮಧ್ಯೆ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರವಾಹ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳಿಗಾಗಿ ೫೮.೮೫ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದು, ಬರಗಾಲ ಪ್ರವಾಹ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳಿಗಾಗಿ ಒಟ್ಟು ೭೮.೫೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗೆಯ ವೆಚ್ಚ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾದುದಾದರೂ ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಪತ್ತುಗಳಿಂದ ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾಗುವ ಜನರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸುವುದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಮೊದಲ ಆದ್ಯತೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದು ಅನಿವಾರ್ಯ.

೮. ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯವರು ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ, ಚಂಡಮಾರುತ ದಿಂದುಂಟಾದ ಪ್ರವಾಹಗಳಿಂದ ಹಾನಿಗೊಳಗಾದ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರ್ವಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಮುದ್ರ ಕೊರೆತವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರವಾಹ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕ್ರಮಗಳಿಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿದ್ದು, ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ಮತ್ತು ನೆರವು ನೀಡುವಂಥ ವಿದೇಶೀ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ ಮುಂದಿಡಲು ನಾವು ಯೋಜಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಬಾಬುಗಳು ಈ ರೀತಿ ಇವೆ :-

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ವಿವರ	ಯೋಜನೆಯ ಅವಧಿ (ವರ್ಷಗಳು)	ವೆಚ್ಚ (ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ)
೧.	ಬೃಹತ್ ನೀರಾವರಿ	೧	೨೨.೮೨
೨.	ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ	೨	೪೦.೮೧
೩.	ಪ್ರವಾಹ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕ್ರಮಗಳು	೧	೧೧.೦೦
೪.	ಸಮುದ್ರ ಕೊರೆತವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು	೪	೧೬೫.೦೦
೫.	ರಸ್ತೆಗಳ ಪುನರ್ನಿರ್ಮಾಣ		೪೫೦.೦೦
೬.	ಪ್ರವಾಹ ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಅರಣ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ	೫	೪೦.೨೪
೭.	ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ರವಾನೆ ಮತ್ತು ವಿತರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ	೫	೧೦೯.೨೧
೮.	ವಸತಿ	೨	೮೮.೦೦
	ಒಟ್ಟು		೯೨೭.೦೮

ಮನೆಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದ ಕಾರಣದಿಂದ ನಿರ್ವಸಿತರಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಬಹುಕಾಲ ಬಾಳಿಕೆ ಬರುವ ಮನೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು ಅದನ್ನು, ನೆರವು ಕೋರಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಹುಡ್ಕೋಗೆ ಕಳಿಸಲಾಗುವುದು.

ರಾಜ್ಯದ ಹಣಕಾಸು ಸ್ಥಿತಿ

೯. ಬರಗಾಲ, ಪ್ರವಾಹಗಳು ಮತ್ತು ಗಲಭೆಗಳು ರಾಜ್ಯದ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು ಸ್ಥಿತಿಯ ಮೇಲೆ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿವೆ. ನಾವು ಒಂದೆಡೆ, ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳಿಗಾಗಿ ಭಾರಿ ಪ್ರಮಾಣದ ಹಾಗೂ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾದ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ, ಗಲಭೆಗಳ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ತೆರಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೂ ಅಡಚಣೆ ಉಂಟಾಯಿತು. ಇದಲ್ಲದೆ, ರಾಜ್ಯದ ಹಣಕಾಸು ಸ್ಥಿತಿಯ ಮೇಲೆ ತೀವ್ರತರವಾದ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೇರುವ ಅಂಶಗಳಿಂದಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜಸ್ವ ಲೆಕ್ಕದ ಮೇಲಿನ ವೆಚ್ಚವು, ಹೆಚ್ಚುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಅವುಗಳ ಪೈಕಿ ಕೆಲವು ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾಲ

೧೦. ಕಳೆದ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ, ರಾಜ್ಯವು ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ಸಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವು, ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪಡೆದ ಕೇಂದ್ರದ ನೆರವು, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಾಲಗಳು, ಸಣ್ಣ ಉಳಿತಾಯದ ಮೇಲೆ ಪಡೆದ ಮತ್ತು ವಿದೇಶಿ ನೆರವಿನ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಪಡೆದ ಸಾಲಗಳಾಗಿವೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ, ಈ ಸಾಲಗಳ ಮೇಲಿನ ಸರಾಸರಿ ಬಡ್ಡಿ ದರ ಶೇಕಡಾ ೧೨.೫ ಕಳೆದ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪಡೆದ ಸಾಲದ ಮೊತ್ತ ಮತ್ತು ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅಸಲು ಮತ್ತು ಬಡ್ಡಿಯ ಹೊರೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು ಹೀಗಿವೆ :-

ಕೋಟಿ. ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ

ವರ್ಷ	ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪಡೆದ ಒಟ್ಟುಸಾಲ	ಅಸಲಿನ ಮರು ಸಂದಾಯ ಮತ್ತು ಬಡ್ಡಿ	ಸರ್ಕಾರದ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಅಸಲಿನ ಮರುಸಂದಾಯ ಮತ್ತು ಬಡ್ಡಿಯ ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ
೧೯೮೦-೮೧	೧೫೧.೩೩	೧೧೯.೫೬	೯.೩೯
೧೯೮೫-೮೬	೬೬೩.೨೬	೪೭೭.೪೬	೧೬.೦೩
೧೯೯೦-೯೧	೬೦೪.೯೧	೫೯೦.೭೦	೧೧.೮೬
೧೯೯೧-೯೨	೭೧೩.೯೧	೬೮೨.೧೭	೧೦.೯೨
೧೯೯೨-೯೩	೧೦೧೯.೧೯	೮೨೧.೩೬	೧೧.೩೫

೧೧. ಈ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿಂದ, ಸಾಲವು ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದ್ದು ಮತ್ತು ದುಬಾರಿಯಾಗಿದ್ದು ಸಾಲದ ಮರುಪಾವತಿ ಮತ್ತು ಬಡ್ಡಿಸಂದಾಯದ ಹೊರೆ ಅಧಿಕವಾಗಿರುವುದು ಹಾಗೂ ಈ ನಿಧಿಗಳ ವಿನಿಯೋಗದಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ದೊರೆತಿರುವ ಪ್ರತಿಫಲ ತೀರಾ ಗೌಣ ಎಂಬುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾಲವಾಗಿ ಪಡೆದ ನಿಧಿಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಯಯುತವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡು, ಯುಕ್ತ ಹಣಕಾಸು ಪ್ರತಿಫಲವಾದರೂ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಆದರೆ, ಈ ಸಾಲದ ಮರುಪಾವತಿಯ ಭಾರಿ ಹೊರೆಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಾಲವನ್ನು ಭಾಗಶಃ ಮನ್ನಾ ಮಾಡುವ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯವು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸಾಲದ ಮರುಪಾವತಿಯ ಅವಧಿಯನ್ನು ಪುನಃ ನಿಗದಿಪಡಿಸುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವಂತೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ೧೦ನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗವನ್ನು ಕೋರಲಿದೆ.

ಸಂಬಳ

೧೨. ಸರ್ಕಾರಿ ವೆಚ್ಚದ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಮುಖ ಬಾಬು ಎಂದರೆ ಸಂಬಳ. ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಈ ವೆಚ್ಚ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಏರುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ವಿವರ ಹೀಗಿದೆ :

ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ

ವರ್ಷ	ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯ ಸೇರಿ ಸಂಬಳದ ಮೇಲಿನ ವೆಚ್ಚ	ಸಂಚಿತ ನಿಧಿಯಿಂದ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ (ಅರ್ಥೋಪಾಯ ಮುಂಗಡ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ)	ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಸಂಬಳದ ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ
೧	೨	೩	೪
೧೯೮೦-೮೧	೨೬೩.೦೦	೧೨೭೨.೯೬	೨೦.೬೬
೧೯೮೫-೮೬	೫೬೪.೯೧	೨೯೭೯.೧೬	೧೮.೯೬
೧೯೯೦-೯೧	೧೨೮೩.೦೫	೪೯೭೮.೭೭	೨೫.೭೭
೧೯೯೧-೯೨	೧೪೬೧.೮೭	೬೨೪೮.೨೪	೨೩.೪೦
೧೯೯೨-೯೩ಬ.ಅಂ.	೧೯೦೪.೫೯	೭೨೩೭.೩೭	೨೬.೩೨

೧೩. ೧೯೮೭-೮೮ರಿಂದೀಚೆಗೆ, ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯ ನೀಡಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯೆಯ ಸೂತ್ರವನ್ನೇ ನಾವು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಕಂತನ್ನು ನೀಡಿದ ಪ್ರತಿಬಾರಿಯೂ ನಾವು ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯವನ್ನು ಏರಿಸಬೇಕಾದ ಕಾರಣ ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಬಳದ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಏರಿಕೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯೆಯ ಏರಿಕೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರವು ಪ್ರಕಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ರಾಜ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಹ ಸಮಾಲೋಚಿಸಬೇಕೆನ್ನುವ ಅಂಶ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರ್ಯನೀತಿಯೊಂದನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕೆಂಬ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಇನ್ನೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್‌ಗಳು, ಸ್ಥಳೀಯ ಮಂಡಳಿಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಹುದ್ದೆಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೫.೭೬ ಲಕ್ಷ ಹುದ್ದೆಗಳು ಇವೆ. ಈ ಪೈಕಿ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೩.೦೭ ಲಕ್ಷ ಹುದ್ದೆಗಳು ಇದ್ದು ಇವು, ಒಟ್ಟು ಹುದ್ದೆಗಳ ಶೇ. ೫೩.೩೦ ರಷ್ಟಾಗುತ್ತವೆ. ಇನ್ನುಳಿದ ಹುದ್ದೆಗಳು ರೆವಿನ್ಯೂ, ಪೋಲೀಸ್, ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತ, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸೇವೆಗಳ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿವೆ. ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಮಾನವ ಶಕ್ತಿಯ ಅಗತ್ಯತೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇರುವಂತಹ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಅಂಥ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇಲಾಖೆಯ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ಕಾರ್ಯ ೧೯೯೩-೯೪ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಲಿದೆ ಮತ್ತು ಸಂಬಳ ಹಾಗೂ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯದ ವೆಚ್ಚವು, ಒಟ್ಟುವೆಚ್ಚದ ಶೇ ೨೫ ರಷ್ಟನ್ನು ಮೀರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನಮ್ಮ ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.

ಸಹಾಯಧನ

೧೪. ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯನೀತಿಯ ಭಾಗವಾಗಿ, ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರವು ವಿವಿಧ ವಲಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಮತ್ತು ಪರೋಕ್ಷ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖ ಸಹಾಯಧನಗಳ ವಿವರ ಹೀಗಿದೆ:

ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ

	ಸಹಾಯಧನದ ಸ್ವರೂಪ	೧೯೯೨-೯೩
೧.	ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಹಾಯಧನ	೨೦೯.೦೨
೨.	ನೀರಾವರಿ ಸಹಾಯಧನ	೧೪೯.೪೩
೩.	ಗ್ರಾಮೀಣ ವಿದ್ಯುದೀಕರಣ ಸಹಾಯಧನ	೧೧೧.೩೩
೪.	ಆಹಾರ ಸಹಾಯಧನ	೬೫.೦೦
೫.	ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣ ಸಹಾಯಧನ	೬೨.೯೮
೬.	ರೈತರಿಗೆ ಋಣಪರಿಹಾರ ಮತ್ತು ಬಡ್ಡಿ ಸಹಾಯಧನ	೫೦.೦೨
೭.	ಸಾರಿಗೆ ಸಹಾಯಧನ	೨೫.೦೦
೮.	ನಗರ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಸಹಾಯಧನ	೧೬.೯೦
೯.	ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಹಾಯಧನ	೧೫.೦೦
	ಒಟ್ಟು	೭೦೪.೬೮

೧೫. ಈ ಪ್ರಮುಖ ಸಹಾಯಧನಗಳ ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತವು, ಸರ್ಕಾರದ ವೆಚ್ಚದ ಶೇಕಡ ೯.೭೩ ರಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಇತರೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಮತ್ತು ಪರೋಕ್ಷ ಸಹಾಯಧನಗಳನ್ನು ಸಹಾ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಿಧಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಆಗುತ್ತಿರುವ ದುಬಾರಿ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಹಾಯಧನ ಉಪಯುಕ್ತವಾದುದಾಗಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ಮಾನದಂಡದ ಅನುಸಾರ ಸಹಾಯಧನದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬಾಬನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಬೇಕಾದುದು ಹಾಗೂ ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ.

೧೬. ವೇತನ, ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನ, ಸಾಲ ಮರುಪಾವತಿ ಮತ್ತು ಬಡ್ಡಿ ಸಂದಾಯದ ಹೊರೆ ಹಾಗೂ ಸಹಾಯಧನಗಳ ಮೇಲಿನ ವೆಚ್ಚದ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿವರ ಹೀಗಿದೆ :

ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಬಾಬು	ಮೊಬಲಗು	ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ
೧.	ವೇತನ	೧೯೦೪.೫೯	೨೬.೩೨
೨.	ಸಾಲ ಮರುಪಾವತಿ ಮತ್ತು ಬಡ್ಡಿ ಸಂಧಾಯದ ಹೊರೆ	೮೨೧.೩೬	೧೧.೩೫
೩.	ಪ್ರಮುಖ ಸಹಾಯಧನಗಳು	೭೦೪.೬೮	೯.೭೩
೪.	ಕಲ್ಯಾಣ ಮಾಸಾಶನ ಸೇರಿದಂತೆ ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನ	೪೨೬.೮೮	೫.೯೦
	ಒಟ್ಟು	೩೮೫೭.೫೧	೫೩.೩೦

ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಶೇ. ೫೩.೩೦ ರಷ್ಟನ್ನು ಈ ಬಾಬುಗಳಿಗೇ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಉಳಿದ ಶೇ. ೪೬.೭೦ ರಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೇತರ ವೆಚ್ಚಗಳಿಗೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಿದ ನಂತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ತೀರಾ ಅಗತ್ಯವಾದ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಗೆ ಉಳಿಯವ ಹಣ ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ.

ಸೇವಾ ವೆಚ್ಚ

೧೭. ಸರ್ಕಾರವು, ಆಡಳಿತ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಥವಾ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವರೂಪದ ಹಲವು ಬಗೆಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಯ ಮಾನದಂಡವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಅವು ಒದಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸೇವೆಯ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಾಲಬದ್ಧ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸೇವಾ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಅಂತಹ ಸೇವೆಗಳ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುತ್ಪಾದಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲಾಗುವುದು. ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ, ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದ ಸರಕು ದಾಸ್ತಾನು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಪಕ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಲಾಗುವುದು. ಆದರೆ, ವಿದ್ಯುತ್, ಸಾರಿಗೆ, ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ, ನಗರ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮುಂತಾದ ಕೆಲವೊಂದು ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತೋ ಆ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಅವು ಈಡೇರಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಆದಾಯ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸೇವಾ ವೆಚ್ಚಗಳಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ತರುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗಮನಿಸಬೇಕು.

೧೮. ಭಾರಿ ವೆಚ್ಚದ ಕೆಲವು ಬಾಬುಗಳನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಹೇಳುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಈ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ತುರ್ತು ಗಮನ ಹರಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಾಬುಗಳ ಮೇಲಿನ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸದಿದ್ದರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂಗ್ರಹಣೆ

೧೯. ಕರ್ನಾಟಕವು ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಆದಾಯವನ್ನು ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸಮರ್ಥವಾಗಿದ್ದು, ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ರಾಜ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಪನ್ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾಗವು ತೆರಿಗೆ ರೂಪದಲ್ಲೇ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮಿತಿಯನ್ನು ಮೀರಿ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವುದು ಉತ್ಪಾದಕತೆಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಉಂಟುಮಾಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮಿತಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಸ್ಥಳೀಯ ಉತ್ಪನ್ನ (ಎಸ್‌ಡಿಪಿ) ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆಯ ನಡುವಣ ಅನುಪಾತವನ್ನು ಈ ಮುಂದಿನ ತಃಖ್ತೆಯು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ

ವರ್ಷ	ತೆರಿಗೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲ	ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಳೀಯ ಉತ್ಪನ್ನ	ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಳೀಯ ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ
೧	೨	೩	೪
೧೯೮೦-೮೧	೪೭೪.೭೦	೫೯೬೪.೦೩	೭.೯೬
೧೯೯೦-೯೧	೨೩೩೨.೧೨	೨೧೩೨೮.೨೯	೧೦.೯೩
೧೯೯೧-೯೨	೨೯೦೦.೨೦	೨೫೪೩೫.೦೦	೧೧.೪೦
೧೯೯೨-೯೩	೩೪೭೮.೧೧	೨೮೨೬೫.೦೦	೧೨.೩೧

ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ, ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಳೀಯ ಉತ್ಪನ್ನ ಹಾಗೂ ತೆರಿಗೆ ನಡುವಿನ ಅನುಪಾತವು ಕ್ರಮೇಣ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ತೆರಿಗೆ ಸೋರಿಕೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಸಮರ್ಥವಾಗುವಂತೆ ತೆರಿಗೆ ಆಡಳಿತ ಕ್ಷೇತ್ರ ಇನ್ನಷ್ಟು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಈ ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ, ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಹಂತ ಮೀರಿ ತೆರಿಗೆ ಆದಾಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ, ತೆರಿಗೆಯೇತರ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತೆರಿಗೆಯೇತರ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗವೂ ಸಹ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಈ ನನ್ನ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ರಾಜಸ್ವಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರ ನೀಡುತ್ತೇನೆ.

ಹತ್ತನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗ

೨೦. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಹಣಕಾಸು ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ನಿಧಿಗಳ ಹಂಚಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಹತ್ತನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗವನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದೆ ಎಂಬ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಲು ನನಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗದ ಶಿಫಾರಸಿನ ಪ್ರಕಾರ, ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಒಟ್ಟು ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅದರ ಪೂರ್ಣ ಪಾಲು

ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಸಂಗತಿ ತಮಗೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದೇ ಇದೆ. ಕೇಂದ್ರ ತೆರಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಪಾಲಿನ ಹಂಚಿಕೆಗೆ ತಲಾವಾರು ಆದಾಯವನ್ನು ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಮಾನದಂಡವಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಕರ್ನಾಟಕವು ಐದನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗದ ಸಮಯದಿಂದಲೂ, ಸಂವಿಧಾನದ ೨೭೫ನೆಯ ಅನುಚ್ಛೇದದ ಮೇರೆಗೆ ಸಹಾಯಾನುದಾನವನ್ನು ಸಹ ಪಡೆದಿಲ್ಲ. ತೆರಿಗೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಪಾಲಿನ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ನಂತರ, ರಾಜ್ಯದ ಯೋಜನೇತರ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆಂದು ರಾಜ್ಯದ ಆಯವ್ಯಯದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸಮೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ರಾಜ್ಯದ ಹಣಕಾಸು ಕೊರತೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವಂತೆ ತನ್ನ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಆಯೋಗವನ್ನು ಕೋರಿದ್ದೇವೆ. ತೆರಿಗೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಮೊತ್ತದ ಪರಸ್ಪರ ಹಂಚಿಕೆಗೆ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಮಾನದಂಡವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗದ ಮುಂದೆ ವಾದಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನಾವು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ವಿವರವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಜ್ಞಾಪನಪತ್ರದಲ್ಲಿವೆ. ಈ ಜ್ಞಾಪನ ಪತ್ರವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಹತ್ತನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗದ ಮುಂದೆ ನಾವು ಮಂಡಿಸಲಿದ್ದೇವೆ. ಜ್ಞಾಪನ ಪತ್ರದ ಒಂದು ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಸದನದಲ್ಲಿ ಸಹ ಮಂಡಿಸಲಾಗುವುದು.

ರಾಜ್ಯ ಸಾಲ ಯೋಜನೆ

೨೧. ನಬಾರ್ಡ್ ಸಂಸ್ಥೆಯು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳ ನಿಕಟ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ೧೯೯೩-೯೪ರಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೧೩೬೦ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಷ್ಟು ಸಾಲದ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ರಾಜ್ಯ ಸಾಲ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದೆ. ಈ ಪೈಕಿ ೮೮೩.೦೦ ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳನ್ನು ಅವಧಿ ಸಾಲಗಳಿಗಾಗಿ ಹಾಗೂ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ ಸಾಲಗಳಿಗಾಗಿ, ಉಳಿದ ಹಣವನ್ನು ಉತ್ಪಾದನಾ ಸಾಲಕ್ಕಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸಾಲದ ಶೇಕಡಾ ೪೯ ಭಾಗವನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಉಳಿದದ್ದನ್ನು ಕಾಸ್ಕಾರ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ (ಶೇ.೨೧), ರಾಜ್ಯ ಸಹಕಾರಿ ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ (ಶೇ. ೧೮) ಮತ್ತು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು (ಶೇ. ೧೨) ವಿತರಣೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಒಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಭಾರಿ ಪ್ರಮಾಣದ ಸಾಲ ವಿತರಣೆಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ೧೯೯೩-೯೪

೨೨. ಭಾರಿ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹಣ ವಿನಿಯೋಗಿಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ೧೯೯೩-೯೪ರ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನಾ ಗಾತ್ರವನ್ನು ೩೦೨೫.೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೇರಿಸುವ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಇದು, ೧೯೯೨-೯೩ನೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಅನುಮೋದಿತವಾಗಿದ್ದ ೧೯೧೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನಾ ಗಾತ್ರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಶೇಕಡಾ ೫೭ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಭಾರಿ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಯೋಜನಾ ಗಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು ಇದೇ ಮೊದಲು ಹಾಗೂ ಕಳೆದ ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಭಾರಿ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಯೋಜನಾ ಗಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಲು ನನಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ೧೯೯೩-೯೪ರ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ವಲಯವಾರು ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ - Iರಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ

೨೩. ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ೧೯೯೩-೯೪ರ ಒಟ್ಟು ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚದ ಶೇ ೬೫ರಷ್ಟನ್ನು ಅಂದರೆ ೧೯೬೬.೩೪ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮೀಸಲಿರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷ ೧೪೯೩.೨೩ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಯೋಜನೆ

೨೪. ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಯೋಜನೆಯು ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ೧೯೯೨-೯೩ರಲ್ಲಿ ೧೬೫೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ೧೯೯೩-೯೪ರ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ೧೪೯೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ತಂದಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಪಂಚಾಯತ್‌ರಾಜ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸಮಗ್ರ ಶಾಸನವೊಂದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಸಹಾ ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

ನಿರ್ದೇಶಾರ್ಥಕ ಯೋಜನೆ

೨೫. ಅರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ಖಾಸಗಿ ವಲಯಗಳೆರಡೂ ಹಣ ವಿನಿಯೋಗಿಸುತ್ತವೆ. ಯೋಜನಾ ನಿರ್ದೇಶನದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಸರ್ವಮಾನ್ಯವಾಗಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ವಲಯಗಳು ಸಹ ಹಣ ವಿನಿಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಆದ್ಯತೆಗನುಸಾರವಾಗಿ ನಾನಾ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ವಿನಿಯೋಗಿಸುವುದು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ೧೯೯೩-೯೪ ರಿಂದ ೧೯೯೬-೯೭ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಬಂಡವಾಳದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ-II ರಲ್ಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರವು ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸಿದರೆ, ಅದು ಖಾಸಗಿ ವಲಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹಣ ವಿನಿಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಆ ಕೋಷ್ಟಕದಿಂದ ತಿಳಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು

೨೬. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ಯಮಶೀಲ ರಾಜ್ಯವೆಂದು ಹೆಸರಾಗಿದ್ದ ಕರ್ನಾಟಕವು ಈಗ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಆನೆಯ ಸ್ಥಾನಕ್ಕಿಳಿದಿರುವುದು ದುರ್ದೈವದ ಸಂಗತಿ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವು ೧೯೯೫ರ ವೇಳೆಗೆ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೇರಿ ಕ್ರಿ.ಶ. ೨೦೦೦ದ ವೇಳೆಗೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿರುವಂತಾಗ ಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಖಾಸಗಿ ವಲಯಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುವಂಥ ಪುರೋಗಾಮಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿಯೊಂದನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಗುವುದು. ೧೯೯೦ ರಲ್ಲಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್, ಟೆಲಿಕಮ್ಯೂನಿಕೇಷನ್ಸ್, ಇನ್‌ಫಾರ್ಮ್ಯಾಟಿಕ್ಸ್, ಕೃಷಿ ಆಧಾರಿತ ಉದ್ಯಮಗಳೇ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಮುಖ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ್ದು, ನಾನು ಈ ಮುಂದಿನ ವರ್ಗಗಳನ್ನೂ ಸೇರಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ:

೧) ನೇಯ್ಗೆ ಗಿರಣಿಗಳು, ವಿದ್ಯುತ್‌ಚಾಲಿತ ಘಟಕಗಳು, ಹೆಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಜವಳಿ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕಗಳು;

೨) ಅಮೂಲ್ಯ ಹರಳುಗಳು, ಅರೆ-ಅಮೂಲ್ಯ ಹರಳುಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸುವುದು, ಹೊಳುಪು ನೀಡುವುದು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಿಸುವುದು;

೩) ಭಾರಿ ಪ್ರಮಾಣದ ಔಷಧ ಘಟಕಾಂಶಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಔಷಧ ತಯಾರಿಕಾ ಉದ್ಯಮಗಳು;

೪) ಸಕ್ಕರೆ ಉದ್ಯಮ.

೨೭. ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡಲು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವಂಥ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಎಸ್ಟೇಟುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಆಟೋ ನಗರವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು, ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಯೋಜಿತ ಆಟೋ ಲೈಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಸಂಕೀರ್ಣವೊಂದನ್ನು, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಲ್ಲು ಕತ್ತರಿಸುವ ಮತ್ತು ನಯ ಮಾಡುವ ಎಸ್ಟೇಟನ್ನು ಮತ್ತು ಔಷಧ ವಸ್ತುಗಳ ಕೈಗಾರಿಕೆ, ವಿದ್ಯುತ್ ಮಗ್ಗಗಳು, ಹೆಣಿಗೆ ಉಡುಪು ಮತ್ತು ಉಡುಪು ರಫ್ತುಗಳೇ ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಬಲ್ಲ ಇತರ ಎಸ್ಟೇಟುಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು. ವಜ್ರ ಮತ್ತು ರತ್ನ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಲು ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ವಜ್ರ ಉದ್ಯಾನಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು. ಈಗಿರುವ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಎಸ್ಟೇಟುಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಒಂದು ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಯನ್ನು ಹೆಸರಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ಪೀಣ್ಯ, ಬೊಮ್ಮಸಂದ್ರ, ಇಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಸಿಟಿ, ಬೈಕಂಪಾಡಿ, ತಾಡಿವಾಳ, ಉದ್ಯಮಬಾಗ್, ಮೋಟಗಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಹೂಟಗಳ್ಳಿಗಳ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಎಸ್ಟೇಟುಗಳನ್ನು ಅಧಿಸೂಚಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳೆಂದು ಘೋಷಿಸಲಾಗುವುದು.

೨೮. ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾತ್ರ ರಫ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣಾ ವಲಯ ಇಲ್ಲದ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ. ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಫ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣ ವಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಮನವೊಲಿಸಲಾಗುವುದು. ಇದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯವು ಎಲ್ಲ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ತಾರ್ಕಿಕ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಮುಂಬರುವ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ವಿಜಯನಗರ ಉಕ್ಕು ಸ್ಥಾವರದ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುವುದೆಂದೂ ಸದನಕ್ಕೆ ನಾನು ಆಶ್ವಾಸನೆ ನೀಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

೨೯. ಅನಿವಾಸಿ ಭಾರತೀಯರು, ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಬೆಂಗಾವಲು ಸೇವೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವಂಥ ಹಾಗೂ ಎಡರು ತೊಡರುಗಳನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ನಿವಾರಿಸುವಂಥ ಅನಿವಾಸಿ ಭಾರತೀಯರ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ ಕೇಂದ್ರವೊಂದನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು. ಇಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ರಫ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಹಾಗೂ ಭದ್ರವಾಗಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿರುವ ಹೊಸ ಉದ್ದಿಮೆದಾರರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಪ್ರವೇಶಾವಕಾಶ ಇರುವಂಥ ಹಾಗೂ ಇತ್ತೀಚಿಗಿನ ಸ್ಟೇಟ್-ಆಫ್- ಆರ್ಟ್ ಸಾಧನ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಟ್ಟಿರುವಂಥ ಇಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ವ್ಯಾಪಾರ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ ಕೇಂದ್ರವೊಂದನ್ನು ಕೂಡ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು. ಅದು, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗೆಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿದ್ದು ವಿಶ್ವದ ಇಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ನಕಾಶೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಸೇರುವಂತಾಗಲು ಅಗತ್ಯ ಒತ್ತಾಸೆಯನ್ನು ನೀಡುವುದೆಂಬ ದೃಢ ವಿಶ್ವಾಸ ನನಗಿದೆ.

೩೦. ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಸಹ ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಎ) ರಫ್ತು ಉತ್ತೇಜನಾ ವಿಭಾಗವನ್ನು ಸೃಜಿಸುವುದು;

ಬಿ) ಕೆಎಸ್ಐಐಡಿಸಿ ಮತ್ತು ಕೆಎಸ್ಎಫ್‌ಸಿಗಳಂಥ ರಾಜ್ಯದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ನೀಡಲಾಗುವ ಮೊತ್ತವನ್ನು ೧೯೯೨-೯೩ ರಲ್ಲಿದ್ದ ೧೦.೧೨ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಿಂದ ೧೯೯೩-೯೪ ರಲ್ಲಿ ೧೫.೮೫ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು;

ಸಿ) ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕ ಸಹಾಯಧನ ನೀಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹಣದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ೧೯೯೩-೯೪ ರಲ್ಲಿ ೧೫ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಿಂದ ೩೦ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು;

ಡಿ) ಸಿಂಗಲ್‌ವಿಂಡೋ ಏಜೆನ್ಸಿಯು ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು;

ಇ) ಸಿಂಗಲ್‌ವಿಂಡೋ ಏಜೆನ್ಸಿಯು ಕೈಗೊಂಡ ತೀರ್ಮಾನವು ನಿಗದಿತ ಅವಧಿಯೊಳಗಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಕೈಗಾರಿಕಾ ರಫ್ತು ಸೇವೆಯನ್ನು (ಉದ್ಯೋಗಮಿತ್ರ) ಚುರುಕುಗೊಳಿಸುವುದು;

ಎಫ್) ಕೈಗಾರಿಕಾ ಎಸ್ಟೇಟುಗಳಿಗಾಗಿ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾದ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ನಗರ ಭೂಮಿಗಳ ಗರಿಷ್ಠ ಮಿತಿಗೆ ಅನುಮೋದನೆ ಪಡೆಯುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಸರಳಗೊಳಿಸುವುದು;

ಜಿ) ಪರಿವೀಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು;

ಎಚ್) ಮೌಲ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು, ರಫ್ತು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ರಾಜ್ಯದೊಳಗೆ ಗ್ರಾನೈಟ್ ಸಂಸ್ಕರಣೆಗೆ ಮಹತ್ವ ನೀಡುವುದು;

ಐ) ಕೆಎಸ್‌ಎಸ್‌ಐಡಿಸಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಷೆಡ್‌ಗಳ ಪೈಕಿ ಕೆಲವು ಷೆಡ್‌ಗಳನ್ನು ಶೇಕಡಾವಾರು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಉದ್ಯಮಿಗಳಿಗೆ ಕಾಯ್ದಿರಿಸುವುದು;

ಜೆ) ವಿಶೇಷವಾಗಿ ರೇಷ್ಮೆ ಉದ್ಯಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಉದ್ಯಮಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುವುದು;

ಕೆ) ಕೆಎಸ್‌ಐಐಡಿಸಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮಾವೇಶ ಕೇಂದ್ರವನ್ನ ನಿರ್ಮಿಸಲಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲಿದ್ದು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ, ಖಾಸಗಿ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಕಂಪನಿಗಳು ಮತ್ತು ಕೆಎಸ್‌ಐಐಡಿಸಿ ಹಣ ಒದಗಿಸಲಿವೆ.

೩೧. ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೈಗಾರಿಕೀಕರಣ ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ, ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡಿ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನೇ ಪ್ರಮುಖ ಗುರಿಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು 'ವಿಶ್ವ' ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಈ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮಾರಾಟದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಲು ಸಹಾ ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿದ್ದೇ ಆದಲ್ಲಿ ಈ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮಾರಾಟದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಸಹಾ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಉದ್ಯೋಗಜ್ಯೋತಿ

೩೨. ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಮೂರನೇ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸುವ ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ಯುವಕರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಮತ್ತು ಬೆಂಬಲ ನೀಡಲು ಸಮಗ್ರ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಆರಂಭಿಸಲಾಗುವುದು. ಉದ್ಯೋಗಜ್ಯೋತಿಯು, ಈ ಎರಡೂ ಸಮೂಹಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಸಕ್ತ ಯೋಜನೆಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ತರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಬಡ್ಡಿ ಸಹಾಯಧನ, ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು, ತಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಮೂಲ ಬಂಡವಾಳ ಠೇವಣಿ ಹಣದ ನೆರವು ಇವುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ತುರ್ತುಬೆಂಬಲ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಸರ್ಕಾರವು, ಆಯ್ದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಕರಕುಶಲ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಂಕೀರ್ಣಗಳನ್ನು ಸಹ ಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತದೆ. ೧೯೯೩-೯೪ ರಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ೫.೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೂಲನಿಧಿಯನ್ನು ತೆಗೆದಿಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಲು ನನಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ಯಮಗಳು

೩೩. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಕೆಲವು ಉದ್ಯಮಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಉದ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಹೂಡಿರುವ ಹಣಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರತಿಫಲ ದೊರೆಯುತ್ತಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ತೀವ್ರ ಆತಂಕಗೊಂಡಿದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಉದ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವು ಹೂಡಿರುವ ಮೊತ್ತವು ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವ ಸಲುವಾಗಿಯೇ ಹೂಡಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ೨೧೩೬.೮೯ ಕೋಟಿ ರೂ. ಆಗಿದ್ದರೆ, ದೊರೆತ ಪ್ರತಿಫಲವು ೭೪.೯೨ ಕೋಟಿ ರೂ. ಆಗಿದ್ದು, ಇದು ಒಟ್ಟು ಹೂಡಿಕೆಯ ಶೇಕಡಾ ೩.೫೧ ರಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ. ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಘಟಕಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಖಾಸಗೀಕರಣ, ಭಾಗಶಃ ಹೂಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಪರ್ಯಾಯ ಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದ್ದು, ಇತರ ಘಟಕಗಳ ವಾಣಿಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಮಗ್ರ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ತರುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ಯಮ ಆಯ್ಕೆ ಮಂಡಳಿಯೊಂದನ್ನು ರಚಿಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದು, ಅದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯ ಉದ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಸೂಕ್ತ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ಯಮಗಳ ಬ್ಯೂರೋದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ

೩೪. ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ೩೦೧೩ ಮೆಗಾವ್ಯಾಟ್‌ಗಳ ಪ್ರಸಕ್ತ ಉತ್ಪಾದನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಈ ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯ ವೇಳೆಗೆ ೩೧೪೫ ಮೆಗಾವ್ಯಾಟ್‌ಗಳಿಗೇರುತ್ತದೆ. ಆನೇ ಯೋಜನಾ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ೩೦೨೪.೦೦ ಕೋಟಿ ರೂ. ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದ್ದು ೧೯೯೩-೯೪ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ೬೯.೮೦ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಿಡಲಾಗಿದೆ. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ, ಈ ಉತ್ಪಾದನಾ ಘಟಕಗಳ ಕಾರ್ಯಾರಂಭ ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

೧.	ಮಲ್ಲಾಪುರ ಮಿನಿ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆ	೨.೪೫ ಮೆ.ವ್ಯಾ.
೨.	ಗಣೇಕಲ್ ಮಿನಿ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆ	೦.೩೫ ಮೆ.ವ್ಯಾ.
೩.	ವಾಯುಚಾಲಿತ ಶಕ್ತಿಯೋಜನೆಗಳು, ಗದಗ್	೪.೦ ಮೆ.ವ್ಯಾ
೪.	ಯಲಹಂಕದಲ್ಲಿ ಡಿ.ಜಿ. ಸೆಟ್ಟುಗಳು (ಕ.ವಿ.ಮಂ)	೧೨೦.೦೦ ಮೆ.ವ್ಯಾ
	ಒಟ್ಟು	೧೩೩.೩೫ ಮೆ.ವ್ಯಾ.

ಈ ಯೋಜನೆಗಳು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ಮೇಲೆ, ೧೯೯೩-೯೪ ರಲ್ಲಿ ಇವು ೧೪೧೬೦ ಮೆ.ಯೂನಿಟ್‌ಗಳಷ್ಟು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತವೆ.

೩೫. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಪೂರೈಕೆ ನಡುವಣ ಅಂತರವನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮೂರು ಶಾಖೋತ್ಪನ್ನ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಎಂದರೆ, ರಾಯಚೂರು ಶಾಖೋತ್ಪನ್ನ ವಿದ್ಯುತ್ ಕೇಂದ್ರ, ಘಟಕ-೫ (೫೦೦ ಮೆಗಾವ್ಯಾಟ್), ಹೊಸಪೇಟೆ ಶಾಖೋತ್ಪನ್ನ ವಿದ್ಯುತ್ ಕೇಂದ್ರ (೨x೨೫೦ ಮೆಗಾವ್ಯಾಟ್) ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಎಂದರೆ ಆಲಮಟ್ಟಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನಾ ಕೇಂದ್ರ (೨೬೮ ಮೆಗಾವ್ಯಾಟ್), ಸರ್ಪಾಡಿ ಬ್ಯಾರೇಜ್ ಯೋಜನೆ (೩x೩೦ ಮೆಗಾವ್ಯಾಟ್) ಶಿವಸಮುದ್ರಂ ಸೀಸನಲ್ ಪವರ್‌ಹೌಸ್ (೨೬೦ ಮೆಗಾವ್ಯಾಟ್) ಮತ್ತು ಮಹಾದಾಯಿ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆ (೩೪೫ ಮೆಗಾವ್ಯಾಟ್)

ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ವರದಿಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುತ್ ನಿಗಮವು ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂಥ ಇತರ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಮತ್ತು ಶಾಖೋತ್ಪನ್ನ ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಅನ್ವೇಷಣೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ.

೩೬. ೧೯೯೨-೯೩ರಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಖಾಸಗಿ ಕಂಪನಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ತರುವಾಯ ಖಾಸಗಿ ವಲಯಗಳು ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ೧೯೯೬-೯೭ರ ವೇಳೆಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಸುಮಾರು ೧೧೪೪ ಮೆಗಾವ್ಯಾಟ್‌ಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದೂ ಸೇರಿ, ಎಂಟನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಅವಧಿಯು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳ್ಳುವ ವೇಳೆಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ೫೨೯೫ ಮೆಗಾವ್ಯಾಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಏರುತ್ತದೆ.

೩೭. ವಿತರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ೧೯೯೩-೯೪ಲ್ಲಿ, ವಿದ್ಯುತ್ ಪೂರೈಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಸುಮಾರು ೧೫ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ. ೧೯೯೩-೯೪ರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಪೂರೈಕೆಯು ೧೫೧೫೦ ಮೆಗಾ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳಿಂದ ೧೭೪೦೦ ಮೆಗಾಯೂನಿಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಲಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಂದ ದೊರೆಯುವ ಪಾಲು ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಿಂದ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿರುವ ೩ ಮೆಗಾಯೂನಿಟ್ ವಿದ್ಯುತ್ ಸೇರಿದೆ. ಖಾಸಗಿ ವಲಯದಲ್ಲಿರುವ ಕ್ಯಾಪ್ಟಿವ್ ಜನರೇಟಿಂಗ್ ಸೆಟ್‌ಗಳ ಈಗಿನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಲಿಯು, ಒಂದು ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನಾ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ವಿದ್ಯುತ್ ಬಳಸುವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ, ರವಾನೆ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟು ವಿದ್ಯುತ್ತನ್ನು ರವಾನಿಸುವ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಸದ್ಯದಲ್ಲೇ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಿದೆ. ಈ ಕ್ಯಾಪ್ಟಿವ್ ಜನರೇಷನ್ ಸೆಟ್‌ಗಳಿಂದ ಸುಮಾರು ೧೫೦ ಮೆಗಾ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳಷ್ಟು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ದೊರೆಯುವುದು.

ಗ್ರಾಮೀಣ ವಿದ್ಯುದೀಕರಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

೩೮. ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಲಿಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ವಿದ್ಯುದೀಕರಣ ಯೋಜನೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಭಾಗ್ಯ ಜ್ಯೋತಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಪರ್ಕಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಈಗಿನ ೪೯೦೦೦ ದಿಂದ ೧೯೯೩-೯೪ರಲ್ಲಿ ೧೭೧೦೦೦ಕ್ಕೇರಿಸುವ ಗುರಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ೬೦೦೦೦ ನೀರಾವರಿ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳಿಗೆ ವಿದುಚ್ಛಕ್ತಿ ಒದಗಿಸುವುದು ಮತ್ತು ೧೯೫ ಅತಿ ಸಣ್ಣ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ, ೬೨೫ ಹರಿಜನ ಬಸ್ತಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ೧೦೦ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ಕಾಲೋನಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಾದ ಇತರ ಗುರಿಗಳಾಗಿವೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ವಿದ್ಯುದೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ೬೩ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿರಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ೧೯೯೩-೯೪ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಲಿಗೆ ಆಗುವ ನಷ್ಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು.

ನೀರಾವರಿ

೩೯. ಕರ್ನಾಟಕವು ಯಾವಾಗಲೂ ನೀರಾವರಿಗೆ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ೧೯೯೨ರ ಮಾರ್ಚಿ ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ೩೦೬೭.೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣ ವಿನಿಯೋಗಿಸಿ ಅಂತರ್ಜಲವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ೩೦.೪೮ ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಂತಿಮವಾಗಿ ೫೫ ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಗುರಿಯಿದೆ. ೧೯೯೩-೯೪ರಲ್ಲಿ ಯೋಜನೇತರ ಬಾಬಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಕಾವೇರಿ ಕಣಿವೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗಾಗಿ ೨೫೦.೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ೮೫೦.೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಕಾಮಗಾರಿಯ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನಾಧರಿಸಿ ಈ ವರ್ಷ ಕಾವೇರಿ

ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ೫೦.೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ೧.೨೭ ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

೪೦. ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್ ನೆರವಿನ ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆಯಿಂದಾಗಿ ಸ್ಥಳಾಂತರಿತರಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗಾಗಿ ಪುನರ್‌ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಪುನರ್ ವಸತಿ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್ ೧೯೯೨ರ ನವೆಂಬರ್ ಮೊದಲವಾರದಲ್ಲಿ ನೆರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದೆ. ನಾನು ಪುನರ್‌ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಪುನರ್ ವಸತಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಈಗ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ನೆರವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತದೆಂಬ ವಿಶ್ವಾಸ ನನಗಿದೆ.

೪೧. ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದ ಹಣ ವಿನಿಯೋಗಿಸಿ ಬೃಹತ್, ಮಧ್ಯಮ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ (ಭೂಮೇಲ್ಮೈ) ನೀರಾವರಿ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ೨೨.೮೪ ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳಷ್ಟು ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಈ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ೨೦.೦೪ ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಈ ಅಸಮತೆಯಿಂದ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಭಾರಿ ನಷ್ಟ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬಳಕೆ ಅಂಶಕ್ಕೆ ನಾನು ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರಯುಕ್ತ, ಈ ಅಂತರದ ಪೈಕಿ ೧.೪ ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ೧೯೯೩-೯೪ರಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಬಳಕೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ತರಲಾಗುವುದು. ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಉಳಿದಿರುವ ಮತ್ತು ೧೯೯೨-೯೩ರಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಸೃಜಿಸಿರುವ ನೀರಾವರಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ೧೯೯೪-೯೫ರಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ನೀರಾವರಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಸೃಜಿಸಿ ಅದನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ನಡುವಿನ ಅವಧಿಯ ಅಂತರವನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಗರಿಷ್ಠ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.

೪೨. ೧೯೮೬-೮೭ರಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿ ಕಣಿವೆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮತ್ತು ಕಾವೇರಿ ನದಿ ಕಣಿವೆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ಹೀಗೆ ರಚಿಸಲಾಗಿದ್ದ ಎರಡು ಏತ ನೀರಾವರಿ ನಿಗಮಗಳು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯುಕ್ತವಲ್ಲವೆಂಬುದು ರುಜುವಾತಾಗಿದೆ. ಈ ನಿಗಮಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದಂದಿನಿಂದ ಅವುಗಳಿಗೆ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದ ೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ೬.೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಾಗಿಯೇ ವಿನಿಯೋಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ೧೯೯೩ರ ಏಪ್ರಿಲ್‌ನಿಂದ ಈ ಎರಡೂ ನಿಗಮಗಳನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಗೇ ವಹಿಸಿಕೊಡಲಾಗುವುದು.

೪೩. ನೀರಾವರಿಯು ಬಹಳಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಜನರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಬಂಡವಾಳ ಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ, ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವಲ್ಲಿ ಜನತೆಯೂ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವುದು ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯ. ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಕ್ರಮವಾಗಿ, ನಾನು, ನೀರಾವರಿ ನಿಧಿಯೊಂದನ್ನು ರಚಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದು, ಅದಕ್ಕೆ ರೈತರು, ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಇತರರಿಂದ ವಂತಿಗೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಲಾಗುವುದು. ಸಣ್ಣ ಬ್ಯಾರೇಜುಗಳು, ಅಡ್ಡ ಗಟ್ಟೆಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ರೈತರಿಗೆ ಸಹ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಹಾಗೂ ಈ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ನೆರವಾಗುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮೂಲಧನ ಠೇವಣಿ, ಬಡ್ಡಿ ಸಹಾಯಧನ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಅನುದಾನಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು.

ಕೆರೆ ಕಲ್ಯಾಣ

೪೪. ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೂಳೆತ್ತುವ, ಅವುಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಪೂರ್ವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರುವ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ೧೯೯೨-೯೩ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದರೂ ಸಹ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ೧೩,೧೦೦ ಹೆಕ್ಟೇರು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಸುಮಾರು ೫೭ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಈಗ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಒದಗಿಸುವ ಹಣವನ್ನು ೫.೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ೧೧.೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಏರಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಇದನ್ನು ೧೯೯೩-೯೪ರಲ್ಲೂ ಮುಂದುವರೆಸಲಾಗುವುದು. ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್ ನೆರವಿನೊಂದಿಗೆ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗುವ ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕೆರೆಗಳ ಆಧುನೀಕರಣವೂ ಸಹ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ೧೨೦-೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ೧೫೧ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಒಳಪಡಿಸಲಾಗುವುದು.

ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಕಾಮಗಾರಿ

೪೫. ಹೊಸ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಈ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವಾಗ ಜನತೆಯ ಆಶೋತ್ತರವನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲೇ ಬೇಕು. ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ೧೯೯೩-೯೪ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗುವ ಹೊಸ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಒಂದು ಪೂರ್ಣ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಈ ಅಧಿವೇಶನವು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಸದನದ ಮುಂದಿಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಕೃಷಿ

೪೬. ನೀರಾವರಿ, ಕೃಷಿ ಸಂಶೋಧನೆ, ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹಣ ವಿನಿಯೋಗಿಸಿದ್ದರೂ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲೇ ಸ್ಥಗಿತಗೊಂಡಿರುವುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಆತಂಕ ಉಂಟು ಮಾಡಿದೆ. ೧೯೮೦ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ, ಈ ವಲಯದಲ್ಲಿನ ಸಾಧನೆಯು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸರಾಸರಿಗಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆಯಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ, ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಲು ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರವು, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಬದಲಾವಣೆ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಶ್ರೀ ಟಿ.ಆರ್. ಸತೀಶಚಂದ್ರನ್ ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಜ್ಞ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ.

೪೭. ರಾಜ್ಯ ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕಿನೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ವ್ಯವಸಾಯ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ, ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ, ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮಾರಾಟ, ಜಲವಿಭಾಜಕ ಪ್ರದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಯೋಜನಾ ಬಾಬಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಣ ವಿನಿಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಹಣ ಒದಗಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ೩೦೦-೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಪಡೆಯಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಾನು ಈಗ ಹೇಳಲಿರುವ ಧ್ಯೇಯೋದ್ದೇಶಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಒಂದು ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ ಪತ್ರವನ್ನು ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಎ) ತಾಂತ್ರಿಕ, ಹಣಕಾಸು ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ತರುವ ಮೂಲಕ ಕೃಷಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ತ್ವರಿತಗೊಳಿಸುವುದು.

ಬಿ) ಭೂಮಿಯ ಫಲವತ್ತತೆ ಹಾಳಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆಯುವುದು ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಆಧಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.

ಸಿ) ಈ ವಲಯದಲ್ಲಿರುವ ತೀರಾ ಕೆಳದರ್ಜೆಯ ಭೂಮಿಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದು.

ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ೧೯೯೩-೯೪ನೇ ಸಾಲಿನ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ೨೪೦.೦೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯು, ೧೯೯೩-೯೪ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ೫ ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳಲಿದೆ.

೪೮. ಕೃಷಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ತಲುಪಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ವಿವಿಧ ಕೃಷಿ ಹವಾಗುಣದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರೋತ್ಸವಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ರೈತರು, ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಮತ್ತು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು, ಪರಸ್ಪರ ಸೇರಿ ತಮ್ಮ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಇವು ವೇದಿಕೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಾಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕೆ ಸಹ ಇದು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳ ವೃತ್ತಿ ಪದವೀಧರರನ್ನು ವಿಸ್ತರಣಾ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಲು ಅವರಲ್ಲಿನ ಉದ್ಯಮಶೀಲತೆಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವು ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ರೂಪಿಸಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ೩೦.೦೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

೪೯. ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಬೀಜಗಳು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾದ ಮೂಲಭೂತ ಪರಿಕರಗಳಾಗಿವೆ. ಈಗ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣೀಕೃತ ಬೀಜಗಳಿಗೆ ಇರುವ ಬೇಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೪೦ರಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪೂರೈಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಬಡ ರೈತ ಕಳಪೆ ಬೀಜಗಳನ್ನೇ ಬಳಸುವಂತಾಗಿದೆ. ಖಾಸಗಿ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜ ಉತ್ಪಾದಕರಿಗೆ ಹಲವಾರು ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಿಂದ, ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಬೀಜಗಳಿಗಾಗಿ ಇರುವ ರೈತರ ಬೇಡಿಕೆಯು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಈಡೇರುತ್ತದೆ.

೫೦. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿರುವ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅತಿಸಣ್ಣ ರೈತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿ, ಸಂಯುಕ್ತ ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳ ಮೇಲೆ ಸಹಾಯಧನ ನೀಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ೨೬.೬೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಿಡಲಾಗಿದೆ. ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಸಾಲದ ಮರುಪಾವತಿಗಾಗಿ ಕೃಷಿಕರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ವಿಫಲ ಬಾವಿಗಳ - ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮೇರೆಗೆ ೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಹಾಗೂ ಅತಿಸಣ್ಣ ರೈತರಿಗೆ ಪ್ರಮಾಣಿತ ಬೀಜಗಳ ವಿತರಣೆಗಾಗಿ ೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೃಷಿ ಪಾಸ್ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಮುದ್ರಣಕ್ಕಾಗಿ ೪೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

೫೧. ಈಗ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಎರಡು ಕೀಟನಾಶಕ ನಿಯಂತ್ರಣ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ೧೯೯೩-೯೪ರ ಕೊನೆಯ ವೇಳೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಎರಡು ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು.

೫೨. ರಾಜ್ಯದ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳ ಬೋಧನೆ ಹಾಗೂ ಸಂಶೋಧನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಪುನರ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸಲು ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳ ಪರಿಶೀಲನಾ ಆಯೋಗವೊಂದನ್ನು ರಚಿಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅವುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅನುದಾನಗಳ ಮೂರನೇ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಸಂಶೋಧನೆಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಮೀಸಲಿಡಲಾಗುವುದು.

ಅಂಥ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೃಷಿ ಹವಾಗುಣವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಯೋಜಿಸಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬಿಜಾಪುರ ಹಾಗೂ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಹಾಗೂ ಹತ್ತಿಯ ಬೆಳೆಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ನೀಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಬೆಳೆ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

೫೩. ಜಲ ವಿಭಾಜಕ ಪ್ರದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಗೊಳಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಣಭೂಮಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಬಂಜರು ಭೂಮಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಾರ್ಥಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಮೈದಾನ ಮತ್ತು ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

೫೪. ರೈತರು ತಮ್ಮ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ಬೆಲೆ ಪಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಗದಗ್ ಹತ್ತಿ ಮಾರಾಟ ಸಂಘಗಳ ಮಾದರಿಯಲ್ಲೇ ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಹತ್ತಿ ಮಾರಾಟ ಸಂಘವೊಂದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು. ತರುವಾಯ, ರಾಯಚೂರು ಮತ್ತು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲೂ ಇಂಥ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು.

ಸಂಪದ

೫೫. ಒಂದು ಎಕರೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಭೂಮಿ ಹೊಂದಿರುವ ರೈತರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ, ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯ ಗಳಿಸಿಕೊಡುವಂಥ ಹಾಗೂ ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ವಿಸ್ತರಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳುವಂಥ ಹಾಗೂ ತರಬೇತಿ, ವಿಸ್ತರಣೆ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಅನುಷ್ಠಾನ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ನೆರವು ನೀಡುವಂಥ ''ಸಂಪದ'' ಎಂಬ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ಕೃಷಿ ಹವಾಗುಣ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನಾಧರಿಸಿ ಅಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತವೆ.

ಡಂಕೆಲ್ ಕರಡು

೫೬. ''ಗ್ಯಾಟ್'' (GATT) ಕುರಿತ ಸಮಾಲೋಚನಾ ಸಭೆಗಳ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರುವ ಡಂಕೆಲ್ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ, ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಬಂಧಿ ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿಯ ಹಕ್ಕುಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅದು ರಾಜ್ಯದ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಉಂಟು ಮಾಡುವ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯಿಂದಾಗಿ ಕೃಷಿ, ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮುಂತಾದ ವಲಯಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹಾಗೂ ಅದು ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳ ಮೇಲೆಯೂ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆಂದು ವಿವಿಧ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿರುವ ಶಂಕೆಯನ್ನು ಸಮಾಲೋಚನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮೂಲಕ ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗುವುದು ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಲಾಗುವುದು.

ತೋಟಗಾರಿಕೆ

೫೭. ಕರ್ನಾಟಕವು ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಹಾಗೂ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತೋಟಗಳು, ಉದ್ಯಾನಗಳು, ಹಣ್ಣಿನ ತೋಟಗಳು ಹಾಗೂ

ವೃಕ್ಷಗಳಿಗಾಗಿ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದ್ದವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು "ತೋಟಗಳ ನಾಡಾಗಿ" ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಲಾಲ್‌ಬಾಗ್ ಹಾಗೂ ಕಬ್ಬನ್‌ಪಾರ್ಕ್ ಸೇರಿದಂತೆ, ನಗರಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ಯಾನಗಳ ಮತ್ತು ತೋಟಗಳ ಸುಧಾರಣೆ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ವಲಯ ಹಾಗೂ ಖಾಸಗಿ ವಲಯಗಳೆರಡನ್ನೂ ತೊಡಗಿಸಲಾಗುವುದು.

೫೮. ಕಚ್ಚಾ, ಅರೆ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ರಫ್ತಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಮಾವಿಗೆ ಕೋಲಾರ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ, ಹೂಗಳಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ದ್ರಾಕ್ಷಿ, ದಾಳಿಂಬೆಗೆ ಮತ್ತು ಇತರ ವಿದೇಶಿ ಮೂಲದ ಹಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಬಿಜಾಪುರ, ಧಾರವಾಡ ಮತ್ತು ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಲಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಖಾಸಗಿ ಉದ್ಯಮಿಗಳಿಗೂ ಅವಕಾಶ ನೀಡಲಾಗುವುದು.

೫೯. ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯ ಒಂದು ಬಾಗವಾಗಿ, ಒಣಭೂಮಿ ತೋಟಗಾರಿಕೆಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ೨೫,೦೦೦ ಭೂ ರಹಿತ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ಅತಿ ಸಣ್ಣ ರೈತರಿಗೆ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಸಿ ಮತ್ತು ಡಿ ವರ್ಗದ ೧ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಂಚಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಒಣ ಭೂಮಿ ತೋಟಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಇನ್ನು ೨೫೦೦೦ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅತಿಸಣ್ಣ ರೈತರಿಗೆ, ತರಬೇತಿ, ವಿಸ್ತರಣಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಐದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ತಗಲುವ ವೆಚ್ಚ ೬೦.೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

ಪಶು ಸಂಗೋಪನೆ

೬೦. ಜಾನುವಾರುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮೇಲೆ ಆಧಾರಿತವಾದ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಈಗಿರುವ ೨೮೧೬ ಪಶುವೈದ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ೩೬೦೦ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಅಂತರವನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ೧೯೯೩-೯೪ರಲ್ಲಿ, ೨೦೦ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಪಶುವೈದ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗುವುದು ಹಾಗೂ ೮೦ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಪಶುವೈದ್ಯ ಶಾಲೆಗಳ ದರ್ಜೆಗೇರಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ೮.೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪಶು ವೈದ್ಯ ಸೇವಾ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಖಾಸಗಿ ಉದ್ಯಮಿಗಳಿಗೆ ಸಹ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಈವರೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇದ್ದ ಕೃತಕ ಗರ್ಭಧಾರಣೆ ಕುರಿತ ಹೊಸ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಘನೀಕೃತ ವೀರ್ಯ ಉತ್ಪಾದನಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಧಾರವಾಡ ಮತ್ತು ಮುನಿರಾಬಾದ್‌ಗಳಿಗೂ ಹಾಗೂ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೊಯಿಲ್‌ಗೂ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗುವುದು.

೬೧. ಮಿಶ್ರತಳಿ ಪಶು ಸಂವರ್ಧನೆ ಹಾಗೂ ಕರು ಸಾಕಣೆ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುವ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ೧೯೯೩-೯೪ರಲ್ಲಿ, ನಾಲ್ಕು ರೆವಿನ್ಯೂ ವಿಭಾಗಗಳ ಪೈಕಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಭಾಗದ ಆಯ್ದ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ನಾಲ್ಕೂ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಮಗ್ರ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯ ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಆ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಂದಲೇ ಸಬ್ಸಿಡಿ ದರದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಿತ ಕರಾವು ಹಸುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸಬ್ಸಿಡಿಯನ್ನು ಈ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ದುರುಪಯೋಗವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಮೀನುಗಾರಿಕೆ-ನೀಲಿಕ್ರಾಂತಿ

೬೨. ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಸಂಪತ್ತು ಅಗಾಧ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿದೆ. ಆಳ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಮೀನು ಹಿಡಿಯುವ, ಉಪ್ಪು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮೀನು ಹಿಡಿಯುವ ಮತ್ತು ಒಳನಾಡು ಮೀನುಗಾರಿಕೆಯ ಗುರಿಯಿಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರುವ ನೀಲಿಕ್ರಾಂತಿ ಎಂಬ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ವಿಸ್ತರಣೆ, ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಉದ್ಯಮಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಧನ ನೀಡಿಕೆ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಮೀನುಗಾರರು, ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯವನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಡುವಂಥ ಮೀನುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಆಳ ಸಮುದ್ರದ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಉದ್ಯಮಿಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಉಪ್ಪುನೀರು ಮೀನುಗಾರಿಕೆಗೆ ೪೦೦೦ ಹೆಕ್ಟೇರು ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಸೂಕ್ತ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಒಳನಾಡು ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಪ್ರಸ್ತುತ ಇರುವ ಮೀನು ಕೃಷಿ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ ಉದ್ಯಮಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಸುಧಾರಿತ ತಳಿಯ ಮೀನುಮರಿಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.

೬೩. ಬಂದರುಗಳಲ್ಲಿ ಹೂಳೆತ್ತುವ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಅವಶ್ಯಕ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು. ಸುಮಾರು ೧೦.೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಮಲ್ಪೆ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಬಂದರಿನ ಎರಡನೇ ಹಂತದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೇಂದ್ರದ ನೆರವಿನೊಂದಿಗೆ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಹೆಜಮಾಡಿಕೋಡಿ, ಪೆಣಂಬೂರು, ಹುಂಗರಕಟ್ಟೆ ಗಂಗೊಳ್ಳಿ, ಭಟ್ಕಳ, ಗಂಗವಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಬೆಳ್ಳಿಕೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಳಿದಾಣ ಕೇಂದ್ರಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯ ಸಹ ೧೯೯೩-೯೪ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಲಿದೆ. ಆಳ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಮೀನು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ೪.೨೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಡೇನಿಷ್ ಸಮಗ್ರ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಯೋಜನೆಯ ಎರಡನೇ ಹಂತವನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕುಮಟಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಸೀಗಡಿಮರಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದನೆ ೧೯೯೩-೯೪ರಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾಗಲಿದೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಧಾರವಾಡ ಮತ್ತು ರಾಯಚೂರುಗಳಲ್ಲಿ ಯೂರೋಪ್ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮುದಾಯದ ನೆರವಿನೊಂದಿಗೆ ೬.೭೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಆರಂಭಿಸಲು ಸಹ ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಾಗರ ದೀಪ

೬೪. ಸಮುದ್ರ ಮತ್ತು ಒಳನಾಡು ವಲಯಗಳಿಗೆ ಮಂಜೂರಾದ ಸಾಲಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡಾ ೫೦ರಷ್ಟು ಬಡ್ಡಿ ಸಬ್ಸಿಡಿ ನೀಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಸುಮಾರು ೬೦೦೦ ಬಡ ಮತ್ತು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮೀನುಗಾರರಿಗೆ ನೆರವು ನೀಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸಾಗರ ದೀಪ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪುನಃ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ದೋಣಿಗಳಿಗೆ ಮೋಟಾರು ಅಳವಡಿಸುವ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ೧೯೯೨-೯೩ರಲ್ಲಿ ೮೦ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮೀನುಗಾರರಿಗೆ ನೆರವು ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು. ೧೯೯೩-೯೪ರಲ್ಲಿ ೧೬೦ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮೀನುಗಾರರಿಗೆ ನೆರವು ನೀಡಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಮೀನು ಕಡಿಮೆ ದೊರೆಯುವ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, ಉಳಿತಾಯ ಹಾಗೂ ಪರಿಹಾರ ಯೋಜನೆಯ ಮೇರೆಗೆ ೮೦೦೦ ಮೀನುಗಾರರಿಗೆ ನೆರವು ನೀಡಲಾಗುವುದು. ವಿಶೇಷ ಘಟಕ ಯೋಜನೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ೨೫೦ ವಸತಿ ಗೃಹಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಬಡ ಮೀನುಗಾರರಿಗೆ ಹಂಚಲಾಗುವುದು.

ಅರಣ್ಯಗಳು

೬೫. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೩೮ ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯಗಳಿವೆ. ಇದು ಒಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶದ ಸುಮಾರು ಶೇ. ೨೦ ರಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಅರಣ್ಯಗಳ ಮೂರನೇ ಒಂದರಷ್ಟು ಭಾಗ, ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನು ಮೇಯಿಸುವುದರಿಂದಾಗಿ ಮತ್ತು ಸೌದೆ ಕಡಿಯುವುದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಅವನತಿ ಹೊಂದಿದೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಪೂರ್ವಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರಲು ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ೮ನೇ ಯೋಜನಾ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ೪ ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಪೂರ್ವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವ ಮರಗಳ ಬೆಳೆಗಾರರ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ನೆರವಿನೊಂದಿಗೆ ಪಾಳುಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಸಿರುಗೊಳಿಸುವ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತುಮಕೂರು ಮತ್ತು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗುವುದು. ಮರಗಳ ಬೆಳೆಗಾರರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಹಕಾರ ಮಹಾಮಂಡಲಿ ಮತ್ತು ಕೆನಡಿಯನ್ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನೆರವು ನೀಡಿಕೆ ಸಂಸ್ಥೆಯು ೧೫.೦೦ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಷ್ಟು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಭರಿಸಲಿವೆ.

೬೬. ಕಳೆದ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ನೆಡುತೋಪುಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಧಿಸಿದ ಪ್ರಗತಿ ಬಗ್ಗೆ ಭಾರತೀಯ ಅರಣ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ವಾಸ್ತವ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಕ ನಿರ್ವಹಣಾ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗುವುದು.

೬೭. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಸಲಹೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಜಂಟಿ ಅರಣ್ಯ ಯೋಜನಾ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ, ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಮತ್ತು ಅವನತಿ ಹೊಂದಿದ ಭೂಮಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪಾಳು ಭೂಮಿಗಳಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ನಿರ್ಮಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗಲು ಗ್ರಾಮ ಅರಣ್ಯ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಸಂಘಟಿಸುವುದೂ ಸೇರಿದೆ. ಗ್ರಾಮಸ್ಥರಿಗೆ ಹುಲ್ಲು ಕೊಯ್ಯುವುದಕ್ಕೆ, ಸೊಪ್ಪುಸದೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ, ರೆಂಬೆ ಕೊಂಬೆಗಳನ್ನು ಕಡಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಅಲ್ಲದೆ, ಸಣ್ಣ ಅರಣ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅಂತಿಮ ಅರಣ್ಯ ಫಸಲನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಅರಣ್ಯ ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ ಹಂಚಲಾಗುವುದು. ಗ್ರಾಮ ಅರಣ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಧಿ ಎಂಬ ನಿಧಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಶೇಕಡ ೨೫ರಷ್ಟು ಮೊತ್ತವನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಆ ನಿಧಿಯನ್ನು ಪುನರ್ ವನನಿರ್ಮಾಣ ಸಮಿತಿಗಳು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಜನರು ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವ ಈ ಯೋಜನೆಯು ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಪರಿಸರ ಅಗತ್ಯತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಖಂಡಿತಾ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ.

೬೮. ವನ್ಯಜೀವಿ ರಂಗದಲ್ಲಿ, ''ಹುಲಿ-ಯೋಜನೆ'' ಮಾದರಿಯಲ್ಲೇ ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರರಷ್ಟು ಕೇಂದ್ರ ನೆರವಿನೊಂದಿಗೆ ''ಆನೆ-ಯೋಜನೆ'' ಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಆನೆಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲಕರವಾದಂಥ ಜೀವಿ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗುವುದು. ಆನೆಗಳಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ಹಾನಿಗಳಿಗೆ ಈ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಸಹ ನೀಡಲಾಗುವುದು.

ಸಹಕಾರ

೬೯. ರಾಜ್ಯದ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸಹಕಾರ ವಲಯದ ಕೊಡುಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ. ೨೫,೦೦೦ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವ್ಯಾಪಕ ಜಾಲ ಇದ್ದರೂ ಅವುಗಳ ಆಡಳಿತ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಜದ ದುರ್ಬಲವರ್ಗಗಳ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳ ಜನರು ಮತ್ತು

ಮಹಿಳೆಯರು ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವುದು, ಅವರಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ, ತೀರಾ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಹಕಾರೀ ಸಂಘಗಳ ಸದಸ್ಯರಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದು, ಸದಸ್ಯತ್ವ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಭರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ/ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಜನರನ್ನು ಮತ್ತು ೫೦,೦೦೦ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಗುರಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

೭೦. ಸಹಕಾರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಬೆನ್ನೆಲುಬಾದ ಸಹಕಾರೀ ಸಾಲದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಸಹ ಪುನಃ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಾಲ ನೀಡಿಕೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಅವುಗಳ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಅವುಗಳ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ತರಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ರೈತರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಬಡ್ಡಿದರದ ಸಾಲವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈಗಿರುವ ೩ ಹಂತದ ಸಾಲ ನೀಡಿಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬದಲಾಗಿ ೨ ಹಂತದ ಸಾಲ ನೀಡಿಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಿದೆ.

೭೧. ಕೃಷಿ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಹಕಾರ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಸಣ್ಣ ರೈತರು ಮತ್ತು ಅತಿ ಸಣ್ಣ ರೈತರು ಪಡೆಯುವ ೧೫೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರೆಗಿನ ಸಾಲದ ಮೇಲೆ ಸ್ಟಾಂಪ್ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಈಗಾಗಲೇ ಮನ್ನಾ ಮಾಡಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ರೈತರಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ವಿನಾಯಿತಿಯ ಮಿತಿಯನ್ನು ೨೫೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಏರಿಸಲು ನಾನು ಈಗ ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೩.೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟವಾಗಲಿದೆ. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ/ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳಿಗೆ ಈ ವಿನಾಯಿತಿಯ ಮಿತಿ ೫೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ

೭೨. ಹೊಸ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ ಉದ್ಯಮಿಗಳು ಹಣ ಹೂಡುವಂತೆ ಆಕರ್ಷಿಸುವುದೇ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿಯ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ೧೯೯೩-೯೪ರಲ್ಲಿ, ಈಗ ಇರುವ ಸಿಂಗಲ್ ವಿಂಡೋ ಏಜೆನ್ಸಿಯನ್ನು ಚುರುಕುಗೊಳಿಸಲು ಹಾಗೂ ಅರ್ಹ ಉದ್ಯಮಶೀಲರಿಗೋಸ್ಕರ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಗಳು ಮತ್ತು ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಟೇಲುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಪ್ರಮುಖ ಹೋಟೇಲ್ ಗ್ರೂಪ್‌ಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಮುಂದೆ ಬಂದಿವೆ.

೭೩. ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ದಕ್ಷಿಣಭಾಗಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿರುವ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವನ್ನು ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ, ರಾಯಚೂರು ಬಳ್ಳಾರಿ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಬೆಳಗಾವಿಗಳಿಗೆ ವಿಮಾನಯಾನ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಈಗ ರಾಜ್ಯದ ಉತ್ತರ ಭಾಗಗಳಲ್ಲೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗುವುದು. ರಾಜ್ಯದ ಉತ್ತರ ಭಾಗದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಮನವೊಲಿಸುವ ವಿಶ್ವಾಸ ನಮಗಿದೆ.

೭೪. ಬೆಂಗಳೂರು ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ನಗರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣದಂಥ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯ ಇಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣದ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಅನುಮೋದನೆ ದೊರೆಯುವ ತನಕ ಸಿಂಗಪೂರ್ ಮತ್ತು

ಫ್ರಾಂಕ್‌ಫರ್ಟ್ ನಗರಗಳಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ವಿಮಾನಯಾನಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

೭೫. ಸೋಮನಾಥಪುರ, ಬೇಲೂರು, ಹಳೇಬೀಡು, ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳ, ಹಂಪಿ, ಬಾದಾಮಿ, ವಿಜಾಪುರ ಮುಂತಾದ ಪ್ರವಾಸಿ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸುವ ರಸ್ತೆಗಳ ಸುಧಾರಣೆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮಾಹಿತಿ ಕೇಂದ್ರವೊಂದನ್ನು ಹುಡ್ಕೊ ನೆರವಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುವುದು. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಕರಕುಶಲ ಕಲೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು-ಮೈಸೂರು ಹೆದ್ದಾರಿಯಲ್ಲಿ 'ಕೌಶಲ್ಯಧಾಮ' ಎಂಬ ಕರಕುಶಲ ಗ್ರಾಮವೊಂದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಸಹ ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

೭೬. ಯಾತ್ರಾಸ್ಥಳಗಳು, ಸಾಹಸಪ್ರೇರಣಾ ಸ್ಥಳಗಳು, ವನ್ಯಜೀವಿ ಸ್ಥಳಗಳು ಮತ್ತು ಸಮುದ್ರ ತೀರದ ವಿಹಾರ ಸ್ಥಳಗಳೇ ಮುಂತಾದ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದಲ್ಲಿನ ಕೆಲವು ವಲಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಮತ್ತು ಶೃಂಗೇರಿಗಳನ್ನು ಯಾತ್ರಾಸ್ಥಳಗಳಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ೮೦ ಲಕ್ಷ ರೂ. ಮತ್ತು ೭೫ ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳಷ್ಟು ಹಣದ ನೆರವು ನೀಡಲಿದೆ. ಛತ್ರಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ೨೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮುಜರಾಯಿ ಮತ್ತು ಇತರ ದಾನಿಗಳು ನೀಡುವ ನೆರವಿನಿಂದ ಈ ನಿಧಿಗಳ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗುವುದು. ನೇತ್ರಾಣಿ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕೋಡಿವಾಡದಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರ ತೀರದ ವಿಹಾರ ಧಾಮಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತು ಸಾಹಸ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ೭ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ

೭೭. ಆಧುನಿಕ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಮೂಡಿಸಲು ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇರುವುದು ನಮ್ಮ ಅದೃಷ್ಟ. ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ರಫ್ತು ಆಧಾರಿತ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡುವುದನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುವಂಥ, ಅನುಕೂಲಕರವಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಖ್ಯಾತ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಡಾ|| ಸಿ.ಎನ್.ಆರ್. ರಾವ್ ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ತಂಡವನ್ನು ರಚಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲೂ ವಿಜ್ಞಾನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಧಿಯೊಂದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು.

ಪರಿಸರ

೭೮. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಬೇಕೆಂಬುದು ವಿಶ್ವದ ಎಲ್ಲಾ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಾದರೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಿಂದಾಗಿ ಪರಿಸರದ ಮೇಲೆ ಆಗುವ ಪರಿಣಾಮದ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ನಮಗೆ ಕಾಳಜಿ ಇದೆ. ಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ತುರ್ತು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಹಾಗೂ ಸಂತುಲಿತ ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಾಗುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿವಾರಣಾ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ. ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಸರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

ಶಿಕ್ಷಣ

೭೯. ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಪ್ರಗತಿಗೆ ಪ್ರೇರಕ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಆಂದೋಲನದ ಮೂಲಕ ೧೯೯೩-೯೪ ರಿಂದಾರಂಭಿಸಿ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯನ್ನು ಸಾಕ್ಷರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಈ ಜನಾಂದೋಲನದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು, ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು, ಬುದ್ಧಿಜೀವಿಗಳು ಹಾಗೂ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನಾನು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಸಮನ್ವಯ ಸಾಧಿಸಲು ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಮೂರು ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಎ) ಎಲ್ಲ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಪಕ್ಷಭೇಧ ಮರೆತು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಂಥ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಆಂದೋಳನ ಸಮಿತಿ;

ಬಿ) ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಡನೆ ನಿಯತವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವಂಥ ರಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ಸಮಿತಿ;

ಸಿ) ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ವೃತ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ತಂಡವನ್ನು ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಮಿತಿ;

೮೦. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲ ಖಾಲಿ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರುವ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಡುವ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷಯ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಮೂರು ಘಟಕಾಂಶಗಳುಳ್ಳ ಹಲವಾರು ಸಮಗ್ರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅಕ್ಷಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

1) ಆಹಾರ - ವಸ್ತ್ರಧಾರಾ - ಪುಸ್ತಕಾಲಯ
2) ವಿದ್ಯಾವರಣ
3) ಯಾತ್ರಾ - ಮನೋರಂಜನ

೧೯೯೩-೯೪ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ೩೫.೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಕ್ತಿಯುತ ಆಹಾರ ವಿತರಿಸಲಾಗುವುದು. ಇದಲ್ಲದೆ, ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳು ಮತ್ತು ಶಾಲಾ ಸಮವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವುದು ಸೇರುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಒತ್ತು ನೀಡಬೇಕಾದ ಅಂಶ, ಶಾಲೆಗೆ ಬರಲು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಉತ್ಸಾಹ, ಇಚ್ಛೆ ಮತ್ತು ಉತ್ತೇಜಕ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವುದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ವಯ ಆಟದ ಮೈದಾನಗಳು, ಆಟದ ಸಲಕರಣೆಗಳು, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಶಾಲಾ ಪರಿಸರದ ಸುಧಾರಣೆ ಇವುಗಳಿಗೆ ಭಾರಿ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

೮೧. ಕ್ರಿ.ಶ. ೨೦೦೦ದ ವೇಳೆಗೆ ಒಂದು ತರಗತಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದು ಕೊಠಡಿ ಮತ್ತು ಒಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಕ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ೧೯೯೩-೯೪ರಲ್ಲಿ ೧೦,೦೦೦ ತರಗತಿ ಕೊಠಡಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುವುದು. ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡ ನಿಧಿಯೊಂದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಇದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ೧೦.೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವಂತಿಗೆ ನೀಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಮಾಣದ ವಂತಿಗೆಯನ್ನು ಹಿತೈಷಿಗಳು, ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಮತ್ತು ಇತರ ದಾನಿಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತರಾಗಿ ಈ ವಂತಿಗೆಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

೮೨. ಖಾಸಗಿ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಮತ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ನೀಡುವ ನೀತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ನೀಡಿದ ಆಜ್ಞೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಸಹ ಮುಂದಿನ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತದೆ. ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ಇರುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗುವುದು ಮುಂದಿನ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ದಂತ ಕಾಲೇಜು ಮತ್ತು ಫಾರ್ಮಸಿ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಯಾವುದೇ ಹೊಸ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಮತ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ

೮೩. ಇಲಾಖೆಯ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷದ ೬೮.೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ೧೯೯೩-೯೪ರಲ್ಲಿ ೧೧೨.೪೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ೧೩೪೨ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ಹಾಸಿಗೆಯಂತೆ ಈಗ ಇರುವ ಹಾಸಿಗೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕ್ರಿ.ಶ. ೨೦೦೦ದ ವೇಳೆಗೆ ೧೦೦೦ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ಹಾಸಿಗೆ ಇರುವಂತೆ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವ ಗುರಿಯನ್ನು ತಲುಪಲು ಫಾರ್ಮಸಿ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಈ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ೫೦ ಮತ್ತು ೧೦ ರಂತೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು ೧೯೯೩-೯೪ರಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ೬೦ ಮತ್ತು ೧೫ ರಂತೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವ ಮತ್ತು ಆಧುನೀಕರಣಗೊಳಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಇದಲ್ಲದೆ, ಈ ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಸಹ ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಎ) ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಶೇ. ೮೦ರಷ್ಟು ಜನರು ಬರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು;

ಬಿ) ಔಷಧಗಳಿಗೆ ನೀಡಲಾಗುವ ಮೊತ್ತದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷದ ಮೊತ್ತದ ಶೇ. ೫೦ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು;

ಸಿ) ವೈದ್ಯರು ಮತ್ತು ಅರೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಖಾಲಿ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವುದು;

ಡಿ) ೨ ಬಾಹ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಸಹಿತ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವ ೩ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದು;

ಇ) ಹೆಚ್‌ಐವಿ ಪಾಸಿಟಿವ್ ಮತ್ತು ಏಡ್ಸ್ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ವಿಭಾಗೀಯ ರಕ್ತ ಪರೀಕ್ಷಾ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು, ಆಧುನೀಕೃತ ರಕ್ತ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ಮತ್ತು ರಕ್ತ ಸುರಕ್ಷತಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದು;

ಎಫ್) ಗಿನಿ ಹುಳದಿಂದ ಬರುವ ಕಾಯಿಲೆಯ ನಿರ್ಮೂಲನ.

೮೪. ಕಳೆದೆರಡು ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ೧.೫ ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಈ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕ್ರಿ.ಶ. ೨೦೦೦ದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೊಳಪಡುವ ದಂಪತಿಗಳ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಈಗಿರುವ ಶೇಕಡಾ ೪೯ ರಿಂದ ಶೇಕಡಾ ೬೦ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಕ್ರಮಗಳಾಗಿ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಸಮುದಾಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು.

೮೫. ವೈದ್ಯಕೀಯ ತಪಾಸಣೆಯ ಶುಶ್ರೂಷ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲಿದ್ದು ೮ನೇ ಯೋಜನೆಯ ಅಂತ್ಯದ ವೇಳೆಗೆ ಬಡತನ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಗಿನ ಎಲ್ಲ ಜನರನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ತರಲಾಗುವುದು. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ತ್ವರಿತಗೊಳಿಸಲು ಮತ್ತು ಈ ಸೌಲಭ್ಯ ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿಗೆ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಸಂಚಾರಿ ಘಟಕಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಂಘ ಮತ್ತು ಇತರ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ವೈದ್ಯ ವೃತ್ತಿ ನಿರತರನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಲಾಗುವುದು.

ಆಶ್ರಯ

೮೬. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೧-೧-೯೩ ರಂದು ಇದ್ದ ೪.೨೬ ಲಕ್ಷ ನಿವೇಶನ ರಹಿತ ಕುಟುಂಬಗಳ ಪೈಕಿ ೧೯೯೩-೯೪ ರಲ್ಲಿ ೨ ಲಕ್ಷ ಮಂದಿಗೆ ಉಚಿತ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ೧೦.೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಉಳಿದವರಿಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷದ ತರುವಾಯ ಈ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು. ೧೯೯೧-೯೨ ರಲ್ಲಿ ೨.೩೫ ಲಕ್ಷ ಮನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿತ್ತಾದರೂ ೧೯೯೨ರ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ವರೆಗೆ ೧೫೭೭೯ ಮನೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ನಂತರ ೧೬೦.೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ೧೯೯೩ರ ಜೂನ್ ವೇಳೆಗೆ ೧.೦೬ ಲಕ್ಷ ಮನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಈಗ ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ೧೯೯೩-೯೪ರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಮನೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

ನೆರಳಿನ ಭಾಗ್ಯ

೮೭. ಆಶ್ರಯ ಯೋಜನೆಗೆ ಮುಂಬರುವ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಆಯಾಮವನ್ನು ನೀಡಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಹುಲ್ಲು ಜೋಪಡಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಹೆಂಚಿನ ಛಾವಣಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಒಂದು ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ೩೦೦೦ರೂ. ವರೆಗೆ ನೆರವು ನೀಡಲಾಗುವುದು. ೧೯೯೩-೯೪ರಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಈ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ

೮೮. ಈ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ, ಈ ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಎ) ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ವಸತಿ ಮತ್ತು ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಮ ಂಡಲಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, ಜಲಮಂಡಲಿಗಳ ಬೆಂಬಲದಿಂದ ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ, ಮಾನವ ವಸತಿ ನೆಲೆಗಳು ಮತ್ತು ನಗರ ನಿರ್ವಹಣೆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸ್ಥಾಪನೆ;

ಬಿ) ೧೯೯೩ರ ಮಾರ್ಚ್ ಕೊನೆಯ ವಾರದಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯ III ನೇ ಹಂತದ ಕಾರ್ಯಾರಂಭ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ೧೯೯೩-೯೪ರಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಯ IV ನೇ ಹಂತದ ಒಂದನೇ ಘಟ್ಟವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದು;

ಸಿ) ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಶುದ್ಧೀಕರಿಸಲು ೧೬.೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಾ ಮತ್ತು ಕಾವೇರಿ ಕಣಿವೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ೫೦ ಎಂಎಲ್‌ಡಿ ಮೂರನೇ ಶ್ರೇಣಿಯ ಸಂಸ್ಕರಣ ಸ್ಥಾವರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು;

ಡಿ) ಪುರಸಭೆಗಳಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಆಕ್ಟ್ರಾಯ್ ಪರಿಹಾರ ಅನುದಾನಗಳನ್ನು ಶೇಕಡ ೧೫ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು;

ಇ) ಬೆಂಗಳೂರು, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಧಾರವಾಡ, ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಮಂಗಳೂರುಗಳಲ್ಲಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಏಕರೂಪಗೊಳಿಸಲು ರಾಷ್ಟ್ರದ ರಾಜಧಾನಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಎನ್‌ಓಐಡಿಎ ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪನಗರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವುದು;

ಎಫ್) ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ರೈಲು-ರಸ್ತೆಸಾರಿಗೆ ಪದ್ಧತಿ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸಲು ಬೆಂಗಳೂರು ತ್ವರಿತ ಸಾರಿಗೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವನ್ನು ರಚಿಸುವುದು. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಹಣಕಾಸು ಒದಗಿಸುವ ಸಂಬಂಧ ಹಾಗೂ ಸಹಮತಿಗಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಜಿ) ಎಲ್ಲ ಖಾಸಗಿ ಲೇ-ಔಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ದುರ್ಬಲರಾದ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡಾ ೩೦ರಷ್ಟು ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಿಡುವುದು;

೮೯. ರಾಜ್ಯದ ೨೦.೮೦ ಲಕ್ಷ ಜನರು ನಗರ ಕೊಳಗೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕೊಳೆಗೇರಿಗಳಲ್ಲಿಯೇ ೯ ಲಕ್ಷ ಜನರು ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕೊಳಗೇರಿ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಸರ್ಕಾರವು ಒಂದು ಸಮಗ್ರ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ. ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಸೂಚನೆಗಳಂತೆ ಇದಕ್ಕೆ ೧೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗಿದ್ದು, ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಂದಿನ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಿಂದ ಸಹಾಯ ಕೋರಲು ಸರ್ಕಾರ ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ.

ಗ್ರಾಮೀಣ ನೀರು ಸರಬರಾಜು

೯೦. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸರಬರಾಜಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಮೊದಲ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಿದೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ೬೬.೪೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದರೆ, ೧೯೯೩-೯೪ರಲ್ಲಿ, ೧೦೮.೬೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕಿನ ನೆರವಿನ ೩೮೩.೯೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದ ಒಂದು ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಯೋಜನೆಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿದ್ದು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಹತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು. ಅಂತೆಯೇ ಡಚ್ ನೆರವಿನೊಂದಿಗೆ ೬೭.೫೨ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವ ಇನ್ನೊಂದು ಯೋಜನೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ಪಡೆಯುವ ಅಂತಿಮ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲು ಸಹ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯ ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿದೆ.

ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ

೯೧. ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ಅಂತಿಮ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ರಾಜ್ಯದ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ/ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ ಮತ್ತು ಇತರ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಜನರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಪ.ಜಾ./ಪ.ಪಂ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮಕ್ಕೆ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುವ ಹಣವನ್ನು ಈಗಿನ ೨.೨೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು ೪.೮೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪ್ರಮಾಣದಿಂದ ೧೯೯೩-೯೪ರಲ್ಲಿ

ಕ್ರಮವಾಗಿ ೩.೨೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮತ್ತು ೭.೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಏರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಎರಡು ನಿಗಮಗಳ ಕಾರ್ಯಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ನಂತರ ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷ ಇನ್ನಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

ಬೆಳ್ಳ ಬೆಳಕು

೯೨. ತೀರಾ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಹಾಗೂ ರಸ್ತೆಯೇ ಇಲ್ಲದ ಅತಿ ಸಣ್ಣ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿರುವ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಜನರ ಸಮಗ್ರ ಹಾಗೂ ವ್ಯಾಪಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ೧೯೯೩-೯೪ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿ ಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಅನಕ್ಷರತೆ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಆಶ್ರಮ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲಾಗುವುದು, ಸುರಕ್ಷಿತ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆ ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು. ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಸಂಚಾರಿ ಆರೋಗ್ಯ ಘಟಕ ವಾಹನಗಳಿಗೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಈ ಅತಿಸಣ್ಣ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ತುಂಬಾ ಹತ್ತಿರದ ಗ್ರಾಮದೊಂದಿಗೆ ಅಥವಾ ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ಸಂಚಾರ ಯೋಗ್ಯ ರಸ್ತೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗುವುದು. ಕೋಳಿ ಸಾಕಣೆ, ಹೈನುಗಾರಿಕೆ, ಕರಕುಶಲ ಕಲೆ ಮುಂತಾದ ಆದಾಯ ತರುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮದ ನೆರವಿನೊಂದಿಗೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ೧೯೯೩-೯೪ನೇ ವರ್ಷಕ್ಕಾಗಿ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ೧೩೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

೯೩. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ಮೆಟ್ರಿಕ್‌ಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ಮೆಟ್ರಿಕ್ ನಂತರದ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಪ.ಜಾ./ಪ.ಪಂ. ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಊಟ ಮತ್ತು ವಸತಿಗಾಗಿ ನೀಡುವ ಹಣದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿರುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ. ಆಶ್ರಮ ಶಾಲೆಗಳ ಮತ್ತು ವಸತಿ ಶಾಲೆಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಊಟದ ದರವನ್ನು ತಿಂಗಳೊಂದಕ್ಕೆ ೫೦ ರೂ. ಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಈಗ ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ೧೯೯೩-೯೪ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುವ ಮತ್ತು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗುವ ಹೊಸ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ವಿವರ ಹೀಗಿದೆ:

ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ.

	೧೯೯೨-೯೩		೧೯೯೩-೯೪	
	ಸಂಖ್ಯೆ	ವೆಚ್ಚ	ಸಂಖ್ಯೆ	ವೆಚ್ಚ
(ಎ) ಪ.ಜಾ /ಪ.ಪಂ ದವರಿಗೆ				
(ಛ) ಹೊಸ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳು	೫೬	೭೨.೦೮	೯೫	೨೩೭.೦೦
(ಛಛ) ಕಟ್ಟಡಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ	೫೩	೬೦೦.೮೬	೭೦	೭೪೭.೦೨
(ಬಿ) ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳವರಿಗೆ				
(ಛ) ಹೊಸ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳು	೩೦	೧೮೧.೧೧	೧೦೦	೩೨೦.೦೦
(ಛಛ) ಕಟ್ಟಡಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ	೩೬	೫೪೩.೦೪	೭೫	೭೫೦.೦೦

ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೆರವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಈಗಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಿಗೆ ಎಲ್‌ಪಿಜಿ ಸಂಪರ್ಕಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಸೋಲಾರ್ ಹೀಟರುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.

೯೪. ಅಂತರ್ಜಾತೀಯ ವಿವಾಹಗಳಿಗೆ ನೀಡುವ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಧನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ವಧೂವರರಲ್ಲೊಬ್ಬರು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ/ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದರೆ, ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಧನವನ್ನು ಈಗಿರುವ ೫೦೦೦ ರೂ.ಗಳಿಂದ ೨೦,೦೦೦ ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗುವುದು. ದೇವದಾಸಿಯರಿಗೆ ಪುನರ್ವಸತಿ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೊಂದನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ/ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮದ ಮೂಲಕ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲಿದ್ದು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಯೋಜನ ೭೩೭೨ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ದೊರೆಯಲಿದೆ ಹಾಗೂ ಇದಕ್ಕೆ ೫.೫೩ ಕೋಟಿ ರೂ. ವೆಚ್ಚವಾಗಲಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ, ಕೌಶಲ್ಯ ವರ್ಧನೆ ಹಾಗೂ ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ಎತ್ತುಗಳು, ಭೂಮಿ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಸೇರುತ್ತದೆ. ಸಮಾಜದ ಮುಖ್ಯ ವಾಹಿನಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಬೆರೆತು ಮುನ್ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ವಸತಿ ಯೋಜನೆ

೯೫. ಡಾ|| ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಶತಮಾನೋತ್ಸವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಿರುವ ವಿಶೇಷ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ೧೯೯೨ರ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ವರೆಗೆ ಕೇವಲ ೨೦ ಮನೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕಟ್ಟಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ವರ್ಷ ೨೫೦೦೦ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ೩೬.೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್ ಸಂಸ್ಥೆ

೯೬. ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳಿಗಾಗಿ ಇರುವ ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಯು ೧೯೯೩-೯೪ರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಈ ಸಂಸ್ಥೆ ಗಣನೀಯ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಲಿದೆ. ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳಿಗಾಗಿ ಇರುವ ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳ ಪ್ರಗತಿಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗಾಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗುವುದು.

ಮಹಿಳೆಯರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

೯೭. ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೪೯ರಷ್ಟು ಮಹಿಳೆಯರಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪುರುಷರು ಪಡೆದುಕೊಂಡಷ್ಟು ಅವರು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ವಿಷಾದಕರವಾದರೂ ವಾಸ್ತವಾಂಶವಾಗಿದೆ. ಡಿಡಬ್ಲ್ಯುಎಸಿಆರ್‌ಎಯಂಥ ಮಹಿಳೆಯರ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಮುಂಬರುವ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗುವುದು. ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಮೀಸಲಾತಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಲಿಂಗಭೇದವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸದಿದ್ದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಮೀಸಲಾತಿ ನೀಡಿದರೂ ಪರಾಧೀನ ಸ್ಥಿತಿಯ ನಿವಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ಸು ದೊರೆಯಲಾರದು. ಮಹಿಳೆಯರು ತಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಒಂದು ಧ್ಯೇಯವಾಗಿದ್ದು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವೆಲ್ಲ ಶ್ರಮಿಸಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶೋಷಣೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಮತ್ತು ಅವರಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ತಿಳಿವಳಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾನೂನು ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ಸಮಖ್ಯ, ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾನೂನು ನೆರವು ಮಂಡಳಿ ಮತ್ತು ವಿದೇಶಿ ನೆರವಿನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾನೂನು ಸಾಕ್ಷರತಾ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗುವುದು.

ಹಿರಿಯ ಮಾಜಿ ಯೋಧರಿಗೆ ಮಾಸಾಶನ

೯೮. ೨ನೇ ವಿಶ್ವ ಸಮರದ ನಂತರ ಬರಖಾಸ್ತು ಹೊಂದಿರುವ ಹಿರಿಯ ಯೋಧರಿಗೆ ಮತ್ತು ಅವರ ವಿಧವೆಯರಿಗೆ ಮಾಸಿಕ ೩೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮಾಸಾಶನವನ್ನು ನೀಡಲು ಸರ್ಕಾರ ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ.

ಆಶಾಕಿರಣ ಯೋಜನೆ

೯೯. ಕೃಷಿಕಾರ್ಮಿಕರು, ಬೀಡಿವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ಹಮಾಲಿಗಳು, ಮೀನುಗಾರರು, ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ ಕೆಲಸಗಾರರು ಮುಂತಾದ ಅಸಂಘಟಿತ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸಗಾರರು ಗಾಯಗೊಂಡರೆ ಅವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ನೀಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಬೀದಿ ಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾರ್ಪಾಟುಮಾಡಿ ಆಶಾಕಿರಣ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ೧೯೯೩-೯೪ರಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ೧.೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ದಾರಿದ್ರ್ಯ ನಿವಾರಣೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

೧೦೦. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಬಡವರು ಹಾಗೂ ತುಳಿತಕ್ಕೊಳಗಾದವರ ಉನ್ನತಿಗಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಸರ್ಕಾರವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಅದರಂತೆ, ೧೯೯೩-೯೪ರಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಬಡತನ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಗಿರುವ ೧,೨೦,೪೫೭ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸುವ ವಾಸ್ತವಿಕ ಗುರಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದ್ದು, ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ, ೧೯೯೩-೯೪ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ೪೨.೯೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ೧೯೯೨-೯೩ರಲ್ಲಿ ೮೬,೪೨೫ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

೧೦೧. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಹಾಸನ, ಮಂಡ್ಯ, ಮೈಸೂರು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಜೀತಮುಕ್ತ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಪೈಕಿ ಕನಿಷ್ಠ ೬೦೦ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ, ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ೪ ಎಕರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಜಮೀನಿನ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ನೆರವು ನೀಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ೫೬ ಕೃಷಿ ಎಸ್ಟೇಟುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ನೆರವು ನೀಡಲಾಗುವುದು.

ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ

೧೦೨. ಉದಾರ ನೀತಿಯಿಂದಾಗಿ, ನಾ ಮುಂದು ತಾ ಮುಂದು ಎಂದು ಬಂದಿರುವ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕಾರ್ಯಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಮೇಲೆ ಭರವಸೆ ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಗರಿಷ್ಠ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂಬ ಧ್ಯೇಯೋದ್ದೇಶ ಈಡೇರಲಾರದು ಎಂಬ ಅರಿವು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿದೆ. ಸಾಕ್ಷರತೆ, ಸಮಾಜದ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗಗಳಿಗಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ, ಪೌಷ್ಠಿಕಾಹಾರ, ಪರಿಸರ, ಮತ್ತು ಜೀವಿಪರಿಸರ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮುಂತಾದ ಹಲವಾರು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ, ಹಲವಾರು ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ನಾನು, ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಕ್ರಿಯ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯದ ನಾಗರೀಕರ ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಅವುಗಳು ಸ್ವತಃ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುವುದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಆರಾಧನಾ

೧೦೩. ಆರಾಧನಾ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಆರಾಧನಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲಾಗುವುದು. ೧೯೯೨-೯೩ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ೫.೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದರೆ, ಈಗ ಅದನ್ನು ೬.೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಏರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇತರ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತ ಕೋಮುಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಆರಾಧನಾ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

೧೦೪. ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ವಕ್ಫ್ ಮಂಡಳಿಗೆ ನೀಡುವ ಹಣವನ್ನು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೧೩೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ೧೯೯೨-೯೩ರಲ್ಲಿ ೨೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಇದರ ಪೈಕಿ ೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಮಸೀದಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ದುರಸ್ತಿಗಾಗಿ ಮೀಸಲಿಡಲಾಗುವುದು. ಅದೇ ರೀತಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಹಿಳಾಭಿವೃದ್ಧಿ ವಕ್ಫ್ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ನೀಡುವ ಹಣವನ್ನು ೧೯೯೩-೯೪ರಲ್ಲಿ ೨೫ ಲಕ್ಷ ದಿಂದ ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮಕ್ಕೆ ನೀಡುವ ಹಣವನ್ನು ೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ೨.೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವಕ್ಫ್ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ೬೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಉರ್ದು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಉರ್ದು ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಎಲ್ಲಾ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಆದ್ಯತೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

ಕಲೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ

೧೦೫. ನಮ್ಮ ಕಲೆಯನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ, ಪ್ರಚುರಪಡಿಸುವ ಮತ್ತು ಜನಪ್ರಿಯಗೊಳಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದು, ಈ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಆಯ್ದ ''ಗುರು''ಗಳಿಗೆ, ನಿಗದಿತ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಸಹ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ೧೯೯೩-೯೪ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ೧೫.೦೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಿಡಲಾಗಿದೆ.

೧೦೬. ಕೇಂದ್ರ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದಿರುವ ೬೦ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ವಯಸ್ಸಿನ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ೧೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಗೌರವ ಧನ ನೀಡಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಅನುದಾನಗಳಲ್ಲಿನ ಅಸಮತೋಲನವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದು ಇದರಿಂದ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಪಾಲು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ತುಳು-ಕೊಂಕಣಿ-ಕೊಡವ ಅಕಾಡೆಮಿ

೧೦೭. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಜೊತೆಗೆ, ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಜನಗಳು ಮಾತನಾಡುವ ತುಳು, ಕೊಂಕಣಿ ಮತ್ತು ಕೊಡವ ಇಂತಹ ಇತರ ಭಾಷೆಗಳೂ ಇವೆ. ಈ ಜನತೆಯ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ಒಂದು ತುಳು-ಕೊಂಕಣಿ-ಕೊಡವ ಅಕಾಡೆಮಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

೧೦೮. ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಅಂಶಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಪುರಾತತ್ವ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಂದು ಹೊಸ ಆಯಾಮ ನೀಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ೧೯೯೩-೯೪ರಲ್ಲಿ ೧೦೦.೦೦ ಲಕ್ಷ

ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಚಿತ್ರಪಟಗಳ ಸಂಗ್ರಹಾಗಾರವನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರಕಟಣೆಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ೧೯೯೩-೯೪ರಲ್ಲಿ ೧೦.೦೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯಧನ

೧೦೯. ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯಧನ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಬಹಳಷ್ಟು ಕನ್ನಡ ಚಲನ ಚಿತ್ರಗಳು ಇತರ ಭಾಷೆಗಳ ಚಲನ ಚಿತ್ರಗಳ ರೀಮೇಕ್‌ಗಳಾಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಮೂಲತಃ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ತಯಾರಿಸಿದ ಹಾಗೂ ಸೃಜನಾತ್ಮಕವಾದ ಕನ್ನಡ ಚಲನ ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಲು ಮತ್ತು ಮೂಲ ಕನ್ನಡ ಕಲಾತ್ಮಕ ಚಲನ ಚಿತ್ರ ಮತ್ತು ಇತರ ಮೂಲ ಕನ್ನಡ ಚಲನ ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ನೀಡುವ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ೪ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನುಮುಂದೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿನ ರೀಮೇಕ್ ಚಿತ್ರಗಳು ಯಾವುದೇ ಸಹಾಯಧನಕ್ಕೆ ಅರ್ಹವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

೧೧೦. ವಿಡಿಯೋ ಪಾರ್ಲರುಗಳು ಮತ್ತು ಕೇಬಲ್ ಟಿವಿಯ ಮೂಲಕ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಶಾಸನವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ಮೂಲಕ ವಿಡಿಯೋ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲಾಗುವುದು.

೧೧೧. ಚಿತ್ರನಗರಿಯ ಸ್ಥಾಪನೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿನ ಚಿತ್ರೋದ್ಯಮದ ಬಹುದಿನದ ಅವಶ್ಯಕತೆ. ಚಿತ್ರನಗರಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಚಿತ್ರೋದ್ಯಮವು ಮುಂದೆ ಬಂದು ಚಲನಚಿತ್ರ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮದ ಜೊತೆ ಸೇರಲಿಚ್ಛಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಸರ್ಕಾರವು ಎಲ್ಲಾ ಅವಶ್ಯಕ ಬೆಂಬಲ ಮತ್ತು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ನೀಡುವುದು.

೧೧೨. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ಜನಾಂಗೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಎಲ್ಲ ಲಕ್ಷಣಗಳೂ ಇಲ್ಲಿರುವದರಿಂದ, ಎರಡನೇ ರಾಜಧಾನಿಯಾಗುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಮ್ಮ ನಗರಕ್ಕಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಬಲಪಡಿಸುವಂತೆ ನಾನು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಎರಡನೇ ಚಾನೆಲ್ಲಿನ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಬಗ್ಗೆಯೂ ನಾನು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮೆಟ್ರೋ ಚಾನಲ್ ಒದಗಿಸುವ ತನಕ, ಪ್ರಸಾರ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಮತ್ತು ಇತರ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ ನೆರವಿನೊಂದಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ದೂರದರ್ಶನದ ಮೂಲಕ ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ನಾನು ರೂಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಯುವಜನ ಸೇವೆಗಳು

೧೧೩. ಕರ್ನಾಟಕದ ಯುವಜನರಿಗಾಗಿ ವಿದ್ಯಾನಗರದಲ್ಲಿ ಕ್ರೀಡಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆಯೊಂದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆ, ಕ್ರೀಡೆಗಳಲ್ಲಿ ದೈಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ನಾಯಕತ್ವ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯುವಜನತೆಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡುತ್ತದೆ. ೧೧೬ ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ರೀಡಾ ಸಂಕೀರ್ಣವನ್ನು ಮತ್ತು ಶೇಕಡಾ ೫೦ರಷ್ಟು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ನೆರವಿನೊಡನೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ೨೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚ ತಗಲುವ ವಿವಿಧೋದ್ದೇಶ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣಗಳನ್ನು (ಒಳಾಂಗಣ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣ) ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ನಿರ್ಮಿಸಲು ಸಹ ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ

೧೧೪. ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದು ರಾಜ್ಯವು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಮಾಡಲೇಬೇಕಾದ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದ್ದು, ಸರ್ಕಾರ, ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ ದಕ್ಷ ಪೋಲೀಸು

ಪಡೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ನೀಡುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಪೋಲೀಸು ಪಡೆಯ ಗಾತ್ರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ, ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆಯಾಗಿ ೧೧.೦೦ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸಾಕಷ್ಟು ವಾಹನಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಾಧನ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಜಿ ಸೈನಿಕರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ಲಟೂನನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಅಂತಿಮ ಗುರಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮುಂಬರುವ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಹೋಂ ಗಾರ್ಡ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ೧೭೦೦೦ದಿಂದ ೨೫,೦೦೦ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗುವುದು. ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ ದಳವನ್ನು ಸಹ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹತ್ತರಂತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಭೂ ಸುಧಾರಣೆಗಳು

೧೧೫. ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳು ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗದೆ ಉಳಿದಿರುವುದರಿಂದಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಜಮೀನುಗಳ ವಿತರಣೆಯ ಕಾರ್ಯಪ್ರಗತಿ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಎಲ್ಲಾ ಭೂ ಸುಧಾರಣಾ ಪ್ರಕರಣಗಳು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ ಅನುಚ್ಛೇದ೩೨೩(ಬಿ) ಮೇರೆಗೆ ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಮಂಡಳಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತದೆ.

ಅನಧಿಕೃತ ಸಾಗುವಳಿ ಜಮೀನನ್ನು ಸಕ್ರಮಗೊಳಿಸುವುದು

೧೧೬. ಅನಧಿಕೃತ ಜಮೀನನ್ನು ಸಕ್ರಮಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಸಕ್ತ ಯೋಜನೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಒಟ್ಟು ೧೦.೮೬ ಲಕ್ಷ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದವು. ೧೯೯೨ರ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ವರೆಗೆ ೧.೫೮ ಲಕ್ಷ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ವಿಲೇ ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದು ೮೭೪೪೪ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಸಕ್ರಮಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಬಾಕಿ ಇರುವ ಎಲ್ಲಾ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಆರು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯೊಳಗಾಗಿ ವಿಲೇ ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು

೧೧೭. ಕರ್ನಾಟಕ ೪ನೇ ವೇತನ ಆಯೋಗದ ಶಿಫಾರಸುಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರವು ಮೂಲ ವೇತನದ ಶೇ. ೫ರಷ್ಟು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದೆ. ಆಯೋಗದ ಅಂತಿಮ ವರದಿಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಿವೃತ್ತಿ ವಯೋಮಿತಿಯನ್ನು ೫೮ ವರ್ಷವಾಗಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾ ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮಿತವ್ಯಯ ಕ್ರಮಗಳು

೧೧೮. ಈಗಿರುವ ಮಿತವ್ಯಯ ಆದೇಶಗಳು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತಾಗಲು ನಾನು ಕೂಡಲೇ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಆರೋಗ್ಯ ಪಶುವೈದ್ಯಕೀಯ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿನ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಸಡಿಲಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ದೊರೆಯುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಯೋಜನೇತರ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲಾಗುವುದು. ಪ್ರವಾಸ ಮತ್ತು ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಸಚಿವರುಗಳು ವಹಿಸುವ ವೆಚ್ಚ, ಕಚೇರಿ ಹಾಗೂ ಮನೆಗಳನ್ನು ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಟೆಲಿಫೋನ್ ವೆಚ್ಚಗಳ ಮೇಲೂ ಈ ಮಿತವ್ಯಯ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸಲಾಗುವುದು.

ಮದ್ಯಪಾನ ನೀತಿ

೧೧೯. ಮದ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮನುಷ್ಯನಿಗಿರುವ ಮೋಹವನ್ನು ಬಂಡವಾಳ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆತನನ್ನು ನಿರ್ದಯವಾಗಿ ಶೋಷಿಸುವುದು ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಅಬಕಾರಿ ನೀತಿಯಲ್ಲ. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಆರೋಗ್ಯ ಅದರಲ್ಲೂ ಯುವಜನತೆಯ ಕಲ್ಯಾಣ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬಗಳ ಕಲ್ಯಾಣ ನನಗೆ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನದು. ಹೀಗಾಗಿ, ಬಾರ್ ಮತ್ತು ರೆಸ್ಟೋರೆಂಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ೨೧ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ವಯಸ್ಸಿನವರಿಗೆ ಮದ್ಯ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಲು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ, ಆರಾಧನಾ ಸ್ಥಳಗಳ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ/ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳ ಕಾಲೋನಿಗಳ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಮದ್ಯದಂಗಡಿಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ನಿಷೇಧ ವಿಧಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಈಗ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಚೇರಿಗಳ, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದರ ಮೇಲೂ ಈ ನಿಷೇಧ ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ ಉತ್ತಮ ಜೀವನ ನಡೆಸಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವಂತೆ ಮದ್ಯಪಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಯಮ ಮೂಡಿಸುವುದು ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರದ ತತ್ವವಾಗಿದೆ.

ಜಮೆಗಳು

೧೨೦. ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ನಾನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಹೇಳಬಯಸುವ ಒಂದು ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ, ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸದೆಯೇ ಅಥವಾ ತೆರಿಗೆ ದರಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸದೆಯೇ ಈಗ ಇರುವ ತೆರಿಗೆ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನೇ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಹಾಗೂ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ತೆರಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು ನನ್ನ ಗುರಿ. ಪ್ರಚಲಿತ ತೆರಿಗೆ ಪದ್ಧತಿ ಕುರಿತಂತೆ ಹಲವಾರು ಗುಂಪುಗಳಿಂದ ಹಾಗೂ ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ನನಗೆ ಹಲವಾರು ಮನವಿಗಳು ಬಂದಿವೆ. ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ತೆರಿಗೆ ಸದ್ಧತಿ, ತೆರಿಗೆ ದರಗಳು ಮುಂತಾದವನ್ನು ಸಮಂಜಸಗೊಳಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯ ಸಲಹೆಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಸಮಂಜಸಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಸಮಂಜಸಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ನಿರಂತರವಾದುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಾರಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಏಕಹಂತ ತೆರಿಗೆ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ

೧೨೧. ಸುಧಾರಣಾ ಕ್ರಮದ ಅಂಗವಾಗಿ ಮದ್ಯ, ಸ್ಟೇನ್‌ಲೇಸ್ ಸ್ಟೀಲ್ ವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಗಾಜಿನ ಖಾಲಿ ಬಾಟಲಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇದುವರೆವಿಗೂ ಶೇಕಡ ೭ರ ಬಹುಹಂತದ ತೆರಿಗೆಗೆ ಭಾಧ್ಯವಾಗಿದ್ದ ಮಿಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಶೇಕಡ ೮ರ ಏಕ ಹಂತದ ತೆರಿಗೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ತರಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ಅಂತಹ ಕೆಲವುವಸ್ತುಗಳಿಗೆ, ಹಿಂದೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಕೆಲವು ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆ ಇಳಿತವನ್ನೂ ಅನುಬಂಧ III ರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ ಕೆಲವು ಮಾರ್ಪಾಟಿನೊಂದಿಗೆ ಮುಂದುವರೆಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

೧೨೨. ಈ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿರುವ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಅಂತಿಮ ಮಾರಾಟದ ಹಂತದಲ್ಲಿ ವಿಧಿಸುವ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ:

(i) ವಿದ್ಯುತ್ ಉಪಕರಣಗಳು, ಸಾಧನಗಳು ಮತ್ತು ಸಲಕರಣೆಗಳು.

(ii) ಕಾರ್ಬನ್, ಬ್ಲಾಟಿಂಗ್ ಪೇಪರ್, ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ಪೇಪರ್, ಪೇಪರ್ ಬೋರ್ಡ್, ಪಲ್ಪ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮುಂತಾದವು ಮತ್ತು ಸೆಲ್ಲೋಫೇನ್.

(iii) ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಹರಳುಗಳು (ಗ್ರ್ಯಾನ್ಯೂಲ್ಸ್) ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ತರಹದ ಮತ್ತು ಬಗೆಯ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ವಸ್ತುಗಳು.
(iv) ಡೀಸೆಲ್ ಎಂಜಿನ್‌ಗಳು.
(v) ಗಾಜಿನ ಶೀಟುಗಳು.
(vi) ಬಾಲ್ ಅಥವಾ ರೋಲರ್ ಬೆರಿಂಗ್‌ಗಳು (ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯವು).

೧೨೩. ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಮತೆಯನ್ನು ತರಲು ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರ ಪಲ್ಲಟವಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆಯಲು, ಕೆಲವು ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲಿನ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ದರವನ್ನು ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅಂತಹ ವಸ್ತುಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶಿತ ದರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ ಛರಿ ರಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

೧೨೪. ವ್ಯಾಪಾರ ಪಲ್ಲಟವಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆಯಲು, ಸೈಡ್‌ಬಾಡಿಯಿರುವ ಟ್ರಕ್-ಬಸ್ ಚಾಸಿಗಳ ಮತ್ತು, ಲಘು ಮತ್ತು ಭಾರಿ ಸರಕು ವಾಹನಗಳ ಮಾರಾಟದ ಮೇಲೆ ತೆರಬೇಕಾದ ವಹಿವಾಟು ತೆರಿಗೆಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

೧೨೫. ವ್ಯಾಪಾರ ಪಲ್ಲಟವಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆಯಲು, ೧೯೯೨-೯೩ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ತ್ರಿಚಕ್ರ ವಾಹನಗಳ (ಆಟೋರಿಕ್ಷಾಗಳ) ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಗೆ ಶೇಕಡ ೫ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ತೆರಿಗೆ ಇಳಿತವು ತೆರಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಹೆಚ್ಚಳ ಉಂಟುಮಾಡಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಶೇಕಡ ೫ರ ಇಳಿಸಿದ ತೆರಿಗೆ ದರವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವರ್ಷ ಮುಂದುವರೆಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

೧೨೬. ರಿಯಾಯಿತಿ ದರದ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಇಲಾಖೆಗಳು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸುತ್ತಿರುವುದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಸರ್ಕಾರಿ (ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ) ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತುಗಳಿಗೆ ಮಾರುವ ಮರಮುಟ್ಟು, ಪೆಟ್ರೋಲ್, ಡೀಸಲ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಮಿಕ್ಕ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲಿನ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಶೇಕಡ ೪ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

೧೨೭. ಪ್ರಸ್ತುತ ನೋಟ್ ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಎಕ್ಸರ್‌ಸೈಸ್ ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಕಾಪಿ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಮತ್ತು ಔಟ್‌ಲೈನ್ ಮ್ಯಾಪ್‌ಗಳಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಇದೆ. ನೋಟ್ ಪುಸ್ತಕಗಳ ತಯಾರಕರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು, ಕೆಲ ಪೇಪರ್ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಹೆಸರನ್ನು ನೀಡಿ ತೆರಿಗೆ ತಪ್ಪಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಮತ್ತು ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುತ್ತಿರುವುದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಪೇಪರ್ ಮತ್ತು ಪೇಪರ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನಿಂದ ಮಾಡಿದ ಸದರಿ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

೧೨೮. ಪ್ರಸ್ತುತ ವ್ಯಾಪಾರಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯವಹರಿಸುವ ಸರಕುಗಳು ತೆರಿಗೆ ಅನುಸೂಚಿಯ ವಿವಿಧ ನಮೂದುಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದ, ವಿವಿಧ ತೆರಿಗೆ ದರಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿವೆ. ಅಂತಹ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಒಂದೇ ನಮೂದುಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ತರಲು ಮತ್ತು ಒಂದೇ ತೆರಿಗೆ ದರವನ್ನು ವಿಧಿಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದೇ ನಮೂದು ಮತ್ತು ಒಂದೇ ತೆರಿಗೆ ದರದಡಿಯಲ್ಲಿ ತರಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ V ರಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

೧೨೯. ಸರಕುಗಳ ಮಾಲೀಕರು ಅಥವಾ ಸರಕು ಸಾಗಣಿಕೆದಾರರ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ದೂರದ ಚೆಕ್‌ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ, ಅವರುಗಳು ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಪಾರ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರವಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕೃತ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮುಂದೆ

ಹಾಜರಾಗಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಕಾಯ್ದೆಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ವಿನಾಯಿತಿ ಮತ್ತು ರಿಯಾಯಿತಿಗಳು

೧೩೦. ವಿನಾಯಿತಿ ಮತ್ತು ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸುವಾಗ ಅವು ಅರ್ಹ ವರ್ಗಗಳಾದ ರೈತರು, ಮೀನುಗಾರರು, ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಸಮಾಜದ ಬಡ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ತಲುಪುತ್ತವೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ವಿನಾಯಿತಿಗಳು

೧೩೧. ಮುಂದೆ ಹೇಳಿರುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ವಿನಾಯಿತಿ ಮಾಡಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ:

(i) ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗಿನ ಚಿನ್ನದ ತಾಳಿ ಸರ
(ii) ಎಲ್ಲಾ ತರಹದ ನಕಲಿ ಆಭರಣಗಳು
(iii) ಹಣ್ಣಿನ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜಗಳು
(iv) ಕೃಷಿ ತುಂತುರು ಸಲಕರಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಹನಿನೀರಾವರಿ ಸಲಕರಣೆಗಳು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಬಿಡಿಭಾಗಗಳು (ಆಯಿಲ್ ಎಂಜಿನ್‌ಗಳು, ವಿದ್ಯುತ್ ಮೋಟಾರುಗಳು ಹಾಗೂ ಪೈಪುಗಳು ಮತ್ತು ಜೋಡಣೆಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ)
(v) ಸಂಸ್ಕರಿಸದ ಕತ್ತಾಳೆ ನಾರು
(vi) ಮೀನಿನ ಮರಿಗಳು, ಮೀನು ಬಲೆಗಳು, ಯಾಂತ್ರೀಕೃತವಲ್ಲದ ನಾಡ ದೋಣಿಗಳು ಮತ್ತು ಪರ್ಸೀನರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಗಿಲ್‌ನೆಟ್ಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಮೀನುಗಾರಿಕೆಯ ಅವಶ್ಯ ವಸ್ತುಗಳು (ಆದರೆ ಟ್ರಾಲರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಯಾಂತ್ರೀಕೃತ ದೋಣಿಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ)
(vii) ಇಂಧನವಾಗಿ ಬಳಸುವ ಭತ್ತ, ಕಡಲೆಕಾಯಿ ಮತ್ತು ಕಾಫಿ ಬೀಜಗಳ ಹೊಟ್ಟು.
(viii) ಗೋಧಿಯ ತೌಡು.
(ix) ಪೊರಕೆಗಳು
(x) ೧೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆಯಿರದ ಕನ್ನಡಕಗಳು (ಲೆನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ)

೧೩೨. ಮುಂದಿನ ಕೆಲವು ವಹಿವಾಟುಗಳಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

(i) ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸಿದ ಮತ್ತು ರಾಸಾಯನಿಕವಾಗಿ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಬೀಜಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಗಾಗಿ ಖರೀದಿಸಿದ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜಗಳ ಹಾಗೂ ವಿಷವೆಂದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಗುರ್ತಿಸಿದ ಬೀಜಗಳ ವಹಿವಾಟು.
(ii) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ, ಅಗರಬತ್ತಿ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಲು ಕಚ್ಚಾಬತ್ತಿ ಮಾರುವ ಅಥವಾ ಖರೀದಿಸುವ ವಹಿವಾಟು.
(iii) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಚಿನ್ನ ಮತ್ತು ಬೆಳ್ಳಿ ಉತ್ತೇಜನ ಮತ್ತು ಭರ್ತಿ (ರಿಪ್ಲೆನಿಶ್‌ಮೆಂಟ್) ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿನ ಚಿನ್ನದ ಆಭರಣಗಳ ರಫ್ತುಗಾರರಿಗೆ ಮೆಟಲ್ಸ್ ಮತ್ತು ಮಿನರಲ್ಸ್ ಟ್ರೇಡಿಂಗ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಶನ್ ನವರಿಂದ ಚಿನ್ನದ ಮಾರಾಟ.

೧೩೩. ಚಿನ್ನ ಮತ್ತು ಬೆಳ್ಳಿ ವಸ್ತುಗಳ ತಯಾರಕರು ಖರೀದಿ ಮಾಡುವ ಹಳೇ ಚಿನ್ನ ಮತ್ತು ಬೆಳ್ಳಿ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಬೇಕಾದ ವಹಿವಾಟು ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ತೆರಿಗೆ ಇಳಿತ

೧೩೪. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಹಲವಾರು ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲಿನ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ದರಗಳನ್ನು ಇಳಿಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಸದರಿ ವಸ್ತುಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶಿತ ದರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ VI ರಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

೧೩೫. ನಮ್ಮ ಉತ್ಪಾದಕರು ಅಂತರ್ ರಾಜ್ಯ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧೆ ನಡೆಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕೆಲವು ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲಿನ ಕೇಂದ್ರ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಇಳಿಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅಂತಹ ವಸ್ತುಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ತೆರಿಗೆ ದರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ VII ರಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಅಧಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕ್ರೋಢೀಕರಣ ಕ್ರಮಗಳು

೧೩೬. ಕೆಲವು ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಲು ಹಾಗೂ ತೆರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅಂತಹ ವಸ್ತುಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ತೆರಿಗೆ ದರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ VIII ರಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

೧೩೭. ಅನುಬಂಧ IX ರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ ಕರಾರು ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಲು ಕೂಡ ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

೧೩೮. ಈ ಮೇಲಿನ ಕ್ರಮಗಳಿಂದ ೨೫೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಆದಾಯವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

೧೩೯. ತೆರಿಗೆ ಆಡಳಿತ ಕಾರ್ಯಭಾರವು ಇನ್ನಷ್ಟು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಕಾಯಿದೆಯ ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಸದನದ ಈ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಲಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಅವು ಇರುತ್ತವೆ.

ವೃತ್ತಿ ತೆರಿಗೆ

೧೪೦. ಮುಂದಿನ ಕೆಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ವೃತ್ತಿ ತಲಗ ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

(i) ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಟ್ಯುಟೋರಿಯಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು

(ii) ತಿಂಗಳಿಗೆ ೨,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಳ ಪಡೆಯದ ಮಹಿಳಾ ನೌಕರರು.

(iii) ಅಂಗವಿಕಲರು.

೧೪೧. ಚಾರ್ಟರ್ಡ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟರು ತೆರಬೇಕಾದ ವೃತ್ತಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೨,೨೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ೧,೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಇಳಿಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

೧೪೨. ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ತೆರಬೇಕಾದ ವೃತ್ತಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಅನುಬಂಧ x ರಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕ್ರಮದಿಂದ ೩೦೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಆದಾಯ ಬರುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ.

ಮನೋರಂಜನ ತೆರಿಗೆ

೧೪೩. ಚಿತ್ರಮಂದಿರಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಸಂಬಳ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು, ಆಸ್ತಿ ತೆರಿಗೆ, ವಿದ್ಯುತ್ ಶುಲ್ಕ, ಮುಂತಾದವುಗಳು ದಿನೇ ದಿನೇ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವುದರಿಂದಾಗಿ ಖರ್ಚನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲು ಚಿತ್ರಮಂದಿರಗಳ ಮಾಲೀಕರು ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಕರ್ನಾಟಕ ಚಲನಚಿತ್ರ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮಂಡಳಿಯು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆ ಹಾಗೂ ಚಿತ್ರಮಂದಿರಗಳ ಮಾಲೀಕರು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮೊತ್ತದ ತೆರಿಗೆ ರಹಿತ ಸೇವಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಅದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದೆ. ಆ ಸಲಹೆಯನ್ನು ನಾನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಚಿತ್ರಮಂದಿರಗಳ ಮಾಲೀಕರು, ಪ್ರಸ್ತುತ ಪ್ರವೇಶ ದರದ ಜೊತೆಗೆ, ಈ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿರುವ ದರಗಳಲ್ಲಿ ಸೇವಾ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ ಹಾಗೂ ಸದರಿ ಸೇವಾ ಶುಲ್ಕಕ್ಕೆ ಮನೋರಂಜನಾ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ:

(i) ಹವಾ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ತಂಪು ಹವಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿರುವ ಚಿತ್ರಮಂದಿರಗಳು	ಪ್ರತಿ ಪ್ರವೇಶ ದರದ ಮೇಲೆ ಗರಿಷ್ಠ ೫೦ ಪೈಸೆ
(ii) ಹವಾ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ತಂಪು ಹವಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿರುವ ಹಾಗೂ ಸಂಚಾರಿ ಚಲನ ಚಿತ್ರಮಂದಿರಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮಿಕ್ಕ ಚಲನ ಚಿತ್ರ ಮಂದಿರಗಳು	ಪ್ರತಿ ಪ್ರವೇಶದರದ ಮೇಲೆ ಗರಿಷ್ಠ ೨೫ ಪೈಸೆ

೧೪೪. ಪ್ರಸ್ತುತ, ಡಿಶ್ ಆ್ಯಂಟನಾಗಳ ಮತ್ತು ಕೇಬಲ್ ಟಿ.ವಿ. ಜಾಲಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಮನೋರಂಜನ ಸೌಲಭ್ಯ ನೀಡುತ್ತಿರುವವರ ಮೇಲೆ ಮನೋರಂಜನಾ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಿಲ್ಲ. ಅಂಥವರ ಮೇಲೆ ಈ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿರುವ ದರಗಳಲ್ಲಿ ಮನೋರಂಜನಾ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

(i) ಡಿಶ್ ಆ್ಯಂಟೆನಾ ಅಥವಾ ಡಿಶ್ ಆ್ಯಂಟೆನಾ ಮತ್ತು ಕೇಬಲ್ ಟಿ.ವಿ. ಜಾಲಗಳ ಮೂಲಕ ಮನೋರಂಜನಾ ಸೌಲಭ್ಯ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರೆ.	ಪ್ರತಿ ಜೋಡಣೆಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ೨೦ ರೂ.ಗಳು
(ii) ಕೇಬಲ್ ಟಿ.ವಿ. ಜಾಲಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರವೇ. ಮನೋರಂಜನಾ ಸೌಲಭ್ಯ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರೆ.	ಪ್ರತಿ ಜೋಡಣೆಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ೧೫ ರೂ.ಗಳು

ಈ ಕ್ರಮದಿಂದ ಸುಮಾರು ೧೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ವರಮಾನ ಬರುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ.

೧೪೫. ಮೂಲ ಮತ್ತು ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಕನ್ನಡ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವ ಸಲುವಾಗಿ, ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳ ಡಬ್ಬಿಂಗ್ ಚಿತ್ರಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ, ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳ ಚಲನ ಚಿತ್ರಗಳ ಕನ್ನಡ ರೀಮೇಕ್ ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಹಾಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಮನೋರಂಜನಾ ತೆರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿಯನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ವಿಲಾಸ ತೆರಿಗೆ

೧೪೬. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಪ್ರತಿ ವಿನಾಯಿತಿ ಬಾಡಿಗೆ ಮಿತಿಯನ್ನು ೩೫ ರೂಪಾಯಿಯಿಂದ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಏರಿಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಈ ಮುಂದೆ ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ ವಿಲಾಸ ತೆರಿಗೆ ದರಗಳನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲು ಸಹ ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

(i)	ವಸೂಲು ಮಾಡುವ ಲಾಡ್ಜಿಂಗ್ ಶುಲ್ಕವು ದಿನಕ್ಕೆ ೧೦೦ ರೂ. ಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಆದರೆ, ೨೦೦ ರೂ. ಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದಲ್ಲಿ.	ಶೇಕಡಾ ೭.೫
(ii)	ಲಾಡ್ಜಿಂಗ್ ಶುಲ್ಕವು ದಿನಕ್ಕೆ ೨೦೦ ರೂ. ಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಆದರೆ ೪೦೦ ರೂ.ಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದಲ್ಲಿ	ಶೇಕಡ ೧೨.೫
(iii)	ಲಾಡ್ಜಿಂಗ್ ಶುಲ್ಕವು ೪೦೦ ರೂ.ಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆಯಿದ್ದಲ್ಲಿ.	ಶೇಕಡ ೧೫

ಪ್ರವೇಶ ತೆರಿಗೆ

೧೪೭. ಈ ಮುಂದೆ ಸೂಚಿಸಿರುವ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ:

(i) ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳ ಡೀಸೆಲ್ ಇಂಜಿನ್‌ಗಳು
(ii) ಕೈಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಸ್ನಾನದ ಸಾಬೂನು
(iii) ಹಿಂದುಳಿದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವ ಹೊಸ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳು ಖರೀದಿಸುವ ಕಚ್ಚಾ ವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಮೆಷಿನರಿ ಹಾಗೂ ಅದರ ಬಿಡಿ ಭಾಗಗಳು (ನಿರ್ಧರಿಸಿದ ಅವಧಿಗೆ)

೧೪೮. ಮೇಲೆ ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿದ ಕ್ರಮಗಳಿಂದಾಗಿ ವಿವಿಧ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮಗಳಿಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಸದರಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳೇ ಅಲ್ಲದೆ ಸುಧಾರಣಾ ಕ್ರಮವಾಗಿ ತರಲಿರುವ ಇತರೆ ಕೆಲವು ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ಸದನದ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಮತ್ತು ಒಪ್ಪಿಗೆಗೆ ಮಂಡಿಸಲಾಗುವುದು.

ಅಬಕಾರಿ ಇಲಾಖೆ

೧೪೯. ೧೯೯೨-೯೩ನೆಯ ಸಾಲಿನ ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ ಅಬಕಾರಿ ಆದಾಯವು ೫೭೩ ಕೋಟಿ ಎಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಅಬಕಾರಿ ಹರಾಜಿನಲ್ಲಿ ನಿರೀಕ್ಷಿದಷ್ಟು ಕಿಸ್ತು ಹಣ (ರೆಂಟಲ್ಸ್) ಬರದಿರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ೫೪೦ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಇಳಿಸಲಾಯಿತು. ೧೯೯೩-೯೪ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ೭೦೧.೫೪ ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳನ್ನು ಅಬಕಾರಿ ಆದಾಯವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಪ್ರಸ್ತುತ ೧೯೯೨-೯೩ನೇ ವರ್ಷದ ಅಂದಾಜಿನ ಮೊತ್ತಕ್ಕಿಂತ ಶೇಕಡಾ ೩೦ ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು. ಅಬಕಾರಿ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ಮತ್ತು ಅಬಕಾರಿ ಹರಾಜು ನಡೆಸುವಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ಏಕರೂಪಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಈ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಆದಾಯವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

೧೫೦. ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಫಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿರುವುದನ್ನು ಹಾಗೂ ಅದನ್ನು ಪೂರ್ವಾನ್ವಯವಾಗಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದನ್ನು, ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಫೀಯು ಸಮಂಜಸವಾದುದಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹಾಗೂ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿರುವ ತತ್ವದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಇಲಾಖೆಯು ನೀಡುವ ಸೇವೆಗೆ ಅದು ಪ್ರಮಾಣಬದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿರುವ ಸುಮಾರು ೬೦೦೦ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಗಳು ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಫೀ ವಿಧಿಸುವ ವಿಧಾನವು ಹೆಚ್ಚು ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಹಾಗೂ ಕಾನೂನು ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅನುಬಂಧ ಡಿ೬ ರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುವಂತೆ ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ವಿಧಿಸಲು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

೧೫೧. ನ್ಯಾಯಬಾಹಿರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ನಿಗಾ ಇಡಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಇಲಾಖೆಯ ಜಾರಿ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಾದ ವೈರ್‌ಲೆಸ್ ಸಂಪರ್ಕ, ಸಲಕರಣೆಗಳು, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳು, ವಾಹನಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಅದರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಚುರುಕುಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಆ ಮೂಲಕ ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿ ಸರ್ಕಾರದ ಆದಾಯವು ನಷ್ಟವಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲಾಗುವುದು.

೧೫೨. ಭಾರತೀಯ ಮದ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಡಿಸ್ಟಲರಿ ಮತ್ತು ಸಗಟು ಮಾರಾಟ ಪಾಯಿಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಅಬಕಾರಿ ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ಲೀಟರ್ ಫೀ ಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸುವ ಈಗಿನ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ, ಲೀಟರ್ ಫೀಯನ್ನು ಅಬಕಾರಿ ತೆರಿಗೆಯೊಂದಿಗೆ ವಿಲೀನಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ವಿಧಾನವು ಹಾಲಿ ಇರುವ ಅನವಶ್ಯಕ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ ಒಂದೇ ಪಾಯಿಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆದಾಯ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುವುದನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

೧೫೩. ಅಧಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಡ್ಡುದಾರರು ಅಬ್ಕಾರಿ ಹರಾಜಿನಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, ಅಬ್ಕಾರಿ ಗುತ್ತಿಗೆ ನೋಂದಣಿ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ೨೫,೦೦೦/- ರೂಪಾಯಿಯಿಂದ ೧,೦೦೦/- ರೂಪಾಯಿಗೆ ಇಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

೧೫೪. ಅಬಕಾರಿ ಹರಾಜಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಕಡೆ ಮಾದಕಪಾನೀಯಗಳ ಚಿಲ್ಲರೆ ಮಾರಾಟದ ಗುತ್ತಿಗೆ ಹಕ್ಕನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರು ಮತ್ತು ಮಂಡಲ್‌ವಾರು ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನೀಡಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅಧಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಡ್ಡುದಾರರು ಹರಾಜಿನಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅಧಿಕ ಆದಾಯ ಬರುವಂತಾಗುತ್ತದೆ. ೧೯೯೩-೯೪ನೇ ಸಾಲಿನ ಅಬ್ಕಾರಿ ಹರಾಜನ್ನು ಟೆಂಡರ್ ಕಂ ಆಕ್ಷನ್ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಡೆಸಲಾಗುವುದು. ಇದು ಹಿಂದೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹರಾಜಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

೧೫೫. ೧೯೯೩-೯೪ನೇ ಅಬಕಾರಿ ವರ್ಷದಿಂದ ಮತ್ತು ಆ ತರುವಾಯ, ಯಶಸ್ವೀ ಬಿಡ್ಡುದಾರರು ಠೇವಣಿ ಹಣದ (ಇಎಮ್‌ಡಿ) ಜೊತೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗ್ಯಾರಂಟಿಯನ್ನು ಈಗ ೧೯೯೨-೯೩ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ೨ ೧/೧೦ ಮಾಸಿಕ ಕಿಸ್ತು ಹಣದ ಬದಲು ೩ ೧/೧೦ ಮಾಸಿಕ ಕಿಸ್ತು ಹಣಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗುವುದು. ಹಾಗೆಯೇ, ಈಗ, ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಮಾಸಿಕ ಕಿಸ್ತು ಹಣವನ್ನು ಆಯಾ ತಿಂಗಳ ೧೦ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಒಳಗೇ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವಂತೆ ಮೊದಲಿನ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನೇ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗುವುದು. ಈ ಕ್ರಮಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಭದ್ರತೆ ಮತ್ತು ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಂದ ಕಿಸ್ತು ಹಣ ಸಂದಾಯವಾಗುವುದನ್ನು ಸುನಿಶ್ಚಿತಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ.

೧೫೬. ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಮತ್ತು ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇಂದಿ ಮಾರಾಟವನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸೇಂದಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡಲಾಗುವುದು.

ಸ್ಟಾಂಪುಗಳು ಮತ್ತು ನೋಂದಣಿ

೧೫೭. ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜಿನಂತೆಯೇ ೧೯೯೨-೯೩ ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಅಂದಾಜು ೨೭೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುವುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ೧೯೯೩-೯೪ರಲ್ಲಿ ೩೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆದಾಯ ಬರುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ. ಮೌಲ್ಯ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯ ನಿರ್ಣಯ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನೂ ರಚಿಸಿದೆ. ಈ ಕ್ರಮದಿಂದಾಗಿ ನೋಂದಣಿ ಕಾರ್ಯ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಆದಾಯ ಕೂಡಾ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ತೆರಿಗೆ.

೧೫೮. ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ತೆರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅನುಬಂಧ xii ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಂಜಸಗೊಳಿಸಲು ನಾನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ೧೯೫೭ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮ ಹಾಗೂ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ತರಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕ್ರಮಗಳಿಂದ ೨.೦೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಆದಾಯವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

೧೫೯. ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಇನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪ್ರಯಾಣ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ ನಿಗಮದ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ಬಾಧಕವಾಗದಂತೆ ಖಾಸಗಿವಲಯದಲ್ಲಿನ ಮಾಲೀಕರುಗಳಿಗೆ ಹೇಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಅನಧಿಕೃತ ನಿರ್ಮಾಣಗಳನ್ನು ಸಕ್ರಮಗೊಳಿಸುವುದು.

೧೬೦. ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳು ಹಾಗೂ ಷರತ್ತುಗಳಿಗೊಳಪಟ್ಟು ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಅನಧಿಕೃತ ನಿರ್ಮಾಣಗಳನ್ನು ಸಕ್ರಮಗೊಳಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.
ಆ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಸಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ಕ್ರಮದಿಂದ ೧೯೯೩-೯೪ ರಲ್ಲಿ ೨೦ ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳ ಆದಾಯ ದೊರೆಯುವುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪರಿಷ್ಕೃತ ಅಂದಾಜುಗಳು ೧೯೯೨ - ೯೩

೧೬೧. ೫೬೭೨.೯೧ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜುಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಈ ವರ್ಷ ೫೯೫೩.೨೨ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಆದಾಯ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ತೆರಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಪಾಲು ೮೩೯.೨೪ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳೆಂದು ಈ ಮೊದಲು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಇದು ೬೭.೪೧ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಲಿದೆ. ಅಬಕಾರಿ ಬಾಬಿನಿಂದ ೫೪೫.೦೦ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಆದಾಯ ಬಂದಿದ್ದರೆ, ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆಗಳ ಬಾಬಿನಿಂದ ೨,೩೦೦.೦೦ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಆದಾಯವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪರಿಷ್ಕೃತ ರಾಜಸ್ವ ವೆಚ್ಚವು ೫೮೪೮.೩೮ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಾಗಿದೆ. ರಾಜಸ್ವ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ೧೦೪.೮೪ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಹೆಚ್ಚುವರಿಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಬಂಡವಾಳ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ೧೧೦.೪೪ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಕೊರತೆಯುಂಟಾಗುವುದು. ೧೯೯೨-೯೩ ರಲ್ಲಿ ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜುಗಳು ೮೧.೭೬ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಾಗಿದ್ದು, ೧೯೯೨-೯೩ನೇ ವರ್ಷದ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಅಂದಾಜುಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಒಟ್ಟಾರೆ ಕೊರತೆ ೪೨.೮೦ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳು.

ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜುಗಳು ೧೯೯೩-೯೪

೧೬೨. ೧೯೯೩-೯೪ರಲ್ಲಿ ಆದಾಯ ೭೯೮೩.೬೦ ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳಿಗೇರುತ್ತದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆ ಬಾಬಿನಿಂದ ೨೮೬೬.೦೦ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಆದಾಯ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ತೆರಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಪಾಲು ೧೦೩೩.೯೩ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಷ್ಟು ಸೇರಿದೆ. ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗವು ೧೯೯೩-೯೪ನೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಾಲಗಳನ್ನು ೧೯೯೨-೯೩ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲೆ ಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸಿತ್ತು. ರಾಜಸ್ವ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ೩೯೫.೧೧ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಹೆಚ್ಚುವರಿಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಬಂಡವಾಳ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ೪೯೨.೦೮ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಕೊರತೆಯಾಗುವುದೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದು, ಒಟ್ಟಾರೆ ಬಜೆಟ್ ಕೊರತೆ ೧೩೯.೭೭ ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ, ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಮೂಲಕ (ಅನುಬಂಧ - XIII) ೪೩.೬೧ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಷ್ಟನ್ನು ಕೊರತೆಯನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳಲು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದು ಒಟ್ಟಾರೆ ಕೇವಲ ೯೬.೧೬ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಷ್ಟು ಕೊರತೆ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ತೆರಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಯೋಜನೇತರ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಿನ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಹೇರುವ ಮೂಲಕ ಈ ಅಂತರ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

೧೬೩. ನಾನು ಈಗ ೧೯೯೩-೯೪ನೇ ವರ್ಷದ ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ಸದನದ ಪರಿಶೀಲನೆಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಅನುಮೋದನೆಗಾಗಿ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಬಜೆಟ್ ವಿಹಂಗಮ
(ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ)

ಕ್ರ. ಸಂ	ಬಾಬ್ತು	ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜು ೧೯೯೨-೯೩	ಪರಿಷ್ಕೃತ ಅಂದಾಜು ೧೯೯೨-೯೩	ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜು ೧೯೯೩-೯೪
	ಪ್ರಾರಂಭದ ಶಿಲ್ಕು	(-)೫೮.೮೫	(-)೩೭.೨೧	(-)೪೨.೮೦
	ಎ.ರಾಜಸ್ವ ಲೆಕ್ಕ			
I	ಜಮೆ:			
	ರಾಜ್ಯತೆರಿಗೆ	೩೪೭೮.೧೧	೩೪೮೩.೪೦	೪೨೬೮.೨೭
	ಕೇಂದ್ರ ತೆರಿಗೆಯಲ್ಲಿಪಾಲು	೮೩೯.೩೪	೯೦೬.೬೫	೧೦೩೩.೯೩
	ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುದಾನಗಳು	೬೩೭.೯೬	೭೪೪.೭೫	೭೮೧.೫೭
	ತೆರಿಗೆಯೇತರ ರಾಜಸ್ವ	೭೧೭.೫೦	೮೧೮.೪೨	೮೯೯.೮೩
	ಒಟ್ಟು-ಎ.I	೫೬೭೨.೯೧	೫೯೫೩.೨೨	೬೯೮೩.೬೦
II.	ವೆಚ್ಚ:			
	ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವೆ	೨೨೧೮.೯೫	೨೨೪೯.೯೪	೨೫೭೭.೧೭
	ಆರ್ಥಿಕ ಸೇವೆ	೧೬೯೮.೧೬	೧೭೬೬.೦೨	೧೯೭೮.೫೦
	ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೇವೆ	೧೬೩೫.೩೯	೧೭೦೧.೮೬	೧೮೮೩.೫೨
	ಸಹಾಯಾನುದಾನ ಮತ್ತು ಅಂಶದಾನ	೧೨೫.೪೭	೧೩೦.೫೪	೧೪೯.೩೦
	ಒಟ್ಟು-ಎ.II	೫೬೭೭.೯೭	೫೮೪೮.೩೬	೬೫೮೮.೪೯
ಎ.	ರಾಜಸ್ವ ಲೆಕ್ಕ ಹೆಚ್ಚುವರಿ (+)/ಕೊರತೆ (-)	(-)೫.೦೬	೧೦೪.೮೪	೩೯೫.೧೧

ನೋಟ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ

ಕ್ರ ಸಂ.	ಬಾಬ್ತು	ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜು ೧೯೯೨-೯೩	ಪರಿಷ್ಕೃತ ಅಂದಾಜು ೧೯೯೨-೯೩	ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜು ೧೯೯೩-೯೪
	ಬಿ. ಬಂಡವಾಳ ಲೆಕ್ಕ			
I.	ಜಮೆ:			
	ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಾಲ	೮೧೬.೭೭	೭೪೬.೧೩	೯೫೧.೨೯
	ಬಹಿರಂಗ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಾಲ ಇತ್ಯಾದಿ	೧೫೬.೧೨	೧೬೫.೧೪	೧೫೬.೦೮
	ಎಲ್‌ಐಸಿ, ಆರ್‌ಬಿಐ, ಜಿಐಸಿ ಮತ್ತು ಎನ್‌ಸಿಡಿಸಿ ಇವುಗಳಿಂದ ಸಾಲ	೨೯.೪೫	೨೯.೪೫	೩೨.೩೮
	ಸಾಲಗಳು ಮತ್ತು ಮುಂಗಡಗಳಿಂದ ವಸೂಲಿ	೯೧.೧೨	೯೮.೨೬	೧೧೧.೯೮
	ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕ (ನಿವ್ವಳ) ಇತ್ಯಾದಿ	೧೮೫.೩೨	೨೯೮.೫೪	೪೦೨.೩೭
	ಒಟ್ಟು -ಬಿ.I	೧೨೭೯.೭೮	೧೩೨೯.೫೨	೧೬೫೪.೧೦
II.	ಬಟವಾಡೆ:			
	ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚ (ನಿವ್ವಳ)	೭೬೬.೪೪	೭೫೭.೮೧	೧೧೨೫.೪೬
	ಕೇಂದ್ರ ಸಾಲಗಳ ಮರುಸಂದಾಯ	೧೯೭.೨೫	೧೮೦.೭೨	೧೯೪.೭೮
	ಎಲ್‌ಐಸಿ, ಆರ್‌ಬಿಐ, ಜಿಐಸಿ ಮತ್ತು ಎನ್‌ಸಿಡಿಸಿ ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಾಲಗಳ ಮರುಸಂದಾಯ	೧೧.೨೨	೧೩.೦೫	೧೪.೧೮
	ಸಾಲಗಳ ಮತ್ತು ಮುಂಗಡಗಳ ಬಟವಾಡೆ	೫೬೭.೫೫	೪೮೮.೩೯	೮೧೧.೭೬
	ಒಟ್ಟು-ಬಿ.II	೧೫೪೨.೪೬	೧೪೩೯.೯೭	೨೧೪೬.೧೮
	ಬಿ. ಬಂಡವಾಳ ಲೆಕ್ಕ ಹೆಚ್ಚಳ (+)/ಕೊರತೆ (-)	(-)೨೬೨.೬೮	(-)೧೧೦.೪೫	(-)೪೯೨.೦೮
	ಸಿ. ವರ್ಷದ ಒಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳ/ಕೊರತೆ	(-)೨೬೭.೭೪	(-)೫.೫೯	(-)೯೬.೯೭
	ಡಿ. ಮುಕ್ತಾಯದ ಶಿಲ್ಕು	(-)೩೨೬.೬೦	(-)೪೨.೮೦	(-)೧೩೯.೭೭
	ಎಆರ್‌ಎಮ್.	೨೪೪.೮೪	೦.೦೦*	೪೩.೬೧
	ಒಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚುವರಿ/ಕೊರತೆ	(-)೮೧.೭೬	(-)೪೨.೮೦	(-)೯೬.೧೬

* ಪರಿಷ್ಕೃತ ಅಂಕಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸೇರಿದೆ.

ಸಂಪನ್ಮೂಲ – ರೂಪಾಯಿಯ ಎಷ್ಟು ಭಾಗ ಯಾವುದರಿಂದ

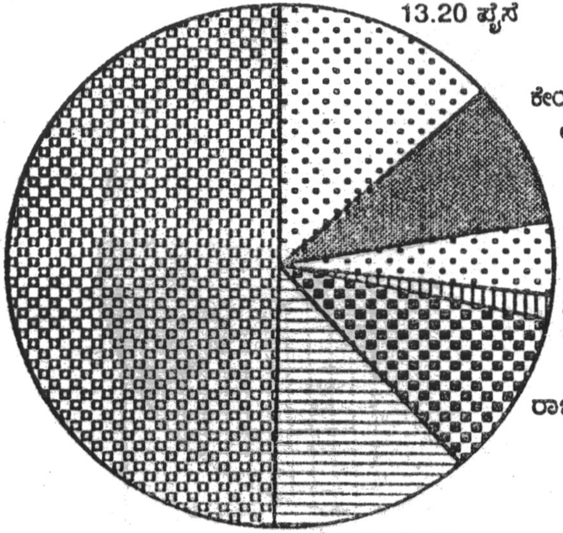

ವೆಚ್ಚ (ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಯೋಜನೇತರ)
– ರೂಪಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು

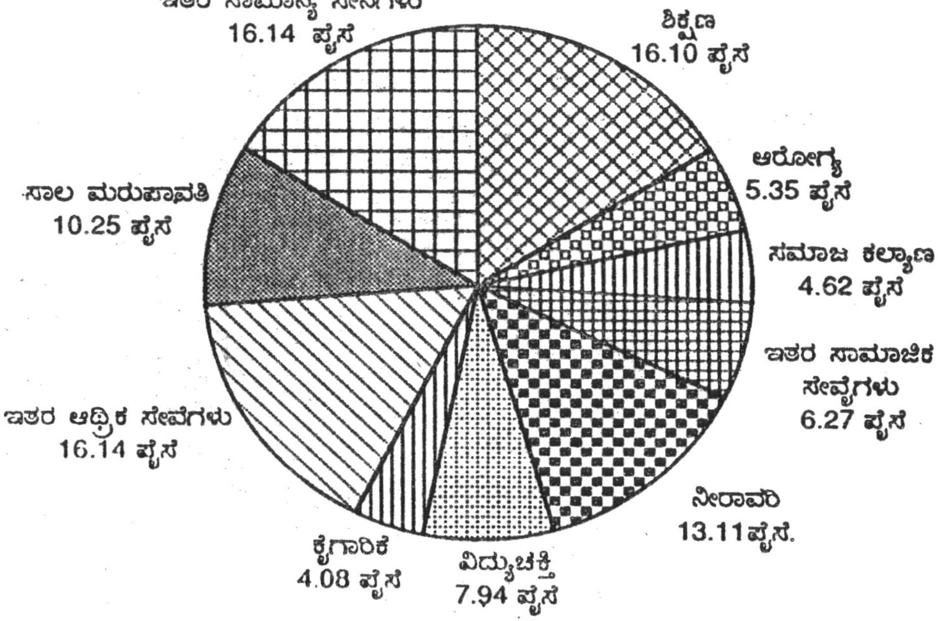

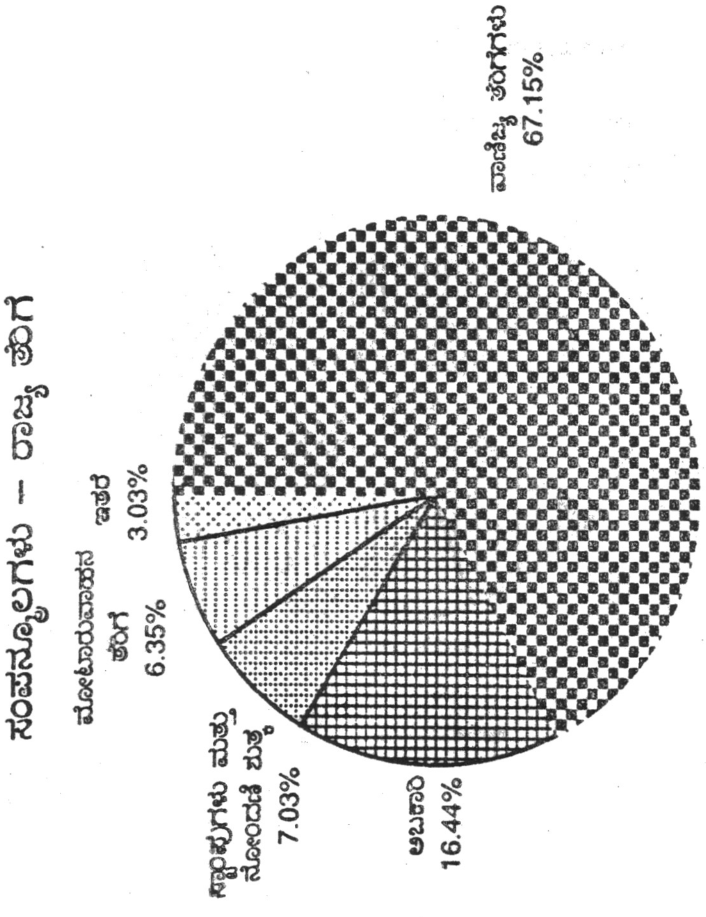
ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು – ರಾಜ್ಯ ತೆರಿಗೆ
ಮೋಟಾರುವಾಹನ ತೆರಿಗೆ 6.35%
ಇತರೆ 3.03%
ಸ್ಟಾಂಪುಗಳು ಮತ್ತು ನೋಂದಣಿ ಶುಲ್ಕ 7.03%
ಅಬಕಾರಿ 16.44%
ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆಗಳು 67.15%

ವೆಚ್ಚ (ಯೋಜನೆ)

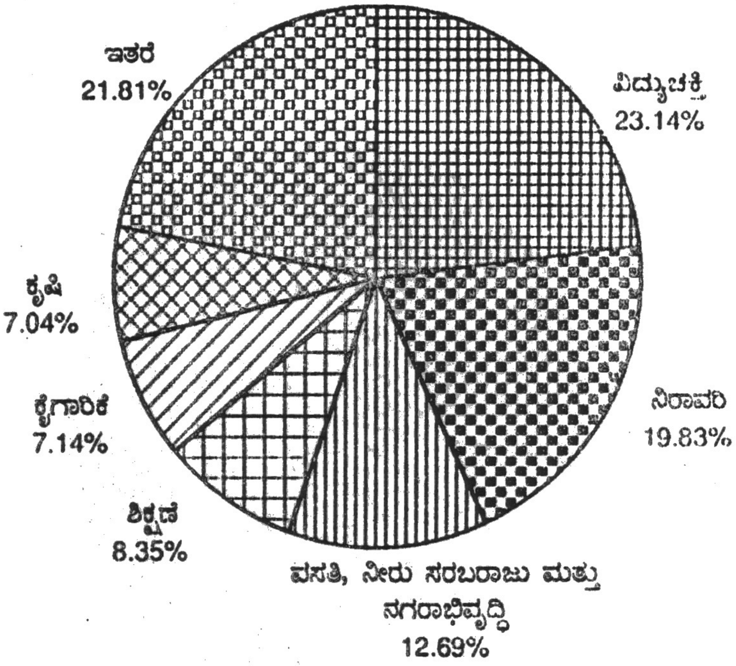
ಇತರೆ
21.81%
ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ
23.14%
ಕೃಷಿ
7.04%
ಕೈಗಾರಿಕೆ
7.14%
ನೀರಾವರಿ
19.83%
ಶಿಕ್ಷಣ
8.35%
ವಸತಿ, ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು
ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ
12.69%

ಅನುಬಂಧ-I

೧೯೯೩-೯೪ ಸಾಲಿಗೆ ವಿಬಾಗವಾರು ರಾಜ್ಯ ಯೋಜನಾ ಹಂಚಿಕೆ
(೨೨ನೇ ಪ್ಯಾರಾ ನೋಡಿ)

ವಿಭಾಗ	ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ (ಕೋಟಿ ರೂಗಳಲ್ಲಿ)	ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ
ಎ.ಆರ್ಥಿಕ ಸೇವೆಗಳು		
ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಸೇವೆ	೨೧೩.೦೩	೭.೦೪
ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ	೧೧೩.೨೩	೩.೭೪
ವಿಶೇಷ ಪ್ರದೇಶ ಯೋಜನೆ(ಹೈದರಾಬಾದ್-ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತುಗಡಿ ಪ್ರದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ)	೧೧೬.೨೨	೩.೮೪
ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಹ ನಿಯಂತ್ರಣ	೬೦೦.೦೦	೧೯.೮೩
ಶಕ್ತಿ ಮೂಲಗಳು	೬೯೯.೮೦	೨೩.೧೪
ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಖನಿಜಗಳು	೨೧೬.೧೯	೭.೧೪
ಸಾರಿಗೆ	೧೧೨.೨೮	೩.೭೧
ವಿಜ್ಞಾನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತುಪರಿಸರ	೫.೦೦	೦.೧೭
ಸಾಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸೇವೆಗಳು	೮.೦೮	೦.೨೬
ಬಿ.ಸಮಾಜ ಸೇವೆಗಳು		
ಶಿಕ್ಷಣ, ಕ್ರೀಡೆಗಳು, ಕಲೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ	೨೫೨.೬೧	೮.೩೫
ಆರೋಗ್ಯ	೧೧೨.೪೨	೩.೭೨
ನೀರು ಸರಬರಾಜು, ವಸತಿ ಮತ್ತು ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ	೩೮೩.೬೭	೧೨.೬೯
ವಾರ್ತಾ ಮತ್ತು ಪ್ರಚಾರ	೩.೧೮	೦.೧೧
ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ/ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳು ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಕಲ್ಯಾಣ	೭೯.೫೩	೨.೬೩
ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಮತ್ತು ಪೌಷ್ಠಿಕ ಆಹಾರ	೪೪.೫೫	೧.೪೭
ಕಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕ ಕಲ್ಯಾಣ	೧೪.೩೨	೦.೪೭
ಸಿ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೇವೆಗಳು	೫೦.೮೯	೧.೬೯
ಒಟ್ಟು	೩೦೨೫.೦೦	೧೦೦.೦೦

ಅನುಬಂಧ-II

ನಿರ್ದೇಶಾರ್ಥಕ ಯೋಜನೆ

(೨೫ ನೇ ಪ್ಯಾರಾ ನೋಡಿ)

	೧೯೯೩-೯೪	೧೯೯೪-೯೫	೧೯೯೫-೯೬	೧೯೯೬-೯೭	೧೯೯೭-೯೮	ಒಟ್ಟು
					(ಕೋಟಿ.ರೂಗಳಲ್ಲಿ)	
ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ	೨೩೦೦	೩೦೦೦	೩೮೦೦	೪೮೦೦	೬೧೦೦	೨೦೦೦೦
ಸರ್ಕಾರ/ಸರ್ಕಾರಿ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು (೧೦%)	೨೩೦	೩೦೦	೩೮೦	೪೮೦	೬೧೦	೨೦೦೦
ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು (೬೫%)	೧೪೯೫	೧೯೫೦	೨೪೭೦	೩೧೨೦	೩೯೬೫	೧೩೦೦೦
ಖಾಸಗಿ ವಲಯ (ಪ್ರವರ್ತಕರು) (೨೫%)	೫೭೫	೭೫೦	೯೫೦	೧೨೦೦	೧೫೨೫	೫೦೦೦

ಅನುಬಂಧ-III

(ಪ್ಯಾರಾ ೧೨೧ ನೋಡಿ)

ಇದುವರೆವಿಗೂ ಬಹುಹಂತ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಗೊಳಪಟ್ಟಿದ್ದು ಈಗ ಏಕ ಹಂತ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಗೆ ಒಳಪಡಲಿರುವ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ದರ ಇಳಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ವಸ್ತುಗಳು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ವಸ್ತುವಿನ ಹೆಸರು	ಈಗಿರುವ ತೆರಿಗೆ ದರ (ಶೇಕಡ)	ಉದ್ದೇಶಿತ ತೆರಿಗೆದರ (ಶೇಕಡ)
೧	೨	೩	೪
೧.	ಗೋಣಿ ಚೀಲಗಳು, ಗೋಣಿ ತಾಟುಗಳು (ಬಟಾರಗಳು ಸೇರಿ) ಮತ್ತು ಸೆಣಬಿನ ಬಟ್ಟೆ	೩	೪
೨.	ಚಿನ್ನ ಮತ್ತು ಬೆಳ್ಳಿಯ ವಸ್ತುಗಳು (ಅಮೂಲ್ಯ ಹರಳುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಅಥವಾ ಕೂಡಿರದ)	೨	೨
೩.	ಬಿದಿರಿನ ಕಡ್ಡಿಗಳು (೩ಂಸೆ.ಮಿ.ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಉದ್ದವಿರದ್ದು)	೪	೪
೪.	ಶಾವಿಗೆ	೪	೪
೫.	ಬಾಟಲಿಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದ ಸುಗಂಧಿತ(ಫ್ಲೇವರ್ಡ್) ಹಾಲು ಮತ್ತು ಮಿಲ್ಕೋವಿನ್ ಸಸಾರಜನಕ ಹೆಚ್ಚಿರುವ ಕಡಲೆ ಕಾಯಿ ಹಾಲು)	೪	೪
೬.	ಸತು, ಸೀಸ ಮತ್ತು ಕ್ಯಾಡ್‌ಮಿಯಮ್	೩	೩
೭.	ಗೋಡಂಬಿ ಸಿಪ್ಪೆಯ ಎಣ್ಣೆ	೨	೨
೮.	ಮರಗೆಣಸು, ಜೋಳ ಮತ್ತು ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಲಿಕ್ವಿಡ್ ಗ್ಲುಕೋಸ್, ಡೆಕ್ಸ್‌ಟ್ರೋಸ್, ಡೆಕ್ಸ್‌ಟ್ರೀನ್, ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳದ ಗಂಜಿ (ಪಿಷ್ಟು, ಗ್ಲೂಟೆನ್, ಗ್ರಿಟ್‌ಗಳು, ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳದ ಹೊಟ್ಟು, ಎಣ್ಣೆ ಹಿಂಡಿ, ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳದ ಸ್ಟೀಪ್ ಲಿಕ್ಕರ್	೧.೫	೩
೯.	ವಿದ್ಯುತ್ ಸಾಮಾನುಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ವಿದ್ಯುತ್ ಕೈಗಾರಿಕಗಳಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ ಕತ್ತರಿಸಿದ ಲೋಹದ ಹಾಳೆಗಳು ಮತ್ತು ಅಚ್ಚುಗಳು	೩	೪

ಅನುಬಂಧ-IV

(ಪ್ಯಾರಾ ೧೨೩ ನೋಡಿ)

ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಾಟು ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ವಸ್ತುಗಳು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ವಸ್ತುವಿನ ಹೆಸರು	ಈಗಿರುವ ತೆರಿಗೆ ದರ (ಶೇಕಡ)	ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ತೆರಿಗೆ ದರ (ಶೇಕಡ)
೧.	೨	೩	೪
೧.	ಬ್ಯಾಟರಿಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಭಾಗಗಳು (ಡ್ರೈಸೆಲ್ ಮತ್ತು ಡ್ರೈಸೆಲ್ ಬ್ಯಾಟರಿಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ)	೨೦	೧೫
೨.	ಕಾಸ್ಟಿಕ್ ಸೋಡಾ	೧೦	೬
೩.	ಪಟಾಕಿಗಳು	೧೫	೧೦
೪.	ಎಲ್ಲಾ ತರಹದ ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳು (ಉಕ್ಕಿನ ಬೀರುಗಳು, ಖಜಾನೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಂದೂಕುಗಳು, ಬಿದಿರು ಮತ್ತು ಬೆತ್ತದ ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳು ಹಾಗೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕಬ್ಬಿಣದಿಂದಲೇ ಮಾಡಿದ ಖುರ್ಚಿಗಳು, ಮೇಜುಗಳು ಮತ್ತು ಮಂಚಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ)	೧೫/೧೩	೧೨
೫.	ಒಳ ಉಡುಪುಗಳು (ಹತ್ತಿ ಮತ್ತು ಉಣ್ಣೆಯ ಒಳ ಉಡುಪುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು)	೮	೩
೬.	ವೈಬ್ರೇಟರಿ ಕಾಂಪ್ಯಾಕ್ಟ್‌ರ್‌ಗಳು (ಅರ್ತ್ ಮೂವಿಂಗ್ ಮೆಶಿನರಿ) ಮತ್ತು ಪೇವರ್‌ಗಳು	೧೩	೬
೭.	ಮೋಟಾರ್ ವಾಹನಗಳ ಬಿಡಿ ಭಾಗಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಧನ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು (ರಬ್ಬರ್ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಟೈರುಗಳು, ಟ್ಯೂಬುಗಳು ಮತ್ತು ಫ್ಲಾಪ್‌ಗಳು, ಬ್ಯಾಟರಿಗಳು,ಡೀಸೆಲ್ ಎಂಜಿನ್ ಮತ್ತು ಅದರ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಹೊರತು ಪಡಿಸಿ).	೧೩	೧೦
೮.	ಬಣ್ಣಗಳು, ವರ್ಣಗಳು, ವಾರ್ನಿಷ್‌ಗಳು, ವರ್ಣ ದ್ರವ್ಯಗಳು, ಪಾಲಿಷ್‌ಗಳು, ನೀಲಿ, ಗಾಜುಲೇಪ, ನಯಗಾರೆ (ಪಟ್ಟಿ), ಬೇಲ್ ಎಣ್ಣೆ, ಎಲ್ಲಾ ತರಹದ ಟರ್ಪೆಂಟೈನ್, ಪ್ರೈಮರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಥಿನ್ನರ್‌ಗಳು	೧೫	೧೨
೯.	ಕಾಗದಗಳು (ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯವು), ಪಲ್ಪ್ ಬೋರ್ಡುಗಳು ಆರ್ಟ ಬೋರ್ಡಗಳು ಡೂಪ್ಲೆ ಬೋರ್ಡುಗಳು, ಟ್ರಿಪ್ಲೆ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳು, ಕಾರ್ಡ್ ಬೋರ್ಡುಗಳು, ಕಾರ್ರುಗೇಟೆಡ್ ಬೋರ್ಡಗಳು ಮತ್ತು ಅಂತಹವೇ ವಸ್ತುಗಳು	೮	೪

೧	೨	೩	೪
೧೦.	ಪಾಲಿಥಿನ್, ಪಾಲಿವಿನ್ಯೆಲ್ ಕ್ಲೋರೈಡ್, ಪಾಲಿಪ್ರೊಪೆಲೀನ್, ಪಾಲಿಯಿಸ್ಟ್ರೀನ್ ಮತ್ತು ಅಂತಹದೇ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ತರಹದ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ರೂಪಗಳ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ನಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಹಾಳೆಗಳು	೧೦	೬
೧೧.	ಶೈತ್ಯಾಗಾರ ಸ್ಥಾವರಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಧನಗಳು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಬಿಡಿಭಾಗಗಳು	೧೮	೧೨
೧೨.	ತಂಪು, ಹವಾಯಂತ್ರಗಳು, ಹವಾ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸ್ಥಾವರಗಳು ಮತ್ತು ಹವಾನಿಯಂತ್ರಕಗಳು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಬಿಡಿ ಭಾಗಗಳು	೧೫	೧೨
೧೩.	ಸ್ಲಾಟೆಡ್ ಆ್ಯಂಗಲ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಜೋಡಣೆಗೆ ಸಿದ್ಧವಾದ ಸ್ಟೀಲ್ ರ್‍ಯಾಕ್‌ಗಳ ಭಾಗಗಳು	೧೩	೧೨
೧೪.	ಶಹಬಾದ್ ಕಲ್ಲುಗಳು, ಹಾಸುಗಲ್ಲುಗಳು ಮತ್ತು ಬಿಲ್ಲೆಗಳು ಹಾಗೂ ನುಣುಪು ಮಾಡಿರದ ಕಡಪಾ ಕಲ್ಲುಗಳು, ಹಾಸುಗಲ್ಲುಗಳು ಮತ್ತು, ಬಿಲ್ಲೆಗಳು	೧೦/೬	೫
೧೫.	ಬ್ರಾಂಡ್ ಇಲ್ಲದ ಚಹಾ ಪುಡಿ	೧೩	೮
೧೬.	ರಸಾಯನಿಕ ವಸ್ತುಗಳು (ಎಲ್ಲಾ ತರಹದ)	೧೦/೭	೪
೧೭.	ಗೃಹ ಉಪಯೋಗಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಮಿಕ್ಸರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರೈಂಡರ್‌ಗಳು	೧೨	೧೦
೧೮.	ಭಾರಿ ಸರಕು ವಾಹನಗಳು	೧೦	೬
೧೯.	ಕಂಟೇನರ್ ಸ್ಟ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಸಾಧನಗಳು, ಫೋರ್ಕ್ ಲಿಫ್ಟ್‌ಟ್ರಕ್ಕುಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಚಾರಿ ಕ್ರೇನ್‌ಗಳು	೧೩	೬

ಅನುಬಂಧ-V

(೧೨೮ನೇ ಪ್ಯಾರಾ ನೋಡಿ)

ಒಂದೇ ನಮೂದಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ತರಲು ಮತ್ತು ಒಂದೇ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಗೆ ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ವಸ್ತುಗಳು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ವಸ್ತುವಿನ ಹೆಸರು	ಈಗಿರುವ ತೆರಿಗೆ ದರ (ಶೇಕಡ)	ಉದ್ದೇಶಿತ ತೆರಿಗೆ ದರ (ಶೇಕಡ)
೧	೨	೩	೪
೧.	ಇಂಜಿನ್ ಮತ್ತು ಅದರ ಬಿಡಿ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಸೇರಿದಂತೆ ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಪವರ್ ಟಿಲ್ಲರ್‌ಗಳ ಭಾಗಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಧನ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು	೪/೧೦	೪
೨.	ಆಡಿಯೋ ಮತ್ತು ವಿಡಿಯೋ ಕ್ಯಾಸೆಟ್ ಪ್ಲೇಯರ್ ಮತ್ತು ರೆಕಾರ್ಡ್‌ರ್‌ಗಳ ಹೆಡ್ ಕ್ಲೀನರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಸಾಮಾನುಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಕೀಲೆಣ್ಣೆ	೬/೧೫	೬
೩.	ತಂಪು ಹವಾಯಂತ್ರಗಳ, ಹವಾನಿಯಂತ್ರಣ ಸ್ಥಾವರಗಳ, ಹವಾ ನಿಯಂತ್ರಕಗಳ, ಶೈತ್ಯಾಗಾರ ಸ್ಥಾವರಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಧನಗಳ ಬಿಡಿ ಭಾಗಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಧನ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು	೧೫/೧೮	೧೨
೪.	ಹೊಲಿಗೆ ವಸ್ತುಗಳಾದ ಸೂಜಿಗಳು, ಕತ್ತರಿಗಳು, ಕೊಂಡಿಗಳು, ಗುಂಡಿಗಳು, ಮತ್ತು ಜಿಪ್‌ಗಳು	೬/೧೦/೩	೮
೫.	ಎಲ್ಲಾ ತರಹದ ಒಳ ಉಡುಪುಗಳು (ಉಣ್ಣೆಒಳ ಉಡುಪುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು)	೩/೮	೩
೬.	ಟ್ರೋಫಿಗಳು, ಪ್ರಶಸ್ತಿಪದಕಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಫಲಕಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ, ಆದರೆ, ಧರಿಸುವ ಉಡುಪುಗಳನ್ನುಬಿಟ್ಟು ಮಿಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕ್ರೀಡಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು	೩/೬/೧೦	೩
೭.	ಎಲ್ಲಾ ತರಹದಪೀಠೋಪಕರಣಗಳು (ಉಕ್ಕಿನ ಬೀರುಗಳು, ಖಜಾನೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಂದೂಕುಗಳು, ಬೆತ್ತ ಮತ್ತು ಬಿದಿರಿನ ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳು ಹಾಗೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕಬ್ಬಿಣ ಮತ್ತು ಉಕ್ಕಿನಿಂದ ಮಾಡಿದ ಖುರ್ಚಿಗಳು, ಮೇಜುಗಳು ಮತ್ತು ಮಂಚಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ)	೧೩/೧೫	೧೨
೮.	ಎಲ್ಲಾ ತರಹದ ಗೊಂಬೆಗಳು/ಆಟದ ಸಾಮಾನುಗಳು	೬/೧೦/೧೩	೮
೯.	ಪಿಂಗಾಣಿ ಮಡಿಕೆ ಕುಡಿಕೆಗಳು (ಕ್ರಾಕರಿ), ಚೂರಿ ಕತ್ತರಿಗಳು (ಕಟ್ಲರಿ) ಮತ್ತು ಊಟದ ಗಾಜಿನ ಪಾತ್ರೆಗಳು ಮತ್ತು ಗೃಹ ಉಪಯೋಗಿ ಗಾಜಿನ ವಸ್ತುಗಳು	೧೦/೧೩	೧೦

೧	೨	೩	೪
೧೦. ವಿದ್ಯುತ್ ಮತ್ತು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಉಪಕರಣಗಳು ಸಾಧನಗಳು ಮತ್ತು ಸಲಕರಣೆಗಳು, ಸಿರಿಂಜ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಅದರ ಸೂಜಿಗಳು, ಶಸ್ತ್ರಮಂದಿರದ ನೆರಳು ಬಲ್ಬ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಟ್ಯೂಬ್ ಲೈಟುಗಳು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಮೇಜು, ಸ್ಟ್ಯಾಂಡುಗಳು ಮತ್ತು ಮಂಚ, ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಯ ಉಪಕರಣಗಳು, ಸ್ಟೆತಾಸ್ಕೋಪ್‌ಗಳು, ಥರ್ಮಾ ಮೀಟರ್‌ಗಳು, ಲ್ಯಾಕ್ಟೋ ಮೀಟರ್‌ಗಳು, ರಕ್ತ ಒತ್ತಡ ಪರೀಕ್ಷಾ ಸಾಧನಗಳು, ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಹತ್ತಿ, ಎನಿಮಾ ಕ್ಯಾನ್‌ಗಳು, ಬೆಡ್ ಪ್ಯಾನ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಇತರೆ ಎನ್ಯಾಮೆಲ್ ಲೇಪಿಸಿದ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಪಾತ್ರೆಗಳು, ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಕೈಗವಚಗಳು, ಮುಂಗವಚಗಳು, ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ತೊಡಿಗೆಗಳು ಮತ್ತು ಹಚ್ಚಡಗಳಂತಹ ರಬ್ಬರ್ ವಸ್ತುಗಳು, ಕ್ಯಾತಿ ಟರ್‌ಗಳು, ಡ್ರಿಪ್ ಸಾಧನಗಳು, ಮತ್ತು ಅಂತಹದೇ ವಸ್ತುಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮತ್ತು ದಂತ ವೈದ್ಯದ ಉಪಕರಣಗಳು, ಕುರ್ಚಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಧನಗಳು		೧೩/೭/೧೦/೩	೧೦
೧೧. ಎಲ್ಲಾ ತರಹದ ವಾಲ್ವ್‌ಗಳು (ಮೋಟಾರ್ ವಾಹನಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಡಿ ಭಾಗಗಳನ್ನಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುವುಗಳನ್ನುಹೊರತು ಪಡಿಸಿ)		೭/೧೦/೧೩	೧೦

ಅನುಬಂಧ-VI

(೧೩೪ ನೇ ಪ್ಯಾರಾ ನೋಡಿ)

ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ದರ ಇಳಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ವಸ್ತುಗಳು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ವಸ್ತುವಿನ ಹೆಸರು	ಈಗಿರುವ ತೆರಿಗೆ ದರ (ಶೇಕಡ)	ಉದ್ದೇಶಿತ ತೆರಿಗೆದರ (ಶೇಕಡ).
೧	೨	೩	೪
೧.	ಹರಳೆಣ್ಣೆ	೫	೪
೨.	ಛಾಯಾಚಿತ್ರ ಕ್ಯಾಮೆರಾಗಳು	೮	೪
೩.	ಮೇಜುಗಳು ಮತ್ತು ಗೋಡೆಗಡಿಯಾರಗಳು (ಯಾಂತ್ರಿಕ)	೧೨	೬
೪.	ಅರ್ತ್ ಸರ್ಕೀಟ್ ಬ್ರೇಕರ್‌ಗಳು (ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ)	೧೦	೪
೫.	ಛಾಯಾಚಿತ್ರ ಕಾಗದ ಮತ್ತು ಫಿಲಂಗಳು (ಕಪ್ಪು ಮತ್ತು ಬಿಳುಪು)	೮	೪
೬.	ಎಂಜಿನ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಬಿಡಿ ಭಾಗಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಪವರ್ ಟಿಲ್ಲರ್‌ಗಳ ಬಿಡಿ ಭಾಗಗಳು	೧೦	೪
೭.	ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಹರಳುಗಳು (ಗ್ರ್ಯಾನ್ಯೂಲ್ಸ್)	೧೦	೪
೮.	ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಬಾಚಣಿಗೆ	೧೫	೬
೯.	ಅ) ಕಚ್ಚಾ ಗೋಡಂಬಿ	೬	೪
	ಬಿ) ಗೋಡಂಬಿ ಬೀಜ	೬	೩
೧೦.	ಪಿಂಗಾಣಿ ಮತ್ತು ಜೇಡಿಮಣ್ಣಿನ ವಸ್ತುಗಳು (ಚೈನಾ ವೇರ್ ಮತ್ತು ಪೋರ್ಸಿಲೀನ್‌ವೇರ್)	೧೩	೧೦
೧೧.	ಬಣ್ಣದ ಕುಂಚಗಳು	೧೫	೧೦
೧೨.	ಹೊಲಿಗೆ ಯಂತ್ರಗಳ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಬಿಡಿ ಭಾಗಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಧನ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು	೮	೬
೧೩.	ಕೆಂಪು ಮಣ್ಣಿನ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಮೇಲ್ಹಾವಣಿ ಹೊದಿಕೆಗಳು	೧೩	೮
೧೪.	ಸ್ಟೈನ್‌ಲೆಸ್ ಸ್ಟೀಲ್ ವಸ್ತುಗಳು	೭	೪
೧೫.	ಮೋಟಾರ್ ವಹನಗಳ ಡೀಸೆಲ್ ಎಂಜಿನ್‌ಗಳು	೧೦	೬
೧೬.	ಖಾದ್ಯೇತರ ವನಸ್ಪತಿ	೭	೪

ಅನುಬಂಧ VII

(೧೩೫ನೇ ಪ್ಯಾರಾ ನೋಡಿ)

ಕೇಂದ್ರ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಇಳಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ವಸ್ತುಗಳು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ವಸ್ತುವಿನ ಹೆಸರು	ಈಗಿರುವ ತರಿಗೆ ದರ (ಶೇಕಡ)	ಉದ್ದೇಶಿತ ತೆರಿಗೆ ದರ (ಶೇಕಡ)
೧	೨	೩	೪
೧.	ಸೈಕಲ್ಲುಗಳು 'ಸಿ'ಘೋಷಣೆ ಪತ್ರಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ	೪	೧
೨.	ಶುದ್ಧೀಕರಿಸಿಲ್ಲದ ಖಾದ್ಯ ತೈಲ ಮತ್ತು ಹತ್ತಿಬೀಜದ ಎಣ್ಣೆ-'ಸಿ' ಘೋಷಣೆ ಪತ್ರಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ	೩	೧
೩.	ಅರ್ತ್ ಮೂವಿಂಗ್ ಮೆಷಿನರಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಭಾಗಗಳು	೧೦	೬
೪.	ಉಣ್ಣೆಯ ಕಂಬಳಿ (ಶಾಡಿ ಬ್ಲ್ಯಾಂಕೆಟ್)	೧೦	೪

ಅನುಬಂಧ VIII

(೧೩೬ ನೇ ಪ್ಯಾರಾ ನೋಡಿ)

ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ವಸ್ತುಗಳು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ವಸ್ತುವಿನ ಹೆಸರು	ಈಗಿರುವ ತೆರಿಗೆ ದರ (ಶೇಕಡ)	ಉದ್ದೇಶಿತ ತೆರಿಗೆ ದರ (ಶೇಕಡ)
೧.	ಪೆಟ್ರೋಲ್	೨೦	೨೨
೨.	ಬಟ್ಟೆ ಒಗೆಯುವ ಸೋಪುಗಳು, ಡಿಟರ್ಜೆಂಟ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಲಾಂಡ್ರಿ ಬಿಳುಪು ಕಾರಕಗಳು	೮	೧೦
೩.	ಕಾಂಡ್ಯೂಟ್ ಪೈಪುಗಳು ಮತ್ತು ಜೋಡಣೆಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಮಿಕ್ಕ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಪೈಪುಗಳು ಮತ್ತು ಜೋಡಣೆಗಳು.	೩	೬
೪.	ಲೋಹದ ಮುಳ್ಳುತಂತಿ, ಲೋಹದ ತಂತಿ ಬಲೆ ಮತ್ತು ಲೋಹದ ತಂತಿ ಜಾಲಗಳು	೮	೧೦
೫.	ಕಬ್ಬಿಣದ (ನಾಲ್ಕನೇ ಅನುಸೂಚಿಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು), ಸಿಮೆಂಟಿನ ಮತ್ತು ಕಲ್ನಾರಿನ ಪೈಪುಗಳು, ಕೊಳವೆಗಳು ಮತ್ತು ಜೋಡಣೆಗಳು	೮	೧೦
೬.	ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ರಬ್ಬರಿನಿಂದ ಮಾಡಿದ ವಸ್ತುಗಳು (ಎರಡನೇ ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವವುಗಳನ್ನು ಹೊರತು ಪಡಿಸಿ)	೮	೧೦
೭.	ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಹಾಗೂ ದಂತ ವೈದ್ಯದ ಉಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಧನಗಳು ಮತ್ತು ಸಿರಿಂಜಿಗಳು ಮತ್ತು ಅದರ ಸೂಜಿಗಳು	೮	೧೦

೧	೨	೩	೪
೮.	ಡಬ್ಬಗಳು ಕ್ಯಾನ್‌ಗಳು, ಬಾಟಲಿಗಳು ಅಥವಾ ಇನ್ಯಾವುದೇ ಮುಚ್ಚಿದ ಧಾರಕಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರುವ ತಯಾರಿಸಿದ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು, ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಆಹಾರಗಳು, ಅರ್ಧ ಬೇಯಿಸಿದ ಅಥವಾ ಅರ್ಧ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು, ಹಣ್ಣುಗಳು (ಬಾದಾಮಿ, ಅಕ್ರೋಡು ಮತ್ತು ಪಿಸ್ತಾಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಒಣ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಹೊರತು ಪಡಿಸಿ), ಒಣಗಿದ ತರಕಾರಿಗಳು (ಬೇಯಿಸಿದ ಅಥವಾ ಬೇಯಿಸದ),ಹಣ್ಣುಗಳು ಮತ್ತು ತರಕಾರಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು	೧೦	೧೨
೯.	ಆಹಾರ ರಕ್ಷಕಗಳು, ಆಹಾರಗಳ ಬಣ್ಣಗಳು ಮತ್ತು ಆಹಾರಗಳು ರುಚಿಕಾರಕ ಸುಗಂಧಗಳು	೮	೧೨
೧೦.	ಬೇಳೆ ಕಾಳುಗಳ ಚೂರುಗಳು (ಚುನ್ನಿ)	೨	೩
೧೧.	ತೂಕ ಮಾಡುವ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ತೂಕ ಮಾಡುವ ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು.	೪ (ರಾಜಿತೆರ)	೧೦ (ರಾಜಿತೆರ)
೧೨.	ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಮ್ ಪಾತ್ರೆಗಳು	(ವಿನಾಯಿತಿ)	೩
೧೩.	ಕನ್ನಡಕಗಳು, ತಂಪು ಕನ್ನಡಕಗಳು, ಧೂಳು ಕನ್ನಡಕಗಳು, ಲೆನ್ಸ್‌ಗಳು, ಫ್ರೇಂಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಜೋಡಣೆಗಳು (೧೫೦ ರೂಗಳ ಕನ್ನಡಕಗಳನ್ನು ಹೊರತು ಪಡಿಸಿ)	(ವಿನಾಯಿತಿ)	೬
೧೪.	ಗೋಧಿ ಪದಾರ್ಥಗಳಾದ ಹಿಟ್ಟು, ಮೈದಾ ಮತ್ತು ರವೆ	(ವಿನಾಯಿತಿ)	೩

ಅನುಬಂಧ IX

(೧೩.೭ನೇ ಪ್ಯಾರಾ ನೋಡಿ)

ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ಕರಾರು ಕಾಮಗಾರಿಗಳು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕರಾರು ಕಮಗಾರಿಗಳ ಬಾಬು	ಉದ್ದೇಶಿತ ತೆರಿಗೆ ದರ (ಃ	ಉದ್ದೇಶಿತ ರಾಜಿ ತೆರಿಗೆ ದರ (ಶೇಕಡ)
೧	೨	೩	೪
೧.	ಚಲನ ಚಿತ್ರ ಫಿಲಂಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಕರಿಸುವುದು ಮುದ್ರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವುದು	೪	೨
೨.	ಧ್ವನಿ ನಿರೋಧಕ ಕಾರ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ ಇತರೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು	೧೦	೬
೩.	ಕೂಲಿಂಗ್ ಟವರ್ಸ್‌ಗಳ ಪೂರೈಕೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ಮಾಣ	೧೨	೧೦
೪.	ಜಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಸರಬಹಾಜು ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಹರಡುವುದು	೮	೪

ಅನುಬಂಧ X
(೧೪೨ ನೇ ಪ್ಯಾರಾ ನೋಡಿ)
ವೃತ್ತಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಏರಿಲು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ವರ್ಗಗಳು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ವ್ಯಕಿಗಳ ವರ್ಗ	ಈಗಿರುವ ದರ	ಉದ್ದೇಶಿತ ದರ
೧	೨	೩	೪
೧	ವೇತನ ಪಡೆಯುವ ವರ್ಗ, ತಿಂಗಳಿಗೆ		
	ಎ)೪೦೦೦ ರೂವಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದ ಆದರೆ ೬೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ವೇತನ ಪಡೆಯುವವರು	ತಿಂಗಳಿಗೆ ೫೦ ರೂ.ಗಳು	ತಿಂಗಳಿಗೆ ೬೦ ರೂ. ಗಳು
	ಬಿ)೬೦೦೦ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದ ಆದರೆ ೧೦,೦೦೦ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂತ ಕಡಿಮೆ ವೇತನ ಪಡೆಯುವವರು	ತಿಂಗಳಿಗೆ ೫೦ ರೂ.ಗಳು	ತಿಂಗಳಿಗೆ ೮೦ ರೂ.ಗಳು
	ಸಿ)೧೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದ ವೇತನ ಪಡೆಯುವವರ	ತಿಂಗಳಿಗೆ ೫೦ ರೂ.ಗಳು	ತಿಂಗಳಿಗೆ ೧೦೦ ರೂ.ಗಳು
೨.	ತಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿ ಸಲಹೆಗಾರರು (ನ್ಯಾಯ ವಾದಿಗಳು, ವಕೀಲರು ಮತ್ತು ನೋಟರಿ ಪಬ್ಲಿಕ್‌ಗಳು ಹಾಗೂ ಕ್ರ.ನಂ.೩ ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿತರುವವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು) ಆದರೆ ಕೊಳಾಯಿ ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡುವವರು (ಪ್ಲಮರ್ಸ್) ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆ ಸಲಹೆಗಾರರನ್ನು ಸೇರಿಸಿ.		
	ಎ) ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಸಮುಚ್ಚಯ ಅಥವಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರ ಪಟ್ಟಣಗಳ ಪುರಸಭಾ ಮಿತಿಯೊಳಗೆ ಬರುವ ಮತ್ತು ಯಾರ ವೃತ್ತಿಯ ಅವಧಿಯು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆಯೋ ಅವರಿಗೆ ಅಂದರೆ:-		
	೧. ಎರಡು ವರ್ಷಗಳು ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅವಧಿ ಆದರೆ ಐದು ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ.	ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೩೩೦ ರೂ.ಗಳು	ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೫೦೦ ರೂ.ಗಳು
	೨. ಐದು ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದ	ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೫೫೦ ರೂ.ಗಳು	ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೧೦೦೦ ರೂ.ಗಳು
	ಬಿ) ರಾಜ್ಯದ ಇನ್ನಾವುದೇ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮತ್ತು ಯಾರ ವೃತ್ತಿಯ ಅವಧಿಯು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆಯೋ ಅವರಿಗೆ, ಎಂದರೆ		

೧	೨	೩	೪
	೧. ಎರಡು ವರ್ಷಗಳು ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅವಧಿ ಆದರೆ ಐದು ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ.	ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೧೧೦ ರೂ.ಗಳು	ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೨೫೦ ರೂ.ಗಳು
	೨. ಐದು ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ವರ್ಷಗಳು ಆದರೆ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ.	ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೨೨೦ ರೂ.ಗಳು	ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೫೦೦ ರೂ.ಗಳು
	೩. ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದ	ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೩೩೦ ರೂ.ಗಳ	ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೭೫೦ ರೂ.ಗಳು
	೩. ಎಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು, ಆರ್.ಸಿ.ಸಿ. ಸಲಹೆಗಾರರು ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ಸಲಹೆಗಾರರು.		
	ಎ) ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಸಮುಚ್ಚಯ ಅಥವಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರ/ಪಟ್ಟಣಗಳ ಪುರಸಭಾಮಿತಿಯೊಳಗೆ ಬರುವ ಮತ್ತು ಯಾರ ವೃತ್ತಿಯ ಅವಧಿಯ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆಯೋ ಅವರಿಗೆ, ಎಂದರೆ:-		
	೧. ಎರಡು ವರ್ಷಗಳು ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಆದರೆ ಐದು ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ.	ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೩೩೦ ರೂ.ಗಳು	ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೫೫೦ ರೂ.ಗಳು
	೨. ಐದು ವರ್ಷ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಆದರೆ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ.	ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೫೫೦ ರೂ.ಗಳು	ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೧೦೦೦ ರೂ.ಗಳು.
	೩. ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದ	ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೫೫೦ ರೂ.ಗಳು	ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೧೫೦೦ ರೂ.ಗಳು
	ಬಿ) ರಾಜ್ಯದ ಇನ್ನಾವುದೇ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮತ್ತು ಯಾರ ವೃತ್ತಿಯ ಅವಧಿಯು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆಯೇ ಅವರಿಗೆ, ಎಂದರೆ-		
	೧. ಎರಡು ವರ್ಷಗಳು ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅವಧಿ ಆದರೆ ಐದು ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ.	ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೧೧೦ ರೂ.ಗಳು	ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೩೩೦ ರೂ.ಗಳು
	೨. ಐದು ವರ್ಷಗಳು ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅವಧಿ ಆದರೆ ಐದು ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ.	ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೨೨೦ ರೂ.ಗಳು	ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೭೫೦ ರೂ.ಗಳು
	೩. ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದ	ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೩೩೦ ರೂ.ಗಳು	ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೧೦೦೦ ರೂ.ಗಳು

೧	೨	೩	೪
೪.	ತಿಂಗಳಿಗೆ ೧೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಕಮಿಷನ್ ಪಡೆಯದ ಪಿಗ್ಮಿ ಏಜಂಟುಗಳು/ ಯು.ಟಿ.ಐ.ಏಜಂಟುಗಳು	ಶೂನ್ಯ	ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೧೨೦ ರೂ.ಗಳು
೫.	ಕರ್ನಾಟಕ ಅಂಗಡಿಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಅಧಿನಿಯಮದಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕಾರ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನಿಯೋಜಕರು, ಯಾರ ಕಾರ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ		
	೧. ಐದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮಂದಿ ಆದರೆ ಹತ್ತನ್ನು ಮೀರದ ನೌಕರರು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿದ್ದರೆ	ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೩೩೦ ರೂ.ಗಳು	ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೪೦೦ ರೂ.ಗಳು
	೨. ಹತ್ತಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮಂದಿ ನೌಕರರು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿದ್ದರೆ	ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೫೫೦ ರೂ.ಗಳು	ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೧೦೦೦ ರೂ.ಗಳು
೬.	ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಬಂಕುಗಳ ಮತ್ತು ಸರ್ವೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗಳ ಮಾಲೀಕರು ರೂ.ಗಳು	ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೧೧೦೦ ರೂ.ಗಳು	ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೨೫೦೦
	೭.ನಗರ ಸಭಾ ಮಿತಿಯೊಳಗೆ ಬರುವ ಬಾರ್ ಮತ್ತು ರೆಸ್ಟೋರೆಂಟುಗಳ ಮಾಲೀಕರು	ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೧೧೦೦ ರೂ.ಗಳು	ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೧೫೦೦ ರೂ.ಗಳು
೮.	ಡಿಸ್ಟಿಲರಿಗಳ, ಬಾಟ್ಲಿಂಗ್ ಘಟಕ ಮತ್ತು ಸಾರಾಯಿ ಮಾರಾಟದ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಹೊಂದಿರುವವರು.	ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೧೧೦೦ ರೂ.ಗಳು	ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೨೫೦೦ ರೂ.ಗಳು
೯.	ಚಲನ ಚಿತ್ರ ಮಂದಿರಗಳ ಮಾಲೀಕರು		
	ಎ) ಸಂಚಾರಿ ಚಿತ್ರ ಮಂದಿರಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ	ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೫೫೦ ರೂ.ಗಳು	ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೧೫೦೦ ರೂ.ಗಳು
	ಬಿ) ಸಂಚಾರಿ ಚಿತ್ರ ಮರದಿರಗಳ ಮಾಲೀಕರು	ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೫೫೦ ರೂ.ಗಳು	ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೧೦೦೦ ರೂ.ಗಳು
	ಸಿ) ವೀಡಿಯೋ ಪಾರ್ಲರ್‌ಗಳು	ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೫೫೦ ರೂ.ಗಳು	ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೧೦೦೦ ರೂ.ಗಳು
೧೦.	ಚಲನ ಚಿತ್ರ ಫಿಲಂಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಕರಿಸುವವರು ಘಟಕಗಳ ಮಾಲೀಕರು	ಶೂನ್ಯ	ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೨೫೦೦
೧೧.	ಚಲನ ಚಿತ್ರ ಹೊರಾಂಗಣ ಚಿತ್ರೀಕರಣ ಘಟಕಗಳ ಮಾಲೀಕರು	ಶೂನ್ಯ	ರೂ.ಗಳು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೨೫೦೦ ರೂ.ಗಳು

ಅನುಬಂಧ XI

೧.೭.೯೩ ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ, ಸಿಎಲ್-೧, ಸಿಎಲ್-೨, ಸಿಎಲ್-೭ ಸಿಎಲ್-೯ ಮತ್ತು ವೈನ್ ಟಾವರಿನ್ ಇತರೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಶುಲ್ಕಗಳ ವಿನ್ಯಾಸ ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತಿದೆ:

(೧೫೦ ನೇ ಪ್ಯಾರಾ ನೋಡಿ)

	ವಾರ್ಷಿಕ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಫೀ		
	೧೯೯೧-೯೨ನೇ ಸಾಲಿಗಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಇದ್ದ ಶುಲ್ಕ	ಹಾಲಿ ಶುಲ್ಕ	ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ವಿಧಿಸಲು ಶುಲ್ಕ
೧) ಹೋಲ್‌ಸೇಲ್(ಸಗಟು ಮಾರಾಟ)			
ಸಿಎಲ್-೧	೫೦,೦೦೦	೧,೦೦,೦೦೦	೭೫,೦೦೦
೨) ರೀಟೈಲ್ ಶಾಪ್(ಚಿಲ್ಲರೆ ಮಾರಾಟ)			
ಸಿಎಲ್-೨ ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್	೩೦,೦೦೦	೬೦,೦೦೦	೪೦,೦೦೦
ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕೌನ್‌ಸಿಲ್	೨೮,೦೦೦	೫೫,೦೦೦	೩೫,೦೦೦
ಟೌನ್ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕೌನ್‌ಸಿಲ್	೨೦,೦೦೦	೪೦,೦೦೦	೩೦,೦೦೦
ಇತರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು	೧೨,೦೦೦	೨೫,೦೦೦	೨೦,೦೦೦
೩) ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ವಸತಿಗೃಹಗಳು ಸಿಎಲ್-೭			
ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್	೫೦.೦೦೦	೧,೦೦,೦೦೦	೬೦,೦೦೦
ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಲ್ ಕೌನ್‌ಸಿಲ್	೪೦,೦೦೦	೮೦,೦೦೦	೫೦,೦೦೦
ಟೌನ್ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್	೩೦,೦೦೦	೬೦,೦೦೦	೪೦,೦೦೦
ಇತರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು	೨೦,೦೦೦	೪೦,೦೦೦	೩೦,೦೦೦
೪) ಬಾರ್‌ಗಳು :ಸಿಎಲ್-೯			
ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್	೪೦,೦೦೦	೮೦,೦೦೦	೫೦,೦೦೦
ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್	೩೦,೦೦೦	೬೦,೦೦೦	೪೦,೦೦೦
ಟೌನ್ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್	೨೫,೦೦೦	೫೦,೦೦೦	೩೫,೦೦೦
ಇತರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು	೨೦,೦೦೦	೪೦,೦೦೦	೩೦,೦೦೦

೫) ವೈನ್ ಟಾವರಿನ್	೫೦೦	೪,೦೦೦	೨,೦೦೦
೬) ಆರ್ ಎಸ್ ಮತ್ತು ಡಿ ಎಸ್ ಮೇಲೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಶುಲ್ಕ	೧೯೯೨-೯೩ನೇ ಸಾಲಿಗಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಇದ್ದ ಶುಲ್ಕ		
(ಅ) ರೆಕ್ಟಿಫೈಡ್ ಸ್ಪಿರಿಟ್ ಲೈಸೆನ್ಸ್ (ಆರ್‌ಎಸ್-೧೧) ನಿಯಮ ೪(೨) ಬೆ(೧೧) ಮೇರೆಗೆ.	೨೫,೦೦೦	೫೦,೦೦೦*	೨೫೦
ಆ) ಡಿನೇಚರ್ಡ್‌ಸ್ಪಿರಿಟ್ ಲೈಸೆನ್ಸ್ (ಡಿಎಲ್-೩)	೫೦	೧೦,೦೦೦*	೨೫೦
೭) ರೆಕ್ಟಿಫೈಡ್ ಸ್ಪಿರಿಟ್ :ಡಿನೇಚರ್ಡ್ ಸ್ಪಿರಿಟ್ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸಲಾಗುವ ಶುಲ್ಕ			
ಅ) ರೆಕ್ಟಿಫೈಡ್ ಸ್ಪಿರಿಟ್	ಶುಲ್ಕ ಇಲ್ಲ**	ಶುಲ್ಕ ಇಲ್ಲ	೦.೫೦ (ಒಂದು ಬಲ್ಕು ಲೀಟರ್‌ಗೆ
ಆ) ಡಿನೆಚರ್ಡ್ ಸ್ಪಿರಿಟ್	೦.೦೫ (ಒಂದು ಬಲ್ಕು ಲೀಟರ್‌ಗೆ)	ಶುಲ್ಕಇಲ್ಲ	೦.೫೦ (ಒಂದು ಬಲ್ಕು ಲೀಟರ್‌ಗೇ

* ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ೫೦,೦೦೦ ಲೀಟರ್‌ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮದ್ಯಸಾರವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದಂತಹ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಲೀಟರ್‌ಗೂ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಶುಲ್ಕನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗುವುದು.

** ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರೂಫ್ ಲೀಟರ್ ಮದ್ಯಸಾರಕ್ಕೆ ರೂಪಾಯಿ ೯.೭೫ ಫೀಯನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗಿತ್ತು, ಆದರೆ, ಇದನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ರದ್ದು ಮಾಡಿದವು.

೮) ೧-೪-೯೩ ರಿಂದ ಅಬ್ಕಾರಿ ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ಲೀಟರ್ ಫೀಗಳ ವಿಲೀನ:

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಮಾದಕ ಪಾನೀಯದ ಬಗೆ	ಪ್ರಸ್ತುತ ತೆರಿಗೆ (ಲೀಟರ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ.)	ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೀಟರ್ ಫೀ (ಲೀಟರ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ.)	ವಿಲೀನದ ನಂತರದ ಒಟ್ಟು	ಉದ್ದೇಶಿತ ತೆರಿಗೆ (ಲೀಟರ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ.)
೧.	ಭಾರತೀಯ ಮದ್ಯ ಮತ್ತು ಫೆನ್ನಿ	೩೫.೦೦	೭.೦೦	೪೨.೦೦	೪೨.೦೦
೨.	ವೈನ್				
	(ಅ) ೧೪%ಕೆಳಗಿನ	೧.೩೫	೦.೭೫	೨.೦೦	೨.೦೦
	ಆ) ೧೪% ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ೨೪%ವರೆವಿಗೆ	೫.೦೦	೨.೨೫	೭.೨೫	೫.೦೦
೩)	ಬೀರ್	೨.೫೦	೧.೦೦	೩.೫೦	೩.೫೦

೯) ಬೀರಿನ ಮೇಲೆ ರಫ್ತು ತೆರಿಗೆ ೧-೪-೯೩ ರಿಂದ
ಬಲ್ಕು ಲೀಟರ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ೦.೪೦(ಉದ್ದೇಶಿತ). (ಹಾಲಿ ಶುಲ್ಕ ೧.೦೦)

ಅನುಬಂಧ - XII

ಪ್ಯಾರಾ ೧೫೮

ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳು

೧೯೫೭ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮದ ಭಾಗ 'ಎ' ಯ ಅನುಸೂಚಿಯ ಬಾಬುಗಳು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಬಾಬು ಸಂಖ್ಯೆ	ವಾಹನಗಳ ವರ್ಗ ಈಗಿರುವ/ಉದ್ದೇಶಿತ	ಈಗಿರುವ ತೆರಿಗೆ ದರ ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ	ಉದ್ದೇಶಿತ ತೆರಿಗೆ ದರ ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ
೧	೨	೩	೪	೫
೧.		೩. ಎ. ಸರಕು ವಾಹನಗಳು ಸಂಚಾರಿ ಫಲಹಾರ ವಾಹನ, ಸಂಚಾರಿ ಗ್ರಂಥಲಾಯ ವಾಹನ, ಸಂಚಾರಿ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ ಸಂಚಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ಕ್ಷ-ಕಿರಣ ವಾಹನ, ಕ್ಯಾಷ್ ವಾಹನ, ಕ್ಯಾಂಪರ್ ವಾಹನ (ಬಾಡಿಗೆ ಅಥವಾ ಸಂಭಾವನೆಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸದ ಕ್ಯಾಂಪರ್ ವಾಹನ ಸೇರಿದಂತೆ)		
		೧. ವಾಹನಗಳು ಸರಕು ಸಹಿತ ತೂಕ		
		(ಎ) ೧೦೦೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಮೀರದ ವಾಹನಗಳು	೧೩೦-೦೦	೧೫೦.೦೦
		(ಬಿ) ೧೦೦೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಮೀರಿದ ಆದರೆ ೨೦೦೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಮೀರದ ವಾಹನಗಳು	೨೮೦-೦೦	೩೦೦-೦೦
		(ಜೆ) ೧೫೦೦೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಮೀರಿದ ವಾಹನಗಳು ೧೫೦೦೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಮೀರಿದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರತಿ ೨೫೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗಕ್ಕೆ	೧೮೦೦-೦೦ +ರೂ. ೬೫ ೧೫೦೦೦ +ಕಿ.ಗ್ರಾಂ.	೧೮೦೦-೦೦ +ರೂ. ೭೫-೦೦
೨.		೩. ಬಿ. ಬಾಬು ಸಂಖ್ಯೆ-೧೦ ರ, ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಿರುವ ಆರ್ಟಿಕ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಸರಕು ಸಹಿತ ೧೫೦೦೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ತೂಕದ ಬಹುಗಾಲಿ ಅಚ್ಚು ಸರಕು ವಾಹನಗಳು ೧೫೦೦೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಮೀರಿದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರತಿ ೨೫೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗಕ್ಕೆ.	ಪ್ರತಿ ೨೫೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗಕ್ಕೆ ೧೮೦೦-೦೦ +ರೂ. ೬೫	ಪ್ರತಿ ೨೫೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗಕ್ಕೆ ೧೮೦೦-೦೦ +ರೂ.೨೫
೩.		(೨) ೩ (ಎ)ನಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವ ಸರಕು ವಾಹನಗಳಿಗೆ ಟ್ರೈಲರ್ ಎಳೆಯಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸಂದಾಯಮಾಡಬೇಕಾದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ತೆರಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಟ್ರೈಲರಗೆ ಸರಕು ಸಹಿತ.	ಪ್ರತಿ ೨೫೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗಕ್ಕೆ	ಪ್ರತಿ ೨೫೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗಕ್ಕೆ.
		(ಎ) ೧೦೦೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಮೀರದ ವಾಹನಗಳು	೧೦೦-೦೦	೧೦೦-೦೦

೧	೨	೪	೫
(ಬಿ)		೨೧೦-೦೦	೨೧೦-೦೦
	೧೦೦೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಮೀರಿದ ಆದರೆ		
(ಸಿ)	೨೦೦೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಮೀರದ ವಾಹನಗಳು	೩೯೦-೦೦	೩೯೦-೦೦
	೨೦೦೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಮೀರಿದ ಆದರೆ		
(ಡಿ)	೪೦೦೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಮೀರದ ವಾಹನಗಳು	೬೧೫-೦೦	೬೧೫-೦೦
	೪೦೦೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಮೀರಿದ ಆದರೆ		
(ಇ)	೬೦೦೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಮೀರದ ವಾಹನಗಳು	೯೧೦-೦೦	೯೧೦-೦೦
	೬೦೦೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಮೀರಿದ ಆದರೆ		
(ಎಫ್)	೯೫೦೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಮೀರದ ವಾಹನಗಳು	೧೦೪೦-೦೦	೧೦೪೦-೦೦
	(ಎಫ್)೯೫೦೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಮೀರಿದ ಆದರೆ		
(ಜಿ)	೧೦೫೦೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಮೀರದ ವಾಹನಗಳು	೧೨೩೫-೦೦	೧೨೩೫-೦೦
	೧೦೫೦೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಮೀರಿದ ಆದರೆ		
(ಹೆಚ್)	೧೨೦೦೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಮೀರದ ವಾಹನಗಳು	೧೪೩೦-೦೦	೧೪೩೦-೦೦
	೧೨೦೦೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಮೀರಿದ ಆದರೆ		
(ಐ)	೧೩೫೦೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಮೀರದ ವಾಹನಗಳು	೧೬೨೫-೦೦	೧೬೨೫-೦೦
	೧೩೫೦೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಮೀರಿದ ಆದರೆ,		
(ಜೆ)	೧೫೦೦೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಮೀರದ ವಾಹನಗಳು	೧೬೨೫-೦೦ +೬೫-೦೦	೧೬೨೫-೦೦ + ೬೫-೦೦
	೧೫೦೦೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಮೀರಿದ ವಾಹನಗಳು, ೧೫೦೦೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಮೀರಿದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರತಿ ೨೫೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಅಥವಾ ಅದರ ಪ್ರತಿ ಭಾಗಕ್ಕೆ		
೪(1) (ಸಿ)	ಒಟ್ಟು ೫ ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಒಯ್ಯಲು (ಚಾಲಕನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು) ಅನುಮತಿ ನೀಡಿರುವ ಮೋಟಾರುಕ್ಯಾಬುಗಳು, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಯಾಣಿಕನಿಗೆ	೫೦-೦೦	೬೦-೦೦
೪(1) (ಡಿ)	ಒಟ್ಟು ೬ ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಒಯ್ಯಲು (ಚಾಲಕನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು) ಅನುಮತಿ ನೀಡಿರುವ ಮೋಟಾರು ಕ್ಯಾಬ್‌ಗಳು, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಯಾಣಿಕನಿಗೆ.	-	೨೫೦-೦೦

೧	೨	೩	೪	೫
(೧)	(೪)	೬ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಒಯ್ಯಲು (ಚಾಲಕನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು) ಆದರೆ ೧೨ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಲ್ಲದ ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಒಯ್ಯಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಿರುವ ವಾಹನಗಳು, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಯಾಣಿಕನಿಗೆ	೨೨೫-೦೦	೨೫೦-೦೦
೪	(೨)	೧೨ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು (ಚಾಲಕ ಮತ್ತು ಕಂಡಕ್ಟರ್ ಬಿಟ್ಟು) ಒಯ್ಯಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಿರುವ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಸೂಚಿಸಿರುವ ನಗರ ಹಾಗೂ ಪಟ್ಟಣಗಳ ಮಿತಿಗಳೊಳಗಿನ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಷ್ಟೆ ಓಡುತ್ತಿರುವ ವಾಹನಗಳು, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಯಾಣಿಕನಿಗೆ.	೨೫೦-೦೦	೨೭೫-೦೦
೪	(೩)(ಎ)	೧೩ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಒಯ್ಯಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಿರುವ ವಾಹನಗಳು, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಯಾಣಿಕನಿಗೆ, (ಚಾಲಕ ಮತ್ತು	೩೭೫-೦೦	೪೦೦-೦೦
		ಕಂಡಕ್ಟರ್ ಬಿಟ್ಟು)	೩೭೫-೦೦	೧೦೦-೦೦
೪.(೪)		(ಬಿ) ನಿಂತು ಪ್ರಯಾಣಿಸುವ ಪ್ರತಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕನಿಗೆ	೪೦೦-೦೦	ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಲಾಗಿದೆ
		ಹನ್ನೆರಡಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು (ಚಾಲಕ ಮತ್ತು ಕಂಡಕ್ಟರ್ ಬಿಟ್ಟು) ಒಯ್ಯಲು ಅನುಮತಿಸಲಾಗಿರುವ ಮತ್ತು ದಿನಕ್ಕೆ ೧೦೦ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ದೂರ		
೫.(ಎ)		ಕ್ರಮಿಸುವ ವಾಹನಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಯಾಣಿಕನಿಗೆ ೧೯೮೮ರ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್‌ಕ್ಯಾರೇಜ್ ಪರ್ಮಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾದ ಹಾಗೂ ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಒಯ್ಯಲು ಉಪಯೋಗಿಸಲಾದ ಮತ್ತು ಚಾಲಕ-ಕಂಡಕ್ಟರ್-ಅಟೆಂಡೆಂಟಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ೧೨ ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಒಯ್ಯಲು ಅನುಮತಿಸಲಾದ ಬಾಡಿಗೆಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಸಂಭಾವನೆಗಾಗಿ ಓಡಿಸುವ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳಿಗೆ, ವಾಹನದಲ್ಲಿ ಒಯ್ಯಲು ಅನುಮತಿಸಲಾದ	೫೦೦-೦೦	೫೦೦-೦೦
೫	(ಬಿ)	ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಯಾಣಿಕನಿಗೆ ೧೯೮೮ರ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ ಮತ್ತು ೧೯೮೯ರ ಕೇಂದ್ರ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳ ನಿಯಮಗಳ ೧೨೮ನೇ ನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್		೭೫೦-೦೦

೧	೨	೩	೪	೫
		ಕ್ಯಾರೇಜ್ ಪರ್ಮಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾದ ಹಾಗೂ ಚಾಲಕ-ಕಂಡಕ್ಟರ್- ಅಟೆಂಡೆಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ೧೨ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಒಯ್ಯಲು ಅನುಮತಿಸಲಾದ, ಬಾಡಿಗೆಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಸಂಭಾವನೆಗಾಗಿ ಓಡಿಸುವ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳಿಗೆ (ಲಕ್ಷುರಿ ಬಸ್ಸುಗಳಿಗೆ) ವಾಹನದಲ್ಲಿ ಒಯ್ಯಲು ಅನುಮತಿಸಲಾದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಯಾಣಿಕನಿಗೆ		
೬.	೬(ಎ)	ಬಾಡಿಗೆಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಸಂಭಾವನೆಗಾಗಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು ಬಳಸುವಂಥ, ೧೯೮೮ರ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳ ಅಧಿನಿಯಮದ ೮೮(೮)ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ವಿಶೇಷ ಪರ್ಮಿಟ್ಟುಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾದ ಮತ್ತು (ಬಿ) ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳಲ್ಲದ ಹಾಗೂ ಚಾಲಕ-ಕಂಡಕ್ಟರ್-ಅಟೆಂಡೆಂಟ್ ಹೊರತಾಗಿ ಹನ್ನೆರಡಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು ಅನುಮತಿಸಲಾದ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳು, ಆ ವಾಹನದಲ್ಲಿ ಸಾಗಿಸಲು ಅನುಮತಿಸಲಾದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಯಾಣಿಕನಿಗೆ	೪೦೦-೦೦	೪೦೦-೦೦
೬.	೬(ಬಿ)	ಬಾಡಿಗೆಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಸಂಭಾವನೆಗಾಗಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು ಬಳಸುವಂಥ (ಲಕ್ಷುರಿ ಬಸ್ಸುಗಳು) ೧೯೮೮ರ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳ ಅಧಿನಿಯಮದ ೮೮ (೮) ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಮತ್ತು ೧೯೮೯ರ ಕೇಂದ್ರ ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ನಿಯಮಗಳ ೧೨೮ನೇ ನಿಯಮದ ಅನುಸಾರ ವಿಶೇಷ ಪರ್ಮಿಟ್ಟುಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾದ, ಚಾಲಕ-ಕಂಡಕ್ಟರ್-ಅಟೆಂಡೆಂಟ್ ಹೊರತಾಗಿ ೧೨ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು ಅನುಮತಿಸಲಾದ ವಾಹನಗಳು, ವಾಹನದಲ್ಲಿ ಸಾಗಿಸಲು ಅನುಮತಿಸಲಾವ ಪ್ರತಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕನಿಗೆ	೬೦೦-೦೦	೧೦೦೦-೦೦
೮.		ಅಮ್ನಿ ಬಸ್ಸುಗಳು ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಸೇವಾ ವಾಹನಗಳು		
	(ಎ)	೪ ಚದರ ಮೀಟರ್ ಮೀರಿರವ ಫ್ಲೋರ್ ಏರಿಯಾ ಹೊಂದಿರುವ ವಾಹನಗಳು, ಪ್ರತಿ ಚದರ ಮೀಟರಿಗೆ		೧೦೦-೦೦

೧	೨	೩	೪	೫
	(ಬಿ)	೪ ಚದರ ಮೀಟರ್ ಮೀರಿದ ಆದರೆ ೬ ಚದರ ಮೀಟರ್ ಫ್ಲೋರ್ ಏರಿಯಾ ಮೀರದ ವಾಹನಗಳು, ಪ್ರತಿ ಚದರ ಮೀಟರಿಗೆ	೫೦೦-೦೦	೫೦೦-೦೦
	(ಸಿ)	೬ ಚದರ ಮೀಟರ್ ಮೀರಿದ ಆದರೆ ೯ ಚದರ ಮೀಟರ್ ಫ್ಲೋರ್ ಏರಿಯಾ ಮೀರದ ವಾಹನಗಳು, ಪ್ರತಿ ಚದರ ಮೀಟರಿಗೆ	೫೫೦-೦೦	೫೫೦-೦೦
	(ಡಿ)	೯ ಚದರ ಮೀಟರ್ ಮೀರಿದ ಆದರೆ ೧೨ ಚದರ ಮೀಟರ್ ಫ್ಲೋರ್ ಏರಿಯಾ ಮೀರದ ವಾಹನಗಳು, ಪ್ರತಿ ಚದರ ಮೀಟರಿಗೆ	೬೫೦-೦೦	೬೫೦-೦೦
	(ಇ)	೧೨ ಚದರ ಮೀಟರ್ ಮೀರದ ಫ್ಲೋರ್ ಏರಿಯಾ ಹೊಂದಿರುವ ವಾಹನಗಳು, ಪ್ರತಿ ಚದರ ಮೀಟರಿಗೆ	೭೫೦-೦೦	೮೦೦-೦೦
	(ಎಫ್)	ಶಾಲೆಗಳ ಒಡೆತನದಲ್ಲಿರುವ ಮತ್ತು ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳು ಹಾಗೂ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನಷ್ಟೇ ಕರೆದೊಯ್ಯಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ವಾಹನಗಳಿಗೆ, ಪ್ರತಿ ಚದರ ಮೀಟರಿಗೆ	೨೦-೦೦	೨೦-೦೦
	(ಜಿ)	ಇತರೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಒಡೆತನದಲ್ಲಿರುವ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹಾಗೂ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನಷ್ಟೇ ಕರೆದೊಯ್ಯಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ವಾಹನಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಚದರ ಮೀಟರಿಗೆ	೮೦-೦೦	೮೦-೦೦
	(ಎಚ್)	ಡ್ರೈವಿಂಗ್ ಶಾಲೆಗಳ ಒಡೆತನದಲ್ಲಿರುವ ಮತ್ತು ಚಾಲಕರ ತರಬೇತಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಬಳಸಲಾಗುವ ವಾಹನಗಳು, ಪ್ರತಿ ಚದರ ಮೀಟರಿಗೆ	೪೦೦-೦೦	೪೦೦-೦೦
	(ಐ)	ಧಾರ್ಮಿಕ ದತ್ತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಒಡೆತನದಲ್ಲಿರುವ, ನೈತಿಕ. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ಧಾರ್ಮಿಕ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ವಾಹನಗಳು ದತ್ತಿ ಆಯುಕ್ತರು ಅಥವಾ ಚ್ಯಾರಿಟಿ ಆಯುಕ್ತರಿಂದ ಮಾತ್ರ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದಿರುವ/ ನೋಂದಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಅಥವಾ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರದಿಂದ ಅನುಮೋದಿತವಾಗಿರುವ ಆಮ್ನಿ ಬಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಫ್ಲೋರ್ ಏರಿಯಾ ಹೊಂದಿರುವ ವಾಹನಗಳು ಪ್ರತಿ ಚದರ ಮೀಟರಿಗೆ	-	೧೫೦-೦೦
೮.	೯.	ಸಂಭಾವನೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಅಂಬುಲೆನ್ಸ್/ಶವಸಾಗಣೆ ವಾಹನಗಳ	-	೨೫೦-೦೦

೧	೨	೩	೪	೫
೯.		೧೧.ಕ್ರೇನುಗಳು ಸಂಚಾರಿ ಕ್ರೇನುಗಳು ಟವರ್ ವ್ಯಾಗನ್ನುಗಳು ಟ್ರೀ-ಟ್ರಿಮಿಂಗ್ ವಾಹನಗಳು ಫೋರ್ಕ್ ಲಿಫ್ಟುಗಳು ಟ್ರಾಕ್ಟರಗಳಿಗೆ ಏರ್ ಕಂಪ್ರೆಷರ್ ಅಥವಾ ಜನರೇಟರ್ ಅಳವಡಿಸಿರುವ ವಾಹನಗಳಿಗೆ, ಪ್ರತಿ ೧೦೦೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಸರಕು ರಹಿತ ತೂಕ ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗಕ್ಕೆ	—	೨೦೦-೦೦
೧೦.		೧೨. ಡ್ರಿಲಿಂಗ್ ರಿಗ್ ಅಳವಡಿಸಿರುವ ಅಥವಾ ಏರ್ ಕಂಪ್ರೆಷರ್ ಹಾಗೂ ಡ್ರಿಲಿಂಗ್‌ರಿಗ್ ಅಳವಡಿಸಿರುವ ಸರಕು ವಾಹನಗಳು	೧೦೦೦-೦೦	೭೫೦-೦೦
		ಭಾಗ - ಎ.ಎ.ಎ.ಎ. ಯ ಅನುಸೂಚಿಯ ಬಾಬುಗಳು		
			ಜೀವಾವದಿ ತೆರಿಗೆ	ಜೀವಾವದಿ ತೆರಿಗೆ
೧೧.		೧. ೧೯೩೯ನೇ ವರ್ಷ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ತಯಾರಿಸಿದ, - ೧೯೮೮ರ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ನೊಂದಾಯಿತವಾಗಿರುವ ವಿಂಟೇಜ್ ಮೋಟಾರು ಕಾರುಗಳು	೫೦೦-೦೦	೫೦೦-೦೦
		೨. ೧೯೪೦ರಿಂದ ೧೯೪೯ನೇ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ತಯಾರಿಸಿದ, ೧೯೮೮ರ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ನೊಂದಾಯಿತವಾಗಿರುವ ಕ್ಲಾಸಿಕ್ ಕಾರುಗಳು.	೧೦೦೦-೦೦	೧೦೦೦-೦೦

೧೯೫೭ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮದ ಭಾಗ 'ಬಿ'ಯ ಅನುಸೂಚಿಯ ಬಾಬುಗಳು (ಪ್ರಕರಣ ೩(೨) ನೋಡಿ)

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಬಾಬು ಸಂಖ್ಯೆ	ವಾಹನಗಳ ವರ್ಗ ಈಗಿರುವ/ಉದ್ದೇಶಿತ	ಈಗಿರುವ ತೆರಿಗೆ ದರ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ: ಒಂದು ಸಲಕ್ಕೆ ೬ ದಿನಗಳಿಗೆ ಮೀರದ ಅವಧಿಗಾಗಿ	ಈಗಿರುವ ತೆರಿಗೆ ದರ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ: ೬ ದಿನಗಳಿಗೆ ಮೀರಿದ ಆದರೆ ೩೧ ದಿನಗಳಿಗೆ ಮೀರದ ಅವಧಿಗಾಗಿ	ಉದೇಶಿತ ತೆರಿಗೆ ದರ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ: ಒಂದು ಸಲಕ್ಕೆ ೬ ದಿನಗಳಿಗೆ ಮೀರದ ಅವಧಿಗಾಗಿ	ಉದೇಶಿತ ತೆರಿಗೆ ದರ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ: ೬ ದಿನಗಳಿಗೆ ಮೀರಿದ ಆದರೆ ೩೧ ದಿನಗಳಿಗೆ ಮೀರದ ಅವಧಿಗಾಗಿ
೧	೨	೩	೪		೫	
೧.೩(ಎ) ಸರಕು ವಾಹನಗಳು, ಸಂಚಾರಿ ಫಲಹಾರ ವಾಹನ, ಸಂಚಾರಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ವಾಹನ, ಸಂಚಾರಿ ಕಾರ್ಯಗಾರ, ಸಂಚಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ವಾಹನ, ಕ್ಷ-ಕಿರಣ ವಾಹನ, ಕ್ಯಾಷ್ ವಾಹನ, ಕ್ಯಾಂಪರ್ ವಾಹನ (ಬಾಡಿಗೆ ಅಥವಾ ಸಂಭಾವನೆಗಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಿರುವ ಕ್ಯಾಂಪರ್ ವಾಹನ)						
	(೧)	ವಾಹನಗಳ ಸರಕು ಸಹಿತ ತೂಕ				
	(ಎ)	೧೦೦೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಮೀರದ ವಾಹನಗಳು	೭೫-೦೦	೧೯೦-೦೦	೯೦-೦೦	೨೦೦-೦೦
	(ಬಿ)	೧೦೦೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಮೀರಿದ ಆದರೆ ೨೦೦೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಮೀರದ ವಾಹನಗಳು	೧೦೫-೦೦	೨೫೦-೦೦	೧೧೦-೦೦	೨೫೦-೦೦
	(ಸಿ)	೨೦೦೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಮೀರಿದ ಆದರೆ ೪೦೦೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಮೀರದ ವಾಹನಗಳು	೧೩೦-೦೦	೩೨೫-೦೦	೧೩೦-೦೦	೩೫೦-೦೦
	(ಡಿ)	೪೦೦೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಮೀರಿದ ಆದರೆ ೬೦೦೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಮೀರದ ವಾಹನಗಳು	೧೭೫-೦೦	೪೭೫-೦೦	೨೦೦-೦೦	೫೦೦-೦೦
	(ಇ)	೬೦೦೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಮೀರಿದ ಆದರೆ ೯೫೦೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಮೀರದ ವಾಹನಗಳು	೨೦೫-೦೦	೫೭೫-೦೦	೨೨೦-೦೦	೬೦೦-೦೦

೧	೨	೩	೪೫			
	(ಎಫ್)	೯೫೦೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಮೀರಿದ ಆದರೆ ೧೦೫೦೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಮೀರದ ವಾಹನಗಳು	೨೩೦-೦೦	೬೨೦-೦೦	೨೩೦-೦೦	೬೩೦-೦೦
	(ಜಿ)	೧೦೫೦೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಮೀರಿದ ಆದರೆ ೧೨೦೦೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಮೀರದ ವಾಹನಗಳು	೨೬೦-೦೦	೭೧೫-೦೦	೨೬೦-೦೦	೭೨೦-೦೦
	(ಹೆಚ್)	೧೨೦೦೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಮೀರಿದ ಆದರೆ ೧೩೫೦೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಮೀರದ ವಾಹನಗಳು	೨೯೫-೦೦	೮೦೦-೦೦	೩೦೦-೦೦	೮೦೦-೦೦
೨.		೩(ಬಿ) ಭಾಗ 'ಎ' ಅನುಸೂಚಿಯ ಬಾಬು ಸಂಖ್ಯೆ ೧೦ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಿರುವ ಆರ್ಟಿಕ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಸರಕು ಸಹಿತ ೧೫೦೦೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ತೂಕದ ಬಹುಗಾಲಿ ಅಚ್ಚು ಸರಕುವಾಹನಗಳು,೧೫೦೦೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಮೀರಿದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರತಿ ೨೫೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗಕ್ಕೆ	-	-	೩೪೦-೦೦ +೨೫-೦೦ಪ್ರತಿ ೨೫೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಅಥವಾ ಭಾಗಕ್ಕೆ ೧೫೦೦೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಮೀರಿದ್ದಲ್ಲಿ	೯೨೦-೦೦ +೭೫-೦೦ ೨೫೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಅಥವಾ ಭಾಗಕ್ಕೆ ೧೫೦೦೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಮೀರಿದ್ದಲ್ಲಿ
೩.		೪(೧)(ಸಿ) ಒಟ್ಟು ೫ ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಒಯ್ಯಲು ಚಾಲಕನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅನುಮತಿ ನೀಡಿರುವ ಮೋಟಾರು ಕ್ಯಾಬುಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಯಾಣಿಕನಿಗೆ	೧೦-೦೦	೩೦-೦೦	೧೦-೦೦	೩೦-೦೮
		೪(೧)(ಡಿ) ಒಟ್ಟು ೬ ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಒಯ್ಯಲು ಚಾಲಕನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅನುಮತಿ ನೀಡಿರುವ ಮೋಟಾರ್ ಕ್ಯಾಬುಗಳು, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಯಾಣಿಕನಿಗೆ	-	-	೭೦-೦೦	೧೪೦-೦೦
೩		೪(೧)(ಇ) ೬ ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು (ಚಾಲಕನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು) ಆದರೆ ೧೨ ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಮೀರದಂತೆ ಒಯ್ಯಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಿರುವ ವಾಹನಗಳು, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಯಾಣಿಕನಿಗೆ	೨೫-೦೦	೭೦-೦೦	೭೦-೦೦	೧೪೦-೦೦
		೪(೨)(ಎ) ೧೨ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಒಯ್ಯಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಿರುವ ವಾಹನಗಳು, (ಚಾಲಕ ಮತ್ತು ಕಂಡಕ್ಟರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು)	೭೦-೦೦	೧೪೦-೦೦	೧೦೦-೦೦	೨೦೦-೦೦
		೪(೨)(ಬಿ) ನಿಂತು ಪ್ರಯಾಣಿಸುವ ಪ್ರತಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕನಿಗೆ	೭೦-೦೦	೧೪೦-೦೦	೨೦-೦೦	೫೦-೦೦

೧	೨	೩	೪		೫	
೪.		(೫) (ಎ) ೧೯೮೮ರ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕ್ಯಾರೇಜ್ ಪರ್ಮಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾದ ಹಾಗೂ ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಒಯ್ಯಲು ಉಪಯೋಗಿಸಲಾದ ಮತ್ತು ಚಾಲಕ-ಕಂಡಕ್ಟರ್-ಅಟೆಂಡೆಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹನ್ನೆರಡಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಒಯ್ಯಲು ಅನುಮತಿಸಲಾದ ಬಾಡಿಗೆಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಸಂಭಾವನೆಗಾಗಿ ಓಡಿಸುವ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳಿಗೆ, ವಾಹನದಲ್ಲಿ ಒಯ್ಯಲು ಅನುಮತಿಸಿದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಯಾಣಿಕನಿಗೆ	೧೦೦-೦೦	೨೦೦-೦೦	೧೨೦-೦೦	೨೪೦-೦೦
		(೫) (ಬಿ) ೧೯೮೮ರ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ ಮತ್ತು ೧೯೮೯ರ ಕೇಂದ್ರ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳ ನಿಯಮಗಳ ೧೨೮ನೇ ನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕ್ಯಾರೇಜ್ ಪರ್ಮಿಟ್ಟುಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾದ ಹಾಗೂ ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಒಯ್ಯಲು ಉಪಯೋಗಿಸಲಾದ ಮತ್ತು ಚಾಲಕ-ಕಂಡಕ್ಟರ್ ಅಟೆಂಡೆಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹನ್ನೆರಡಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಒಯ್ಯಲು ಅನುಮತಿಸಲಾದ ಬಾಡಿಗೆಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಸಂಭಾವನೆಗಾಗಿ ಓಡಿಸುವ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳಿಗೆ (ಲಕ್ಸುರಿ ಬಸ್ಸುಗಳು) ವಾಹನದಲ್ಲಿ ಒಯ್ಯಲು ಅನುಮತಿಸಲಾದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಯಾಣಿಕನಿಗೆ.	-	-	೧೫೦-೦೦	೩೫೦-೦೦
೫.		೬.(ಎ) ಬಾಡಿಗೆಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಸಂಭಾವನೆಗಾಗಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು ಬಳಸುವಂಥ ೧೯೮೮ರ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳ ಅಧಿನಿಯಮದ ೮೮(೮)ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ವಿಶೇಷ ಪರ್ಮಿಟ್ಟುಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾದ ಮತ್ತು (ಬಿ) ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳಲ್ಲದ ಹಾಗೂ ಚಾಲಕ ಕಂಡಕ್ಟರ್-ಅಟೆಂಡೆಂಟ್ ಹೊರತಾಗಿ ಹನ್ನೆರಡಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು ಅನುಮತಿಸಲಾದ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳು, ವಾಹನದಲ್ಲಿ ಸಾಗಿಸಲು ಅನುಮತಿಸಲಾದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಯಾಣಿಕನಿಗೆ.	೫೦-೦೦	೧೦೦-೦೦	೫೦-೦೦	೧೫೦-೦೦
೫.		೬(ಬಿ)೧೯೮೮ರ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ ೮೮(೮)ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಮತ್ತು ೧೯೮೯ರ ಕೇಂದ್ರ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳ ನಿಯಮಗಳ ೧೨೮ನೇ ನಿಯಮದನ್ವಯ ವಿಶೇಷ ಪರ್ಮಿಟ್ಟುಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾದ ವಾಹನಗಳಲ್ಲಿ ಚಾಲಕ-ಕಂಡಕ್ಟರ್-ಅಟೆಂಡೆಂಟ್ ಹೊರತಾಗಿ, ಹನ್ನೆರಡಿಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು ಅನುಮತಿಸಲಾದ, ಬಾಡಿಗೆಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಸಂಭಾವನೆಗಾಗಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು ಬಳಸುವಂಥ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳು, (ಲಕ್ಸುರಿ ಬಸ್ಸುಗಳು) ವಾಹನದಲ್ಲಿ, ಸಾಗಿಸಲು ಅನುಮತಿಸಲಾದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಾಯಾಣಿಕನಿಗೆ.	೧೦೦-೦೦	೧೫೦-೦೦	೧೦೦-೦೦	೩೦೦-೦೦

೧	೨	೩			೪	೫
೬.		(ಅ) ಆಮ್ನಿ ಬಸ್ಸುಗಳು ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಸೇವಾ ವಾಹನಗಳು:				
		(ಎ) ೪ ಚದರ ಮೀಟರ್ ಮೀರಿರದ ಫ್ಲೋರ್ ಏರಿಯಾ ಹೊಂದಿರುವ ವಾಹನಗಳು, ಪ್ರತಿ ಚದರ ಮೀಟರಿಗೆ	-	-	೩೦-೦೦	೧೨೦-೦೦
		(ಬಿ) ೪ ಚದರ ಮೀಟರ್ ಮೀರಿದ ಆದರೆ ೬ ಚದರ ಮೀಟರ ಫ್ಲೋರ್ ಏರಿಯಾ ಮೀರದ ವಾಹನಗಳು, ಪ್ರತಿ ಚದರ ಮೀಟರಿಗೆ	೫೦-೦೦	೧೭೫-೦೦	೫೦-೦೦	೧೭೫-೦೦
		(ಸಿ) ೬ ಚದರ ಮೀಟರ್ ಮೀರಿದ ಆದರೆ ೯ ಚದರ ಮೀಟರ ಫ್ಲೋರ್ ಏರಿಯಾ ಮೀರದ ವಾಹನಗಳು. ಪ್ರತಿ ಚದರ ಮೀಟರಿಗೆ	೬೦-೦೦	೨೦೦-೦೦	೬೦-೦೦	೨೦೦-೦೦
		(ಡಿ) ೯ ಚದರ ಮೀಟರ ಮೀರಿದ ಆದರೆ ೧೨ ಚದರ ಮೀಟರ್ ಫ್ಲೋರ್ ಏರಿಯಾ ಮೀರದ ವಾಹನಗಳು, ಪ್ರತಿ ಚದರ ಮೀಟರಿಗೆ	೭೫-೦೦	೨೫೦-೦೦	೭೫-೦೦	೨೫೦-೦೦
		(ಇ) ೧೨ ಚದರ ಮೀಟರ್ ಮೀರಿದ ಫ್ಲೋರ್ ಏರಿಯಾ ಹೊಂದಿರುವ ವಾಹನಗಳು, ಪ್ರತಿ ಚದರ ಮೀಟರಿಗೆ	೧೦೦-೦೦	೩೦೦-೦೦	೧೦೦-೦೦	೩೦೦-೦೦
		(ಎಫ್) ಶಾಲೆಗಳ ಒಡೆತನದಲ್ಲಿರುವ ಮತ್ತು ಶಾಲ ಮಕ್ಕಳು ಹಾಗೂ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನಷ್ಟೇ ಕರೆದೊಯ್ಯಲು ಬಳಸುವ ವಾಹನಗಳಿಗೆ, ಪ್ರತಿ ಚದರ ಮೀಟರಿಗೆ	೫-೦೦	೧೦-೦೦	೫-೦೦	೧೦-೦೦
		(ಜಿ) ಇತರೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಒಡೆತನದಲ್ಲಿರುವ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಹಾಗೂ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನಷ್ಟೇ ಕರೆದೊಯ್ಯಲು ಬಳಸುವ ವಾಹನಗಳಿಗೆ, ಪ್ರತಿ ಚದರ ಮೀಟರಿಗೆ	೧೦-೦೦	೩೦-೦೦	೧೦-೦೦	೩೦-೦೦
		(ಎಚ್) ಡ್ರೈವಿಂಗ್ ಶಾಲೆಗಳ ಒಡೆತನದಲ್ಲಿರುವ ಮತ್ತು ಚಾಲಕರ ತರಬೇತಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಬಳಸಲಾಗುವ ವಾಹನಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಚದರ ಮೀಟರಿಗೆ	೨೫-೦೦	೧೦೦-೦೦	೨೫-೦೦	೧೦೦-೦೦
೭.		೯.ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಅಥವಾ ಸಂಭಾವನೆಗೆ ಬಳಸುವ ಅಂಬುಲೆನ್ಸ್-ಶವಸಾಗಣೆ ವಾಹನಗಳಿಗೆ	-	-	೧೫-೦೦	೨೫-೦೦
೮.		೧೩.ಡ್ರಿಲ್ಲಿಂಗ್ ರಿಗ್ ಅಳವಡಿಸಿರುವ ಅಥವಾ ಏರ್ ಕಂಪ್ರೆಸರ್ ಹಾಗೂ ಡ್ರಿಲ್ಲಿಂಗ್ ರಿಗ್ ಅಳವಡಿಸಿರುವ ಸರಕು ವಾಹನಗಳು	೨೫೦-೦೦	೫೦೦-೦೦	೨೫೦-೦೦	೫೦೦-೦೦
೯.		೧೭.ಕ್ರೇನ್‌ಗಳು ಸಂಚಾರಿ ಕ್ರೇನ್‌ಗಳು ಟವರ್ ವ್ಯಾಗನ್‌ಗಳು ಟ್ರಿ-ಟ್ರಿಮಿಂಗ್ ವಾಹನಗಳು, ಫೋರ್ಕ್ ಲಿಫ್ಟರ್‌ಗಳು, ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಏರ್ ಕಂಪ್ರೆಶರ್ ಅಥವಾ ಜನರೇಟರ್ ಅಳವಡಿಸಿರುವ,	-	-	೨೫-೦೦	೫೦-೦೦

ಅನುಬಂಧ-XIII

(೧೬೨ನೇ ಪ್ಯಾರಾ ನೋಡಿ)

೧೯೯೩-೯೪ ರಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿರುವ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂಗ್ರಹಣ ಕ್ರಮಗಳು

ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ

ಬಾಬು	ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂಗ್ರಹಣೆ	ಪರಿಹಾರ
೧	೨	೩
೧. ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ	೨೨೫೮	೨೭೦
೨. ವೃತ್ತಿ ತೆರಿಗೆ	೩೦೦	೧೦೦
೩. ಮನೋರಂಜನಾ ತೆರಿಗೆ	೧೩೦	-
೪. ಪ್ರವೇಶ ತೆರಿಗೆ	-	೧೦
೫. ವಿಲಾಸ ತೆರಿಗೆ	-	೧೫೦
೬. ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ತೆರಿಗೆ	೨೦೩	-
೭. ಅನಧಿಕೃತ ನಿರ್ಮಾಣಗಳನ್ನು ಸಕ್ರಮಗೊಳಿಸುವುದು	೨೦೦೦	-
ಒಟ್ಟು	೪೮೯೧	೫೩೦

ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ - ನಿವ್ವಳ = ರೂ. ೪೩೬೧ ಲಕ್ಷ

English version of the Budget speech of 1993-94

Hon'ble Speaker,

I rise to present the Budget Estimates for the year 1993-94

2. The Past one year has been a trying time for our country on the economic, political and social front. The economic reforms introduced by the Central Government have, however, brought about a gradual upturn in the economy. Inflation levels have come down to about 7% from 14% in 1991-92 and the growth rate has picked up and can be expected to be around 4.2% by the end of 1992-93. The process of development, consolidation and stabilisation continues.

3. The changes in industrial licensing, import-export and foreign exchange control policies of the Central Government, signify a shift in strategy from purely Government sponsored development to development in which the productive forces of privated enterprise and initiative will be harnessed to a greater extent. The Government will, however, have to continue to play a vital role in maintaining an orderly and egalitarian society, in developing human resources and infrastructure, and in providing "Level Playing Fields" where private enterprise can operate within the rules of a competitive economy. In pursuance of this strategy it will be the policy of the State Government to encourage private enterprise in all fields of economic activity. Systems, rules and procedures which come in the way of such productive enterprise, without positively contributing to the enhancement of social welfare, will be done away with in furtherance of this Strategy.

4. On the socio-political front, the nation has been witness to a surge in politically motivated violent activities based on communal considerations. This alarming phenomenon has resulted in unprecedented communal riots which, apart from leading to loss of life and property, has left deep scars on the nation's psyche. It took its toll on Karnataka also leading to 78 deaths, leaving several injured and causing damage to property running into several crores. The scale of these riots was such that the additional assistance of the Central Armed Forces had to be taken to bring the situation under control. The adverse effects of these disturbances on trade and industry have also been considerable.

5. Government has substantially increased the compensation payable to riot victims and has also introduced a relief package consisting of repairs to damaged places of worship, provision of employment opportunities and a pension scheme. Besides, the ceiling on bank loans to those affected has been enhanced from Rs. 50,000 or 30% of the loss, whichever is less to Rs. 1.00 lakh or 50% of the loss, whichever is less. In case of property damages in institutions also a similar loan facility will be provided. The interest on such loans will be fully subsidised by the Government. I take this opportunity to appeal through this august House to the people of Karnataka to come together and stand united against all communal forces.

Calamity Relief

6. Karnataka has been a victim of wayward Nature, tossed between drought and flood. The South-West monsoon was so irregular that districts like Gulbarga, Bidar, Raichur, Bellary and Bijapur suffered drought during 1991 and 1992 spoiling the kharif crop. The North East monsoon opened on an erratic note during October 1992 retarding rabi operations in the districts of north interior Karnataka. During November, devastating cyclonic storms caused loss of several lives, cattle and property. Torrential rains submerged 99 villages, affected 51.92 lakh population and damaged crops in 3.13 lakh hectares besides causing loss of livestock and damage to infrastructure.

7. The State Government took timely relief measures to provide food, shelter and medical cover to the affected population. Payment of exgratia relief to the next of kin of the deceased, compensation for the loss of livestock, repairs or consturction of partially and fully collapsed houses, provision of agricultural input subsidy etc., were promptly attended to. The State Government relaxed calamity relief rules to provide relief at levels much higher than the existing levels in view of the magnitude of the devastation. Two memoranda were also presented to the Central Government requesting for immediate Central relief grant of Rs. 200.00 crores. The Central Government has already given Rs. 20.25 crores and Rs. 30.00 crores as advance release of the Central share of the Calamity Relief Fund and the State's share in Central taxes respectively. Efforts are being continued to obtain more funds for providing relief to the victims. Meanwhile, the State Government has already released a sum of Rs. 58.85 crores for flood relief measures and the total expenditure in the current year on drought and flood relief measures is Rs. 78.54 crores.

The expenditure, though unforeseen, was unavoidable since it is the first priority of the State Government to provide relief to people affected by natural calamities.

8. As suggested by the Hon'ble Prime Minister, a long term project for the restoration of infrastructure damaged in cyclonic floods with a provision for anti-sea erosion and flood control measures has been prepared by the State Government and we plan to pose it to the Central Government and external aid agencies. The major components of this project are :

Sl. No.	Particulars	Project period (years)	Cost (Rs. in crores)
1.	Major Irrigation	1	22.82
2.	Minor Irrigation	2	40.81
3.	Flood control measures	1	11.00
4.	Anti-sea erosion works	4	165.00
5.	Road Reconstruction		450.00
6.	Forestry for flood control	5	40.24
7.	Electricity Transmission and Distribution System	5	109.21
8.	Housing	2	88.00
		Total	**927.08**

A separate project for giving durable houses to persons whose houses have fully collapsed is being prepared and the same will be forwarded to the Central Government and to HUDCO for assistance.

Finances of the State

9. The combination of drought, floods and riots in the State have adversely affected the State's economy and its finances. While on the one hand we had to incur a large and unforeseen expenditure for relief measures, on the otherhand our tax collections were affected on account of the disturbances. Besides this, the expenditure on the revenue account of the Government continues to increase due to several factors causing a severe strain on the State's finances. I would like to share with the members the details of some of these factors.

Public Debt

10. The State Government's borrowings over the last few years have been substantial. These borrowings are largely in the form of Central Assistance received as loans, market borrowings, loans on account of Small Savings and Externally Aided Projects. At present, the average rate of interest on these loans is 12.5%. Our borrowings and debt servicing for the last few years are as follows :

Rs. in crores

Year	Borrowings	Repayment of Principal & Interest	(3) of Percentage of total Govt. exp.
1	2	3	4
1980-81	151.33	119.56	9.39
1985-86	663.26	477.46	16.03
1990-91	608.91	590.70	11.86
1991-92	713.91	682.18	10.92
1992-93	1019.19	821.36	11.35

11. While the borrowings, as can be seen from the above, have been substantial and expensive, casting a heavy burden of debt servicing, most of the investments made out of these borrowed funds have contributed very marginally to the State exchequer. It is, therefore, imperative that the borrowed funds are applied judiciously and at least a reasonable financial return is ensured. However, in view of the existing heavy burden of repayment of this debt, the State Government will request the 10th Finance Commission to consider suggesting either a partial waiver or rescheduling of the State`s debt to the Central Government.

Salaries

12. Another major component of Government exenditure is salaries. Over the years, this expenditure has been increasing substantially as follows :

Rs. in crores

Year	Expenditure on salaries including D.A.	Total expenditure from Consolidated Fund (excluding ways & means advance)	Salaries as % of total exp.
1	2	3	4
1980-81	263.00	1272.96	20.66
1985-86	564.91	2979.16	18.96
1990-91	1283.05	4978.77	25.77
1991-92	1461.87	6248.24	23.40
1992-93BE	1904.59	7237.37	26.32

13. The sharp increase in salaries in recent years is due to the fact that since 1987-88, the Dearness Allowance (D.A.) formula has been linked to that of the Central Government, as a result of which, we have had to increase the D.A. each time the Central Government announced an additional instalment. The State Government's request to the Centre to evolve a National Policy on D.A. wherein States are also consulted before announcement of increases in Dearness Allowance, has not yet been accepted. The Hon'ble Members may also like to know that, of the total number of 5.76 lakh posts in Government, including those in Zilla Parishads, Local Bodies etc., nearly 3.07 lakhs are in the Education, Health and Social Welfare sectors accounting for 53.30% of the total. The remaining are in departments like Revenue, Police, General Administration, Industries and other Economic Services. The needs of individual departments will be scrutinised to identify surplus staff and to redeploy them in departments where there is a genuine requirement for additional man power. The exercise will begin in 1993-94 and our long term aim is to freeze the percentage of expenditure on salary and D.A. at 25% of the total expenditure.

Subsidies

14. Government policy evolved over the years supports grant of direct and indirect subsidies to various sectors. Some of the major subsidies being given by the Government are as follows:

Rs.in crores

	Nature of subsidy	1992-93
1.	Subsidy on Higher Education	209.02
2.	Irrigation Subsidy	149.43
3.	Rural Electrification subsidy	111.73
4.	Food Subsidy	65.00
5.	Housing Subsidy	62.98
6.	Debt relief and interest Subsidy to farmers	50.02
7.	Transport Subsidy	25.00
8.	Urban Water Supply Subsidy	16.90
9.	Industrial Subsidy	15.00
Total	704.68	

15. These major subsidies alone account for 9.73% of Government expenditure. There are other direct and indirect subsidies too. In view of the substantial increase in the cost of funds, it is imperative that each subsidy is analysed and reconsidered against the criteria of utility and effectiveness.

16. A summary of the expenditure on salaries, pensions, debt servicing and subsidies is given below :

Rs. in crores

Sl. No.	Item	RE	As % of total expenditure
1.	Salaries	1904.59	26.32
2.	Debt servicing	821.36	11.35
3.	Major subsidies	704.68	9.73
4.	Pensions including welfare pension	426.88	5.90
	Total	**3857.51**	**53.30**

It may be seen that 53.30% of the total expenditure is spent only on the above items. After providing for normal maintenance and non-developmental expenditure from the balance 46.70%, very little is left for developmental expenditure and much needed capital investment.

Cost of Service

17. Government provides several kinds of services which are administrative, social or economic in nature. It shall be the Government's endeavor to analyse the cost of each service vis-a-vis the performance of the organisations rendering these services, within a time bound schedule. Unproductive activities of these organisations will be eliminated so as to maintain quality and to minimise the cost of such services. Those service organisations which carry large inventories, or surplus manpower will be subjected to detailed scrutiny with a view to reducing the cost of providing the services. However, the Hon'ble Members will appreciate that in certain sectors such as Power, Transport, Higher Education, Urban water supply, etc., there is a need to rationalise the service charges so as to ensure adequate returns to the organisations to enable them to fulfil the objectives with which they were set up.

18. I have attempted to briefly list out a few items of major expenditure only, which, in my opinion, need immediate attention. Unless expenditure on these items is kept under control, it would become increasingly difficult for Government to fund developmental activities.

Resource Mobilisation

19. Karnataka has, in the recent past, been able to increase its revenues substantially and thus give a boost to the process of development of the State. A large portion of these resources come in the form of tax revenues. However, the scope for higher taxation is limited as taxation beyond a point could prove counter productive. The following table gives the tax to State Domestic Product (SDP) ratio in the past few years:

Rs. in crores

Years	Tax Revenue	State Domestic Product	Tax revenue as % of SDP
1	2	3	4
1980-81	474.70	5964.03	7.96
1990-91	2332.12	21328.29	10.93
1991-92	2900.20	25435.00	11.40
1992-93	3478.11	28265.00	12.31

It may be seen that the tax to SDP ratio has been gradually increasing over the years. What is needed, therefore, is a more efficient tax administration to plug the existing leakages. As mentioned earlier, resources from tax revenues are not buoyant beyond a certain level and we have, therefore, to mobilise additional resources from non-tax sources. Successive Finance Commissions have also been pointing out the need for resource mobilisation from non-tax sources. I will be dealing with the details of the revenues during the latter part of my speech.

Tenth Finance Commission

20. I am happy to inform this house that the Tenth Finance Commission has been appointed by the Union Government to assess the financial requirements of the State Governments and to give recommendations regarding devolution of funds from the Centre to the States. You are aware of the fact that Karnataka has been losing its share in the total devolution of resources recommended by the Finance Commission over the years mainly because of the use of per capita income as an important criterion in the distribution of the State`s share in the Central taxes. Karnataka has also not received grant-in-aid under Article 275 of the Constitution from the time of the Fifth Finance Commission because the State`s budgetary position has come to be assessed as post-devolution non-plan surplus. Since the Commission has been specifically asked to formulate its recommendations with a view to reduce the fiscal deficits of the State, we will continue to plead before them to change the criteria for inter-se distribution of devolved taxes. Our detailed views are contained in the Memorandum which we will present to the 10th

Finance Commission very soon. A copy of this Memorandum will be presented to the House for information.

State Credit Plan

21. NABARD, in close collaboration with various departments of State Government, has prepared a State credit plan for Karnataka covering a total credit of Rs. 1360.00 crores in 1993-94. Of this, Rs. 883.00 crores is allocated towards term loans and investment credit and the balance towards production credit. Commercial banks would disburse 49% of the credit, followed by KASCARD Bank (21%), State Co-operative Appex Bank (18%) and Regional Rural Banks (12%). Infusion of such large credit in a single year will boost various activities in the State.

Annual Plan 1993-94

22. In view of the felt need for large investments. I have taken the initiative to go in for an ambitious Plan size of Rs. 3025.00 crores for the year 1993-94. This represents a 57% increase over the approved Plan size of Rs. 1915.00 crores for the year 1992-93. I am happy to state that this is the largest increase our State has ever had in a single year and this is also the largest increase any State has had in the recent past. The Sectorwise details of the annual Plan 1993-94 are annexure I.

Rural Development

23. Rural Development would receive a high priority in the Government. 65% of the total plan outlay in 1993-94 amounting to Rs. 1966.34 crores has been earmarked towards rural development as compared to Rs. 1393.23 crores in the current year.

Decentralised Planning

24. Decentralised planning will continue to be an area of emphasis with a budget allocation in 1993-94 of Rs. 1890 crores as against Rs. 1658 crores in 1992-93. It is also proposed to intrdouce a comprehensive legislation on Panchayati Raj on the lines of the recent Constitutional amendment to strengthen the democratic process at the grass roots.

Indicative Planning

25. Development and growth in the economy is a function of both Government and private sector investment. The Concept of indica-

tive planning, which has been widely accepted, involves investment by the Government in various sectors in accordance with priorities which would then lead to further investments from the private sector. For example, the table at Annexure II gives the details of the likely investments in the industrial sectors during the period 1993-94 to 1996-97. From this, it may be seen that a small investment from Government could lead to a much larger investment by the private sector.

Industries

26. Karnataka, once known as a pioneering industrial State has unfortunately declined in ranking in the industrial secenario to as low as the 8th position. It is my strong resolve that our State should move up to the position of number four in India by 1995 and become the leading industrial State by 2000 A.D. An aggressive industrial policy with full support to the private sector will be adopted. To the existing thrust areas like electronics, telecommunication, informatics, agro based industries etc. identified in 1990. I propose to add the following categories.

- i) Spinning Mills, Powerloom Units, Knitting & Textile Processing units;
- ii) Cuttings, polishing and processing of semi-precious and precious stones;
- iii) pharmaceutical industry including bulk drug formulations; and
- iv) Sugar industry.

27. It is proposed to allow private investment in the area of infrasturcture development, and to establish functional industrial estates. A combined auto light engineering complex in Belgaum district to develop as an Auto Nagar, a stone cutting and polishing estate at Gulbarga and other functional estates for the pharmaceutical industry, powerlooms, knit wear and garment exports will also be established. Diamond Parks in Bangalore and Mangalore to attract diamond and gem industrial units will be set up. To maintain the existing industial estates, on nodal agency will be named. The industrial estates at Peenya, Bommasandra, Electronic City, Bykampady, Tadihal, Udyambag, Metagally and Hootagally will be declared as Notified Areas for this purpose.

28. Karnataka is the only State in the South without an Export Processing Zone (EPZ). Government of India will be persuaded to

establish an EPZ at Mangalore with full infrastructural and logistic support from the State. I would also like to assure the House that all efforts will be made to start work on Vijayanagar Steel Plant in the coming year.

29. To facilitate NRI Investment, a NRI investment Centre at Bangalore, which will provide escort services and fast track clearance, will be set up. An Electronic Trade, Technology Development and Exhibition Centre to promote export of electronic products and which will also house the latest State-of-Art equipment with access to both established and new entrepreneurs will also be established. This would be the first of its kind in the country and I am sure this will give the necessary boost to put Bangalore on the electronics map of the world.

30. I also propose the following measures in the industrial sector

a) Creation of an Export Promotion Cell ;
b) Substantial increase in the allocations to the Industrial promotion organisation of the State such as KSIIDC and KSFC from Rs. 10.12 crores during 1992-93 to Rs. 15.85 crores during 1993-94 ;
c) Increased allocation for payment of incentives from Rs. 15.00 crores to Rs. 30 crores;
d) Single window agency to be made more effective ;
e) Industrial escort service (Udyog Mitra) to be activised to ensure timely implementation of decisions taken by the single window agency:
f) Simplification of Urban Land Ceiling clearance procedures for lands acquired for industrial estates;
g) Reduction of the number of inspecting authorities;
h) Emphasis on processing of grantie to ensure value addition before export;
i) Reservation of a certain percentage of sheds constructed by KSSIDC for women entreneurs ;
j) Promotion of women entrepreneurs particularly in the field of sericulture;
k) An International Convention Centre in Bangalore to be promoted by the KSIDC with land from the State Govern ment of India, private and public sector companies.

31. In the field of rural industrialisation and self-employment, the Vishwa scheme would be continued, with emphasis on qualita-

tive improvement in the products and by giving it a growth centre approach. It is proposed to involve non-Governmental organisations also in marketing these products which would be possible if a qualitative improvement is brought about in the products.

Udyog Jyothi

32. A comprehensive scheme to encourage and provide support to self-employed persons and unemployed youth who wish to set up units in the tertiary sector will be introduced. For both the target groups, "Udyog Jyothi", will dovetail the existing schemes under implementation by the Government and the financial institutions, and provide catalytic support through interest subsidy, infrastructure, technical and margin money assistance. The Government will also establish self-employment training institutes and artisans complexes in selected districts with full infrastructure support. I am happy to announce that a corpus of Rs. 5.00 crores is being earmarked towards this programme during 1993-94.

Public Enterprises

33. Government is seriously concerned about the economic viability of some of the public sector enterprises and the very low rate of return on the investment made by State Government in public sector enterprises. While the total investment made by Government in public sector enterprises, excluding those which are purely promotional in nature, is Rs. 2136.89 crores, the return is Rs. 74.92 crores amounting to 3.51% of the total investment. The several alternatives like privatisation, partial dis-investment etc., in respect of chronic loss-making units need consideration and measures will have to be initiated to improve the commercial and overall performance of other units. It is proposed to set up a Public Enterprise Selection Board which will be entrusted with the job of selecting the right personnel at the senior managerial levels in public sector undertakings. The role of Bureau of Public Enterprises will be reviewed and appropriate action taken.

Power

34. Availability of power is a precondition to growth. The current installed capacity of 3013 MW will go up by the end of this year to 3145 MW. Outlays of Rs. 3024.00 crores for the 8th plan period and Rs. 699.80 crores for 1993-94 have been earmarked and it is

proposed to commission the following generating units in the coming year:

1.	Mallapur Mini Hydel Scheme 2x4.5		MW
2.	Ganekal Mini Hydel Scheme	0.35	MW
3.	Wind energy projects at Gadag	4.0	MW
4.	D.Sets at Yelahanka (KEB)	120	MW
	Total	133.35	MW

On completion, these would generate 14170 Mu of power in 1993-94.

35. To meet the gap between demand and supply of power, reports in respect of three thermal projects i.e., Raichur Thermal Power Station Unit-5 (500 MW), Hospet Thermal power Station (2 x 250 MW) and four Hydro Electric Projects namely Almatti Dam Power House (268 MW), Sarpadi Barrage Scheme (3 x 30 MW), Shivasamudram Seasonal power House (270 MW) and Mahadayi Hydel Project (345 MW) have been submitted to Government of India. Karnataka power Corporation is also carrying out investigations for other Hydro and Thermal power Projects that can be taken up.

36. After a review of the Memoranda of Understanding entered into with various private companies during 1992-93, it is hoped that private sector participation will add about 1144 MW capacity by 1996-97. With this, the installed capacity would go up to 5295 MW by the end of the 8th Five year Plan.

37. On the distribution side, the increase expected is about 15% during 1992-94. Power supplied will go up from 15150 Mu to 17400 Mu during 1993-94 inclusive of power from the central power generating stations and 3 Mu per day expected from Maharashtra. To utilise the existing capacity of captive generation sets in the private sector, KEB would shortly commence a scheme to transmit power from a generating point to the user industry subject to collection of suitable wheeling charges. About 1500 Mus would be available from captive generation sets.

Rural Electrification Programme

38. Under the Rural Electrification Programme of the KEB the target for Bhagya Jyoti connections has been increased from about 49000 in the current year to 171000 in 1993-94. The other targets

under this programme for the next year are electrification of 60000 IP Sets and coverage of 195 hamlets, 625 harijan basthis and 100 tribal colonies. An amount of Rs. 63 crores has been earmarked towards Rural Electrification loss subsidy to be given to KEB in 1993-94.

Irrigation

39. Karnataka has always accorded the utmost priority to irrigation. With an investment of Rs. 3067 crores upto March 1992, a total irrigation potential of 30.48 lakhs hectares including ground water has been created as against the ultimate potential of 55 lakh hectares. In 1993-94, an outlay of Rs. 850.00 crores including Rs. 250 crores on Cauvery Basin works under non-plan is provided. I propose to provide another Rs. 50.00 crores for Cauvery works during the year depending on the progress of works. The additional irrigation potential created will be 1.27 lakhs hectares during the year.

40. The work on Resettlement and Rehabilitation (R & R) of displaced person in the World Bank assisted Upper Krishan Project has been slow and the World Bank had suspended aid during the first week of November 1992. I have now given the highest priority to the R & R works and I am confident that soon the world Bank will resume aid to this Project.

41. With large investments made over the years. We have created a substantial potential of 22.84 lakhs hectares under major, medium and minor (surface) irrigation. The actual utilisation, however, has been only 20.04 lakhs hectares and this mis-match is a major loss to the State. I, therefore, propose to give the highest priority to the utilisation aspect. 1.4 lakh hectares out of the existing gap, will be brought under utilisation in 1993-94. The balance and the fresh potential created during 1992-93 will be brought under utilisation during 1994-95. In future, the time lag between potential created and utilised will be restricted to not more than one year.

42. The two Lift Irrigation Corporations constituted in 1986-87, one for Krishna Basin and another for Cauvery Basin have not proved useful, having spent Rs. 6.9 crores of their Rs. 8.00 crores budget since inception on establishment alone. They will be abolished from April 1993 and their work done by the Irrigation Department.

43. Irrigation gives benefit to a large number of people but is capital intensive. It is desirable, therefore, that people's participation be sought in mobilising resources even at the stage of execution. As a begining, I propose to constitute an Irrigation Fund to which farmers, co-operative institutions and others would welcome to contribute. Farmers will also be encouraged to form co-operatives for construction and maintenance of small barrages, pickups etc., and margin money, interest subsidy and maintenance grants would be given to help these societies.

Kere Kalyana

44. Though a scheme of desilting, repairs and restoration of minor irrigation tanks was announced in the year 1992-93, sufficient progress could not be made. Now, about 52 works with a potential of 13100 hectares have been approved. The scheme will continue in 1993-94 with an increase in allocation from Rs 5.00 crores to Rs. 11.00 crores. Moderisation of Minor Irrigation tanks will also be a part of the Comprehensive Agricultural Development Programme to be implemented with World Bank assistance, in which 151 minor irrigation tanks would be covered at an estimated cost of Rs. 120.00 crores.

Public Works

45. It is essential to ensure that the new infrastructural developmental public works start at the very begining of the financial year. Besides, the aspiration of the people and the need for maintaining regional balance must be taken into account while sanctioning these works. Keeping the above factors in view, I propose to place before the House a complete list of new works to be taken up in 1993-94, before the end of this session.

Agriculture

46. Inspite of considerable investment in irrigation, agricultural research and provision of quality inputs, the agricultural productivity in the State has stagnated causing great concern to all of us. In the 1980's, the performance has been below national average. The State Government has therefore set up an expert committee under the chairmanship of Sri T.R. Satishchandran, Director, Institute for Social. Economic Change to look into this problem and to recommend specific steps to increase agricultural productivity.

47. The Comprehensive Agriculture Development Project for the State is under discussion with the World Bank. It envisages sanction of a loan of Rs. 300.00 crores from World Bank for supplementing Plan investments in agriculture, horticulture, minor irrigation, agricultural marketing, water shed development and other allied sectors. Government is preparing an Agicultural Strategy Paper for the World Bank with the following objectives :

a) To accelerate growth of agriculture through improved management of technical,financial and economic resources;
b) To arrest land degradation and enhance productive resource base;
c) To improve the status of poorer classes within the sector.

The budget provision in 1993-94 is Rs. 240.00 lakhs and the project would be completed within a period of 5 years from 1993-94.

48. To transfer agricultural technology developments to the farmers more effectively, it is proposed to hold Agricultural Kshetrotsavas in different agro-climatic regions. These would act as a forum for the farmers, scientists and implementing agencies etc. to interact on their specific problems thus increasing the level of appreciation of implementing agencies leading to increased productivity. Further, Government has formulated a scheme with a provision of Rs. 30.00 lakhs for promotion of enterpreneurship among graduates from the State Agricultural Universities to involve them in the extension work.

49. Quality seeds are a vital and basic input. Only 40% of the demand for certified seeds in the State is currently being met forcing the poor farmers to use sub-standard seeds. I propose to evolve a package of concession to private seed producers so that the demand for quality seed from the farmers is fully met.

50. As part of the scheme for development of small and marginal farmers, financially supported by the Government of India, an amount of Rs. 26.60 crores has been earmarked for providing subsidy on complex fertilisers. As an incentive to farmers for repayment of loans to co-operative societies an amount of Rs. 5 crores has been provided. In addition, Rs. 2 crores for subsidy under the failed wells programme and Rs. 2 crores for distribution of certified seeds through small and marginal farmers has been earmarked. An amount of Rs. 40 lakhs will be spent on printing of Agricultural Pass Books.

51. To the two pesticide control laboratories in the State, two more will be added by the end of 1993-94.

52. I propose to constitute an Agricultural Universities Review Commission to review and reorient the teaching and research programmes of the agricultrual universities. One-third of their development grants will be reserved for research alone. Such research and development must be planned on the basis of agro climatic regions only. Crop - specific regional planning and production programmes in Bijapur and Raichur districts with emphasis on horticulture and cotton respectively will be introduced.

53. The Dry Land Development Boards were set up in each division to implement the Water Shed Development Programme. The possibility of integrating these progammes with the Drought Prone Area Programme and Waste Land Development Programme in a meaningful manner under a common management structure will be examined. This would enable an integrated development of the Maidan and the Drought Prone Areas.

54. To help farmers to realise a fair price for their produce a District Level Cotton Sale Society in Belgaum district will be set up on the lines of the Hubli and the Gadag Cotton Sale Societies. This will be replicated later in Raichur and Chitradurga districts.

Sampada

55. I propose to launch a new scheme "SAMPADA" with the object of developing income-maximising, integrated farming packages for the benefit of farmers possessing less than one acre of land and assisting them in implementation through training, extension and input support. The Agricultural Universities will evolve such packages, based on the availability of water in the various agro-climatic zones of the State.

Dunkel Draft

56. Government is concerned about the implications of the trade related intellectual property rights as contained in the Dunkel proposal on the 'GATT' negotiations, in so far as the State's interest is concerned. The apprehensions expressed in various quarters that the proposal may have adverse effects on sectors like Agriculture, Health and Industry and also an impact on employment, would be examined through a process of consultation and the views of the State forwarded to Government of India for appropriate action.

Horticulture

57. Karnataka, particularly Bangalore and the surrounding regions, once famous for gardens, parks, orchards and trees, has not fully exploited its horticultural wealth. I, therefore, propose to formulate a policy aimed at converting Karnataka into a 'Garden State'. The public and private sectors would be involved in improving and maintaining public parks and gardens in the cities including Lalbagh and Cubbonpark in Bangalore.

58. For promoting export of horticultural crops, whether in raw, semi-processed or processed form, I propose to have horticultural development zones for mangoes in Kolar and Bangalore districts, flowers in Bangalore and Mysore districts and grapes, pomegrantes and other exotic fruits in Bijapur, Dharwar and Belgaum districts. Private initiative would also be welcomed.

59. As part of the Comprehensive Agriculture Development Project, one hectare each of Government C & D class lands will be allotted to 25000 landless agricultural labourers and marginal farmers for promotion of dry land horticulture and another 25000 small and marginal farmers will be provided training, extension facilities and support to switch over to dry land horticulture. The five year outlay for this project is Rs. 60.00 crores.

Animal Husbandry

60. As per norms based on livestock population, Karnataka should have about 3600 veterinary institutions as against the existing level of 2416. To gradually cover this gap, 200 primary veterinary centres will be started and 80 centres upgraded to veterinary dispensaries in 1993-94 with a budgetary provision of Rs. 8.00 crores. Private enterpreneurs will also be encouraged to set up veterinary service centres. New technologies in artificial insemination and facilities for production of frozen semen which have so far been concerntrated in Bangalore will now be extended to Dharwar, Munirabad and Koila in Dakshina Kannada district.

61. A new scheme of support to non-governmental organisations for setting up of cross-bred cattle breeding and calf rearing centres has been formulated and will be initiated in four selected centres in each of the revenue divisions during 1993-94. The IRDP beneficiaries in the four pilot districts would hereafter be required to buy the improved milch animals from the centres at the subsidised rates and

the subsidy will be paid directly to these centres. This will curb the misuse of IRDP funds.

Fisheries-Neeli Kranthi

62. The Fisheries sector has a vast potential. A concerted programme, Neeli Kranthi, aimed at deep sea fishing, brackishwater fishing and inland fisheries comprising training and extension, development of infrastructure and providing incentives to entrepreneures is proposed. Karnataka's fishermen, have not exploited the deep seas for foreign exchange generating catches and it is proposed to encourage private enterpreneurship in this sector. Similarly, 4000 hectares of suitable area for brackishwater fishing have already been identified for exploitation. In inland fisheries, our aim would be to produce improved fish seeds, by enhancing productivity of existing seed farms and involving greater private sector participation.

63. Ports would be provided with necessary infrastructure, including dredging operations. The second stage of the Malpe fishing harbour will be taken up with Central assistance at a total cost of nearly Rs. 10.00 crores. Construction of landing centres at Hejamadikodi, Panambur, Hungarakatta, Gangolli, Bhatkal, Gangavalli and Bellikeri will also begin in 1993-94. The second stage of the Indo-Danish Integrated Fisheries Project is proposed to be taken up at an estimated cost of Rs. 4.25 crores to exploit deep sea fishery resources. Commercial production in the shrimp hatchery in Kumta taluk will begin during 1993-94. A fisheries project at a cost of Rs. 6.29 crores is also proposed to be implemented with EEC assistance at Shimoga, Dharwar and Raichur.

Sagara Deepa

64. It is proposed to revive "Sagara Deepa" scheme to assist about 6000 poor and traditional fishermen through a 50% interest subsidy for loans granted to the marine and inland sectors. 160 traditional fishermen will be assisted in 1993-94 as against 80 in 1992-93 in the scheme of Motorisation of Traditional Fishing Crafts and 8000 fishermen assisted under the Savings-cum-Relief Scheme during the lean fishing period. 250 houses will be constructed and distributed to poor fishermen under the Special Component Programme.

Forests

65. 38 lakh hectares of the State is forest land which is approximately 20% of the total area. One third of this is heavily degraded due to pressure of cattle grazing and removal of fire wood. Efforts will be made to reclothe this area and during the 8th plan, the target is 4 lakh hectares. A project of Greening of Waste Land with help from Tree Growers Co-operatives, under implementation in Kolar, will be extended to Tumkur and Chitradurga districts. Expenditure to the extent of Rs. 15.00 crores will be borne by the National Tree Growers Cooperative Federation and Canadian International Development Assistance.

66. I propose to get a study conducted by the Indian Institute of Forest Management on forest plantations and the growth achieved in Karnataka in the last few years. Scientific parameters to ascertain the actual impact of our programmes and a proper Management Information and Evaluation System will be introduced in the department.

67. On the suggestion of the Government of India, the Joint Forest Planning and Management scheme has been drawn up. This involves organisation of Village Forest Committees to assist in the planning and executing of a programme of forest protection, and aforestation of degraded and waste lands. The villagers would be entitled to grass, leaves, prunings etc. and in addition, the proceeds from minor forest produce and final harvest will be shared with the Village Forest Development Fund to which atleast 25% of the amount will be transferred and operated by the Committees for re-aforestation. I envisage that this scheme with people's involvement will really create an awareness of environmental needs, which will have a long term impact.

68. On the wild life front, "Project Elephant" on the lines of "Project Tiger" has been launched with 100% Central Assistance to ensure a favourable eco-system to the elephant. This scheme also provides for compensating damages caused by elephants to agriculturists.

Co-operation

69. The contribution of the Cooperative Sector to the State's economy is very significant. Inspite of a wide network of about 25,000 institutions, the participation of the weaker sections of society - SCs, STs and women, in their management has been limited because of their lack of financial strength. I propose to increase their membership of co-operative institutions in a big way and have set a

target of 1 lakh for SC/ST persons and 50,000 for women for enrolment in the next year by meeting full enrolment charges.

70. The cooperative credit structure which is the backbone of cooperative activity also needs to the revamped. The primary credit societies will be assisted financially and their management improved through effective training of their management improved through effective training of their staff, for which sufficientt funds have been provided. Government will also seriously examine the option of introducing a 2 tier credit structure in place of the existing 3 tier with a view to provide cheaper credit farmers.

71. The Government has already exempted stamp duty on loans upto Rs. 15,000 taken by the small and marginal farmers from commercial banks, Primary Co-operative Agriculture and Rural Development Banks, etc. to encourage credit utilisation in the farm sector. I now propose to increase the exemption limit upto Rs. 25,000 applicable to all farmers costing the exchequer approximately Rs. 3 Crores. The exemption limit for the SC/ST borrowers will be Rs. 50,000.

Tourism

72. The main focus of the State Tourism policy is to attract private sector investment in building new facilities. In 1993-94, I propose to activate the existing single window agency and provide the incentives and concessions announced to eligible enterpreneurs. Leading groups of hotels have already come forward to put up hotels at various places in the State.

73. Tourism which has mostly confined itself to the southern circuit will now be developed in the northern areas with air services to Gulbarga, Raichur, Bellary, Hubli and Belgaum. We hope to persuade Government of India to construct aerodromes in the northern districts.

74. Though Bangalore is becoming increasingly important it lacks the basic infrastructural facilities of an International Airport. I have taken up this matter with the Government of India and pending clearance, I am pressing for commencement of direct passenger flights to Singapore and Frankfurt to facilitate promotion of trade and tourism in Karnataka.

75. I propose to improve roads on Tourist Circuits like those leading to Somnathpur, Belur, Halebid, Shravanabelagola, Hampi, Badami, Bijapur etc. A Tourism Information Centre at Bangalore will

be constructed with assistance from HUDCO. A Crafts Village named "Kaushalyadhama" on the Bangalore-Mysore highway to Promote tourism and local crafts is also proposed.

76. Certain sectors in tourism like pilgrim, adventure, wild life tourism as well as beach resorts will be given emphasis. Gulbarga and Sringeri will be assisted by Government of India to the extent of Rs. 80 lakhs and Rs. 75 lakhs respectively. To develop pilgrim centres, Rs. 25.00 lakhs has been earmarked for construction of Choultries which will be enhanced with funds from the Muzrai Department and other donors. Beach resorts at Nethrani Island and Kodewad and 7 projects under Adventure Tourism are also proposed for next year.

Science and Technology

77. The promotion of Science and Technology is of vital importance to achieve competitiveness in modern society. Fortunately, our State has a number of talented scientists and technical personnel. With a view to evolve measures to attract possible investments in the field of Science and Technology, especially in export-oriented technology software research and development, it is proposed to set up a Science and Technology Group under the chairmanship of eminent Scientist Dr. C.N.R. Rao. A Fund for the development of Science in all the Universities in the State will also be set up.

Environment

78. While the desirability of development is universally recognised, we are also concerned about its effect on the environment. Urgent measures to keep pollution in check and to ensure preservation of a balanced environment calls for a strict implementation of anti pollution laws. Efforts will also be made to tailor all our activities towards an environment friendly development.

Education

79. It has been recognised tnat human resources development is the key to progress. The National Literacy Mission will cover the entire State in a period of two years, beginning from 1993-94. I appeal to pubic servants, non-governmental organisations, public representatives, intelligensia, as well as members from trade and industry to join in this people's movement. To ensure co-ordination at all levels, I propose to constitute 3 State level bodies as follows :

a) Karnataka Rajya Saksharatha Andolana Samithi to develop political consciousness for the programme cutting across all polictical parties;
b) State Steering-cum-Monitoring Committee which will review the programme periodically with the implementing officers;
c) State Academic Committee to develop a team of professional educators for the programme.

80. All vacancies of the posts of teachers at both primary and secondary level will be filled up. It is felt that the Akshaya scheme has not really helped increase enrolment or reduce the drop-out rate. I therefore propose to reorient Akshaya to include a package of integrated activities with three components:

(i) AHARA - VASTRADHARA - PUSTAKALYA;
(ii) VIDYAVARANA;
(iii) YATRA - MANORANJANA

Energy food will be distributed to children on a larger scale with a cost implication of Rs. 35.00 crores during the year 1993-94. The scheme will also involve distribution of free text-books and school uniforms with added coverage. The thrust in this programme would be not only to give and incentive to the child to attend the school but also to create a warm, willing and an encouraging approach in which the needs of the child will receive a higher priority. Hence the scheme provides for a large expenditure on play grounds, play equipment, cultural activities and improvement of the school environment.

81. The Government's endeavour shall be to ensure a minimum of one room and one teacher per class by 2000 A.D. 10,000 class rooms will be constructed in 1993-94. A School Building Fund to which the State Government will contribute Rs. 10.00 crores with matching contributions from philanthropists, businessmen and other donors is also proposed. I request all the Members to take up a drive in their respective areas to ensure that matching contribution is collected.

82. As regards admission policy in the private engineering and medical colleges, the State Government will publish rules on the lines of the Supreme Court order with effect from the next academic year. A review of existing facilities in the colleges would be done and no new engineering and medical colleges including dental and pharmacy colleges will be permitted in the next two years.

Health & Family Welfare

83. The Annual Plan Outlay of the department bas been enhanced from Rs. 68.00 crores in the current year to Rs. 112.42 crores in 1993-94. Towards reaching the goal of improving the bed strength from 1:1342 to 1:1000 people by 2000 A.D. I propose to increase the number of primary and community health centres to be sanctioned in 1993-94 to 60 and 15 from the current levels of 50 and 10 respectively. A phased programme of strengthening and modernising district hospitals will also be taken up. Apart from this, I also propose to:

a) Ensure a minimum of 80% coverage under the immunisation Programme;
b) Increase the allocation for drugs by 50% of the current year's allocation;
c) Fill up all vacant posts of doctors and paramedical staff;
d) Start 3 Cancer Detection Centres with 2 peripheral centres ;
e) Establish Zonal Blood Testing Centres, modernise Blood Banks and improve Blood Safety Measures in order to control HIV +ve and AIDS cases.
f) Eradicate guineaworm disease.

84. The increase in population in the State in the last two decades, has been about 1.5 crores. To curb this alarming trend, it is proposed to take steps to enhance the couple protection rate from the existing 49% to 60% by 2000 A.D. Community awards and additional incentives to the couples would be given as family welfare measures.

85. The Shushrusha scheme of medical check up will be continued to cover all the people below the poverty line by the end of the 8th plan period. Mobile units will be operated to ensure quicker and wider coverage and the Indian Medical Association and other voluntary organisations and private medical practitioners would be involved in this programme.

Ashraya

86. Of the 4.27 lakh siteless families in the State as on 1.1.1993, 2 lakh will be given free sites in 1993-94 for which budget provision of Rs. 10.00 crores has been made; the balance will be covered the year after. Of the target of 2.35 lakh houses to be constructed in 1991-92, only 1579 houses were completed upto December 1992.

After review, it is now proposed that 1.06 lakh houses at a total cost of Rs. 160.50 crores will be constructed by June 1993, and a further 1 lakh houses taken up during 1993-94.

Neralina Bhagya

87. I propose to add another dimension to the Ashraya Scheme in the coming years. Families in rural areas with thatched houses will be given assistance upto Rs. 3,000/- per unit to enable them to have tiled roofs. I propose to cover one lakh such houses during 1993-94.

Urban Development

88. In this sector, I propose the following:

a) Establishment of an Institute for Human Settle ments and Urban Management with support from Karnataka Housing Board, BDA, Water Boards, assistance from National and International organisations to train personnel working in the Housing and Urban Development Sector to carry out research in this area;

b) Commissioning of stage-III of the Cauvery Water Supply Scheme in the last week of March 1993 and work on the first phase of stage-IV of the scheme to begin in 1993-94;1

c) Establishment of 50 MLD Tertiary Treatment Plant at K & C valley at a cost of Rs. 17.00 crores for purifying water for use of the industries

d) Increasing octroi compensation grants by 15% payable to the municipal bodies;

e) Constituting Satellite Town Development Authorities to Streamline growth in the cities of Bangalore, Hubli-Dharwad, Mysore and Mangalore on the lines of NOIDA in the National Capital region;

f) Constituting Bangalore Rapid Transit Autholty for dealing with the Integrated Rail-Road Transport System in the Bangalore City. A report has already been submitted to Central Government for its concurrence to finance the scheme;

g) Reservation of 30% sites in all private layouts for its economically weaker sections

89. 20.80 lakh people of the State live in urban slums, of which 9 lakh people live in Bangalore alone. The Government proposes to prepare a comprehensive plan to carry out development in all slum areas. Since preliminary indications are that this will require Rs. 150 crores, Government proposes to seek assistance from financial institutions and international agencies to complete this task within the next five years.

Rural Water Supply

90. Government has given high priority to the supply of drinking water in the rural areas and has provided Rs.108.60 crores in 1993-94 as against Rs. 66.48 crores in the current year. A Water Supply Scheme with world Bank assistance at a cost of Rs. 383.97 crores to be implemented in 10 districts of the State has been approved by the State Government. similarly, a Duch assisted scheme at a cost of Rs. 67.52 crores is in the final stage of approval. Government will also focus on provision of proper sanitation in rural areas. All the above water supply schemes have provisions for community and individual latrines.

Social Welfare

91. Government is committed to the welfare of Scheduled Caste/ Scheduled Tribe and backward class people of the State to achieve the ultimate goal of social justice. The budgetary supports to Karnataka SC/ST Development Corporation and Karnataka back-ward Classes Development Corporation have been increased from the existing levels of Rs. 2.20 crores and Rs. 4.85 crores to Rs. 3.20 crores and Rs. 7.50 crores respectively during 1993-94. Further releases would be made to these two Corporations during the year after reviewing their progress.

Bella Belaku

92. A pilot Project for the comprehensivve integrated development of backward class population living in remote and inaccessible hamlets will be taken up during 1993-94. Under this scheme, Ashram Schools will be set up to eradicate illiteracy, safe drinking water and sanitation will be provided and a mobile health unit would be operated to ensure minimum health care facilities. These hamlets will be connected to the nearest villages or motorable road and income generating activities like poultry, dairies, handicrafts etc., would be taken up with the assistance of Backward Class Develop

ment Corporation. A budget provision of Rs. 133 lakhs has been made for 1993-94.

93. Government has already announced increase in boarding and lodging charges to SC/ST and BCM students in prematric and post matric hostels. It is now proposed to enhance boarding charges to students of Ashram and Residential schools by Rs. 50/- P.M. The new hostels to be constructed and to be opened in 1993-94 will be substantial as indicated below:

(Rs. in lakhs)

	1992-93		1993-94	
	Number	Outlay	Number	Outlay
a) For SC/ST				
i) New hostels	56	72.08	95	237.00
ii) Construction of buildings	5	600.86	70	747.02
b) For BCM				
i) New hostels	30	181.11	100	320.00
ii) Construction of buildings	36	543.04	75	750.00

More assistance to voluntary organisations would be provided for construction of hostel buildings in rural areas, and LPG connections and solar water heaters will be provided to existing hostels.

94. The incentive for inter-caste marriages, where one of the parties belongs to SC/ST community, will be enhanced from Rs. 5,000/- to Rs. 20,000/-. The Karnataka SC/ST Devcelopment Corporation will implement a programme of rehabilitation of devadasis covering 7372 beneficiaries with an outlay of Rs. 5.53 crores. The scheme involves skill development, self-employment programme, supply of bullocks, lands etc., and seeks to bring them into the mainstream of society.

Ambedkar Housing

95. The special schemes chalked out under the Dr. B.R. Ambedkar Centenary programme would be continued. Only 20 houses were consturcted under this programme upto December 1992. It is now proposed to construct 25,000 houses during the year out of funds amounting to Rs.36 crores.

Devaraj Urs Institute

96. The Devaraj Urs Research Institute for Backward Classes will commence its activities in 1993-94 and will contribute substantially to the development of backward classes. In order monitor the progress of the various schemes meant for the backward classes, Taluka level Committees will be set up.

Women's Development

97. Women form 49% of the population of Karnataka. Yet, it is a sad but true fact that they have not equally benefitted from development programmes as men. While the targets in specific programmes for women, like DWACRA have been increased in the coming year, I also propose, to reserve special coverage for them in all sectors. But, neither reservations for them in political bodies nor special programmes can be successful in removing their subordination, unless we get rid of our gender bias. The empowerment of women to realize their potential and their integration into the development process is a cause for which we must all strive. To prevent exploitation and increase their legal awareness, a society for Legal Literacy with the involvement of the National Law School, Manila Samakhya, Karnataka Legal Aid Board and external aiding agencies will be set up.

Pension To War Veteran

98. Government Proposes to give a monthly pension of Rs.300/- p.m. to World War II veterans who have been demobilised in war and their widows.

Asha Kiran Scheme

99. It is proposed to reintroduce the Asha Kiran Scheme in modification of the Beedhi Bhagya Scheme to provide compensation to the injured workers in the un-organised sector, such as agricultural labourers, hawkers, hamalis, fishermen, construction workers etc. An amount of Rs.1.00 crore has been earmarked for this.

Poverty Allivation Programme

100. Government remains deeply committed to the programmes for the uplift of the poor and downtrodden people, including women and children living in rural area. The physical targets for the coverage of bebeficiaries below the poverty line under the integrated Rural Development Programme (IRDP) has accordingly been increased to

1,20,457 during 1993-94 with a provision of Rs.42.96 crores as against 86,425 bebeficiaries during 1992-93.

101. It is proposed to set up 56 Agricultural Estates for the released bonded labourers in the districts of Chickmagalur, Hassan, Mandy, Mysore, Shimoga and Chitradurga to assist atleast 600 families next year by allotting upto 4 acres of Government land per family. Most of these persons belong to Scheduled Castes and Scheduled Tribes and they will be assisted in construction and development of their houses by giving them priority in the on-going Government programmes.

Encouragement To Volluntary Organisations

102. Government is well aware that the objective of maximisation of social welfare cannot be fulfilled merely by reliance on the efficiency of the competitive market forces released by the process of liberalisation. In several spheres like literacy, health care and nutrition for the vulnerable sections of society, environment and ecology, rural development etc.. Government will have to play an important role. Many voluntary non-Governmental organisations, however, have in recent years, supplemented the efforts of Government through their activities in these spheres. I would like to give these organisations positive encouragement and welcome their voluntary public service for the welfare of the citizen of the State.

Aradhana

103. The Aradhana scheme to repair places of worship will be continued with an enhanced provision of Rs.6.00 crores as compared to Rs.5.00 crores in 1992-93. The scheme will also be extended to cover places of worship belonging to other minority communities.

Minorities Development

104. In order to ensure the development of minorities, I propose to increse the allocation of the Wakf Board from Rs. 20 lakhs in 1992-93 to Rs. 135 lakhs the next year. Out of this, an amount of Rs. 1 crore will be earmarked for construction and repairs of mosques. Similarly, the provision for the Karnataka State Wakf Foundation for Women Development has been increased for Rs.25 lakhs to Rs. 50 lakhs and for the Karnataka Minority Development Corporation from Rs. 2 crores to Rs.2.50 crores in 1993-94. A provision of Rs. 63 lakhs has also been made for the Karnataka State Wakf Council. All the posts of Urdu and Kannada Language Teachers in the Urdu Schools will be filled up on priority basis.

Art And Culture

105. To preserve, propagate and popularise our culture, I propose to start a scheme under which selected "gurus" will be given financial assistance for teaching a fixed number of disciples, who in turn, would be given scholarships. An amount of Rs. 15.00 lakhs has been earmarked in 1993-94 towards this.

106. I propose to give an honorarium of Rs. 1000 p.m. to Central Academy Award winning artists who have reached the age of 70 years. I also propose to correct the imbalance in giving grants to cultural institutions so that those in the northern districts get a better share.

Tulu-Konkani-Kodava Academy

107. Apart from Kannada, Karnataka has other languages spoken by a large number of people, like Tulu, Konkani and Kodava. To promote the language and culture of these people. It is proposed to set up a Tulu-Konkani-Kodava Academy.

108. I would like to give the Archaeology department a new orientation by emphasising the conservation aspect and I have allocated Rs.100.00 lakhs in 1993-94 for this purpose. Similarly, there is a need to improve our photo archives and publications for which I propose an allocation of Rs.10.00 lakhs during 1993-94.

Subsidy To Kannda Films

109. It is observed that large number of Kannada films who enjoy subsidy from Government are remakes of films made in other languages. To encourage original and creative films in Kannada, and I propose to increase the subsidy to Rs. 5.00 lakhs and Rs. 4.00 lakhs for original Kannada art films and other original Kannada films respectively. Remake films in Kannada will no longer be eligible for any subsidy.

110. The menace of video piracy will be controlled by effecting legislation on exhibittion of films through video parlours and cable TV.

111. The establishment of a film City has been a long felt need of the Film Industry in Karnataka. If the Film Industry is willing to come forward and join hands with the Karnataka Film Industries Development Corporation to establish the Film City, Government would provide all necessary support and encouragement.

112. In the context of its growing importance and its cosmopolitan culture, Bangalore has the potentil of being the Second Capital of India. With this in view, I have requested the Central Government to expand and strengthen the All India Radio Centre at Bangalore and have also impressed upon them regarding the need for a second channel for Bangalore, pending the setting up of the Metro Channel. I am working out a Regional Plan which can be launched with the help of media and other agencies to beam special programmes on the Bangalore Doordarshan.

Youth Services

113. For the youth of Karnataka, I propose to establish a Sports and Development Institute at Vidyanagar. This institute will integrate physical education and coaching in sports, and train youth to develop leadership skills. A sports complex at Gulbarga at a cost of Rs.116 lakhs and multipurpose sports halls (indoor stadia) at a cost of Rs.25 lakhs each with 50% assistance from Government of India are also proposed for the next year.

Law and Order

114. The maintenance of law and order is an obligatory function of the State and Government attaches great inportance to the development of a disciplined and effective police force. Rather than just increasing the size of the police force in the State, sufficient vehicles and equipment with an increased budget of Rs. 11 crores is proposed to be provided. I will also explore the possibility of utilising the services of ex-servicemen for village policing. The strength of the Home Guards will go up from 17,000 to 25,000 in the coming year, with the final aim of having one platoon in each taluka. The Fire Force also needs to be enlarged and the number of Fire Stations will be increased by 10 each year.

Land Reforms

115. Progress in distribution of surplus lands has been slow due to pendency of cases before the High Court. The State Government will therefore set up Special Tribunals under Articles 323 (B) of the Constitution of India to speedily dispose off all land reforms cases.

Regularisation of Un-Authorised Cultivation

116. under the existing scheme of regularisation of un-authorised cultivation, a total number of 10.86 lakh applications have been

received. 1.54 lakhs applications have been disposed off upto December 1992 and an area of 87,444 acres regularised. All pending applications are preoposed to be disposed off within a period of six months .

Government Employees

117. Based on the recommendation of the Karnataka IVth Pay Commission, Govermnent has already sanctioned an interim relief of 5 per cent on the basic pay. The final report of the Commission is awaited. It is also proposed to retain the age of retirement at 58 years only.

Economy Measures

118. I propose to take immediate measures to ensure strict implementation of the existing economy orders. However, they shall be relaxed in cases of filling up posts in educational, health, veterinary and social welfare institutions. Non-plan expenditure shall be controlled to ensure availability of resources for developmental activities. Economy will also be effected on expenditure incurred by the Ministers on tour and travel, office and residence furnishings and telephone expenses.

Temperance Policy

119. The Excise policy of this Government is not oriented towards ruthless exploitation of the man's love for liquor. The health of individuals, particularly the youth, and welfare of families, is upper most in my mind. As such, I have already taken steps to prohibit serving of alcohol to persons below 21 years of age in bars and restaurants. In addition to the existing ban on location of liquor shops near educational institutions, places of worship and SC/ST colonies, fresh restrictions have been imposed on location of such shops near public offices, hospitals and on highways. Temperance is as much a philosophy of this Government as encouraging good life.

Receipts

120. On the subject to Taxation, I would like, to re-iterate that my objective is to collect more revenues for the Government by strict and impartial implimentation of the existing tax laws, rather than by levying new taxes or raising the rates of taxation. I have received many representations from various groups and organisations affected by our present tax regime, which contain valuable sugges-

tions for rationalisation of taxation system, tax rates, etc., specially with regard to commercial taxes. While attempting this ratioinalisation, which in any case will have to be a continuous process, special emphasis has been given this time to bring about single point tax system, under the Karnataka Sales Tax Act, to the maximmum extent possible.

Sales Tax

121. As a measure of rationalisation, I propose to bring all commodities except liquor, stainless steel articles and empty glass bottles, which were hitherto taxable at 7 percent multipoint, under single point levy of 8 percent. While doing so, I propose to continue the exemption granted already to certain commodities and I also propose to continue reductions in tax rates on certain commodities with modification as indicated in Annexure-III.

122. I propose to abolish tax levied at the point of last sale on the following commodities:

- (i) Electrical appliances, apparatus and instruments.
- (ii) Paper (all kinds) including carbon paper, blotting paper,etc., and paper boards, pulp boards etc., and cellophane.
- (iii) Plastic granules and all kinds and forms of plastic articles.
- (iv) Diesel engines.
- (v) Glass sheets.
- (vi) Ball and roller bearings (all kinds).

123. I propose to modify the rates of sales tax on certain commodities to achieve regional parity and to prevent trade diversion. A list of such commodities and the proposed rates are at Annexure IV.

124. I propose to exempt turnover tax payable on sale of truck-bus chassis with side body and light and heavy commercial vehicles to prevent trade diversion.

125. During the year 1992-93, tax on three wheelers (Autorickshaws) was reduced to 5 percent for a period of one year to prevent trade diversion. The reduction in the tax rate has shown considerable improvement in the tax collections. I, therefore propose to continue the reduced tax rate of 5 percent for one more year.

126. It has come to my knowledge that both the Central and State Government departments are purchasing goods from other states in

order to avail themselves of concessional tax rate. Therefore, I propose to reduce the sales tax rate on commodities except timber, petrol, diesel and other petroleum products sold to Government departments (Central and State) and Zilla Parishads in the State to 4 per cent.

127. Note books, exercise books, copy books and outline maps are presently exempt from tax. It has come to my knowledge that some of the manufacturers of note books are lending their names to some paper merchants and are encouraging tax evasion by the latter. Therefore, I propose to exempt these goods only if, they are manufactured out of K.S.T. suffered paper and paper boards.

128. Goods ordinarily dealt in by a dealer fall under different entries of the taxing schedule and are taxable at different rates. I propose to bring some of the goods under common entries and to levy a common rate of tax. The goods that I propose to bring under common entry and the common rates are specified in Annexure-V.

129. I propose to provied for a provision in the Karnataka Sales Tax Act, 1957 enabling the owners of the goods or the transporters to appear before an authorised officer stationed at the nearest place of their business in pursuance of the proceedings initiated by the officers at the check posts situated in far off places in the State.

Reliefs and Concessions

130. While proposing exemption /reduction in taxes I have ensured that the benefit of the proposed concessions would reach the deserving sections such as farmers, fishermen, womenfolk and poorer section of the society.

Exemptions

131. I propose to exempt the following commodities from levy of sales tax.

i) Mangalasutra made of Gold costing upto Rs.1000/-
ii) All kinds of imitation Jewellery
iii) Fruit seeds (Sowing)
iv) Sprinklers and drip irrigation equipments and their parts but excluding oil engines electric motors and pipes and fittings.
v) Un-processed 'sisal fibre' (Kathalenaru)
vi) Fish seeds, fishing nets, country made

non-mechanised boats and fishing requisites (including purseiners gill netters but excluding trawlers and others machanised boats)

vii) Agricultural waste, such as paddy husk, ground nut husk and coffee husk when used as fuel.

viii) Wheat bran.

ix) Broom stick.

x) Spectacles (together with lens and frames) costing not more than Rs. 150/-.

132. I propose to exempt the following tansactions from levy of sales tax:

i) Purchase turnover in respect of sowing seeds for use in the production of certified and treated seeds and truthfully labelled seeds marked as poison.

ii) Sales or purchase of Raw bathi for use in the manufacture of Agarbathi in the State.

iii) Sale of 'Gold' by Minerals and Metals Trading Corporation to exporters of Gold Jewellery in Karnataka under the Gold and Silver Promotion and Replenishment Scheme.

133. I also propose to exempt the turnover tax payable on old articles of gold and silver when purchased by the manufacturers of gold and silver articles.

Reductions

134. I propose to reduce the rates of sales tax on a number of commodities to encourage trade and industry in the State. The list of commodities and the proposed rates are specified in Annexure-VI.

135. In order to enable our manufacturers to be competitive in inter state trade, I propose to reduce Central Sales Tax on certain goods. A list of such goods and the proposed rates are specified in Annexure-VII.

Additional Resoureces Mobilisation Measures

136. I propose to impose and also increase taxes on certain commodities. A list of such commodities and the proposed rates are specified in Annexure-VIII.

137. I also propose to levy tax on works contracts specified in Annexure-IX at the rates indicated therein.

138. The above measures are expected to net an additional revenue of about Rs. 2258 lakhs.

139. I also propose to make certain changes in the substantive provisions of the Karnataka Sales Tax Act, 1957 to improve the effectiveness of tax administration. They would appear in the Amendment Bill which is being introduced in this session.

Profession Tax

140. I propose to exempt the following persons from payment of Profession tax:

i) Persons running educational institutions and tutorial colleges or institutes.

ii) Women employees whose salary is not more than Rs.2000/- per month.

iii) Physically handicapped persons.

141. I propose to reduce the Professions tax payable by Chartered Accountants from Rs.2200 per annum to Rs.1500 per annum.

142. I propose to increase the Professions tax payable by certain persons. A list of such persons and the proposed rates are specified in Annexure-X.

The measure is expected to net an additional revenue of about Rs. 300 lakhs.

Entertainment Tax

143. The Kannada Film Chambers of Commerce has represented that the theatre owners are finding it difficult to meet the ever increasing expenditure on account of theatre maintenance, salaries, property taxes, electricity tariff, etc., and has suggested that certain amount be allowed to be collected as tax free service charges by the theatre owners. I have examined the suggestion. I propose to permit the owners of theatres to collect service charges at the following rates which would be in excess of the existing admission rates and I also propose to exempt such service charges from levy of Entertainment tax.

(i) Air conditioned and air cooled theatres	Upto a maximum of Rs. 0.50 Ps. on each payment for admission
(ii) Theatres other than air conditioned and air cooled theatres and touring talkies	Upto a maximum of Rs. 0.25 Ps. on each payment for admission

144. Presently persons providing entertainment through Dish antenna and Cable T.V. net work to the general public are not subjected to entertainment tax levy. I propose to levy entertainment tax on such persons at the following rates:

(i) providing entertainment through dish antenna or dish antenna and cable T.V. network.	Rs. 20 per month per connection
(ii) Providing entertainment through cable T.V. network exclusively.	Rs. 15 per month per connection.

This measure is expected to net an additional revenue of about Rs.130 lakhs.

145. I propose to withdraw the concessions in Entertainment tax levy available to Kannada films which are remakes of films of other languages including dubbed films of other languages in order to encourage original and creative efforts in film making.

Luxury Tax

146. As a tourism promotion measure, I propose to exempt lodging charges upto Rs.100 per room per day from payment of Luxury Tax, as against the existing limit of Rs. 35/- per room per day.

I also propose to revise the Luxury tax rates as follows:

(i) where the amount collected as lodging charges is not less than Rs. 100/- per day but is less than Rs. 200/- per day	7.5 percent
(ii) where the amount collected as lodging charges is not less than Rs. 200/- but less than Rs. 400/- per day	12.5 percent
(iii) where the amount collected as lodging charges is Rs. 400/- and above.	15 percent

Entry Tax

147. I propose to exempt entry tax payable on the following commodities:

(i) Automobile diesel engines
(ii) Hand made toilet soaps
(iii) Raw-materials, machinery and its parts by new industrial units established in industrially back ward areas (for specified periods)

148. The above measures will necessitate amendments to the provisious of various tax enactments. These amendments, together with certain other changes by way of rationalisation will be brought to the House in due course for consideration and approval.

State Excise

149. The Budget Estimate for the year '1992-93 was Rs. 573.00 crores which is now revised to Rs.540.74 crores due to non-realisation of expected rentals in the excise auctions. In the year 1993-94 it is proposed to collect Rs.701.54 crores from State Excise. This represents an increase of 30% over the estimates for the year1992-93. The Government proposed to collect this mainly by stricter enforcement of the Karnataka Excise Act and Rules, and streamlining the procedure for conduction arrack auctions.

150. There are about 6000 cases pending before the Hon'ble High Court of Karnataka challenging the enhancement of licence fee and its applicability retrospectively, on the ground that the licence fee is unreasonable and not proportionate to the service rendered by the department on the principle laid down by the Hon'ble Supreme Court. Therefore, it is proposed to rationalise the duty and licence fee structure with a view to making the same more practical and to overcome litigations in Courts. The details of such mearures are in Annesure-XI.

151. Strict vigilance will be kept on illegal activities and emphasis will be laid on enforcement activities of the department by providing necessary infrastructure facilities, such as wireless communication equipment, computers, vehicles and other facilities, which will enable curbing illegal activities and prevent loss of revenue to the Government.

152. The present mentod of levying duties and litre fee at distillery point and wholesale point separately on liquors will be modified by

merging the litre fee with excise duty. This will not only help in reducing the necessary paper work involved but also ensure timely collection of revenue at single point.

153. The registration fee for registration of Contractors to participate in Excise Auction has been brought down to Rs. 1000/-from Rs. 25,000/- to facilitate more bidders to participate in the auctions.

154. As regards, the Excise Auctions, it is decided to dispose of the lease of right of retail vend of liquors talukwise and mandalwise all over the State except in Bangalore Urban District. This will enable more bidders to participate and earn more revenue for the Government. The auctions for the year 1993-94 will be on the basis of Tender-Cum- Auctions, unlike public auctions as done earlier.

155. From the Excise Year 1993-94 onwards, the Band Guarantee to be furnished by the successful bidders, in addition to the E.M.D., has been enhanced to 3 (1/10) rent instead of 2 (1/10) as existed in the year 1992-93. Similarly the due date for payment of monthly rent which is payable at the end of the month at present as been restored to 10th of the month. This measure ensures adequate security and also enables timely realisation of rent from contractors.

156. Today sale will be abolished in Gulbarga and Raichur Districts and permitted only in Dakshina Kannada District.

Stamps and Registration

157. The revised estimates for 1992-93 is expected to be Rs.275 crores same as the Budget Estimates. The receipts in 1993-94, is estimated at Rs.300 crores. The Government has consitituted Valuation Committees in each Taluk to assess the values. This measure is expected to help streamline the registration as will as increase the revenues.

Motor Vehicles Tax

158. I propose to rationalise the Motor Vehicles Taxation structure as in Annexure-XII. The necessary amendments to Karnataka Motor Vehicles Taxation Act and Rules 1957 is proposed. The above measures are expected to yield Rs.2.03 crores.

159. To provide better travel facilities to the public, Government is also seriously considering how it could encourage the private sector operators without affecting the operation of the K.S.R.T.C.

Regularisation of unauthorised Constructions:

160. It is proposed to regularise some of the unauthorised constructions on revenue lands in urban areas subject to certain rules and conditions which will be announced soon. This measure is expected to yield an amount of Rs. 20 cuores in 1993-94.

Revised Estimates 1992-93

161. The total Revenue Receipts for the year is expected to be Rs.5953.22 crores as against the Budget Estimates of Rs. 5672.91 crores. The State's share of Central taxes is to increase by Rs.67.41 crores over the earlier estimated Rs.839.24 crores. The commercial tax receipts is expected to be Rs.2300.00 crores while receipts from excise is Rs.545.00 crores. Revised estimate of Revenue Expenditure is Rs.5848.38 crores. While the Revenue Account is estimated to have a surplus of Rs.104.84 crores, the capital account deficit would be Rs.110.44 crores. The overall deficit for Rs. 92-93 is Rs. 42.80 crores as against BE 92-93 figure of Rs.81.76 crores.

Budget Estimates 1993-94

162. The Revenue Receipts in 1993-94 are expected to increase to Rs.6983.60 crores of which receipts from Commercial Taxes would be Rs.2866.00 crores and State's share of Central Taxes Rs. 1033.93 crores. The Market Borrowings for 1993-94 have been frozen at 1992-93 levels by the Planning Commission. The Revenue Accoutnt surplus is expected to be Rs.395.11 crores, while the Capital Account deficit is estimated at Rs.492.08 crores with an overall Budget deficit of Rs. 139.77 crores. This is expected to be covered to the extent of Rs. 43.61 crores on account of Additional Resource Mobilisation measures (Annexure-XIII) leaving an overall deficit of only Rs.96.16 crores. This gap is expected to be met through more efficient tax collection and strict control in non-plan expenditure.

163. I now commend the Budget Estimates for 1993-94 for the consideration and approval of the House.

BUDGET AT

Sl.	Item	Budget Estimates 1992-93	Revised Estimates 1992-93	Budget Estimates 1993-94
	Opening Balance	(-)58.85	(-)37.21	(-)42.80
A.	**REVENUE ACCOUNT**			
I.	**Receipts**			
	State Taxes	3478.11	3483.40	4268.27
	Share of Central Taxes	839.34	906.65	1033.93
	Grants from Central Government	637.96	744.75	781.57
	Non-tax Revenue	717.50	818.42	899.83
	Total-A.I	**5672.91**	**5953.22**	**6983.60**
II	**Expenditure**			
	Social Services	2218.95	2249.94	2577.17
	Economic Services	1698.16	1766.02	1978.50
	General Services	1635.39	1701.86	1883.52
	Grants-in-aid & Contributions	125.47	130.54	149.30
	Total-A.II	**5677.97**	**5848.36**	**6588.49**
A.	Revenue Account Surplus(+) / Deficit(-)	(-)5.06	104.84	395.11

A GLANCE **(Rs. in crores)**

Sl. No.	Item	Budget Estimates 1992-93	Revised Estimates 1992-93	Budget Estimates 1993-94
B.	**CAPITAL ACCOUNT**			
I.	**Receipts:**			
	Loans from Government of India	817.77	747.13	951.29
	Open Market Loans etc.,	156.12	156.14	156.08
	Loans from LIC, RBI, GIC & NCDC	29.45	29.45	32.38
	Recoveries of Loans and Advances	91.12	98.26	111.98
	Public Account (Net) etc.	185.32	298.54	402.37
	Total-B.I	**1279.78**	**1329.52**	**1654.10**
II.	**Disbursements:**			
	Capital Outlay (Net)	766.44	757.81	1125.46
	Repayment of Central Loans	197.25	180.72	194.78
	Repayment of Loans to LIC, RBI, GIC and NCDC etc.	11.22	13.05	14.18
	Disbursements of Loans Advances	567.55	488.39	811.76
	Total-B.II	**1542.46**	**1439.97**	**2146.18**
B.	Capital Account Surplus (+)/ Deficit (-)	(-)262.68	1439.97	2146.18
C.	Overall Surplus/Deficit for the year	(-)267.74	(-)5.59	(-)96.97
D.	Closing Balance	(-)326.60	(-)42.80	(-)139.77
	Less			
E.	ARM	244.84	0.00	43.61
F.	Overall Surplus / Deficit	(-)81.76	(-)42.80	(-)96.16

RESOURCES — HOW THE RUPEE COMES

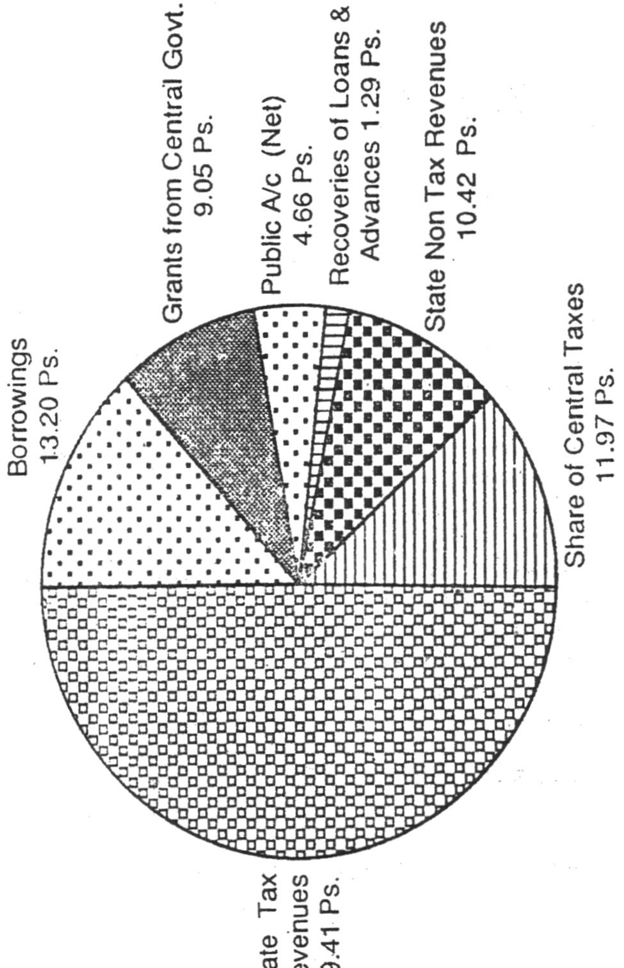

EXPENDITURE (PLAN & NON - PLAN) — WHERE THE RUPEE GOES

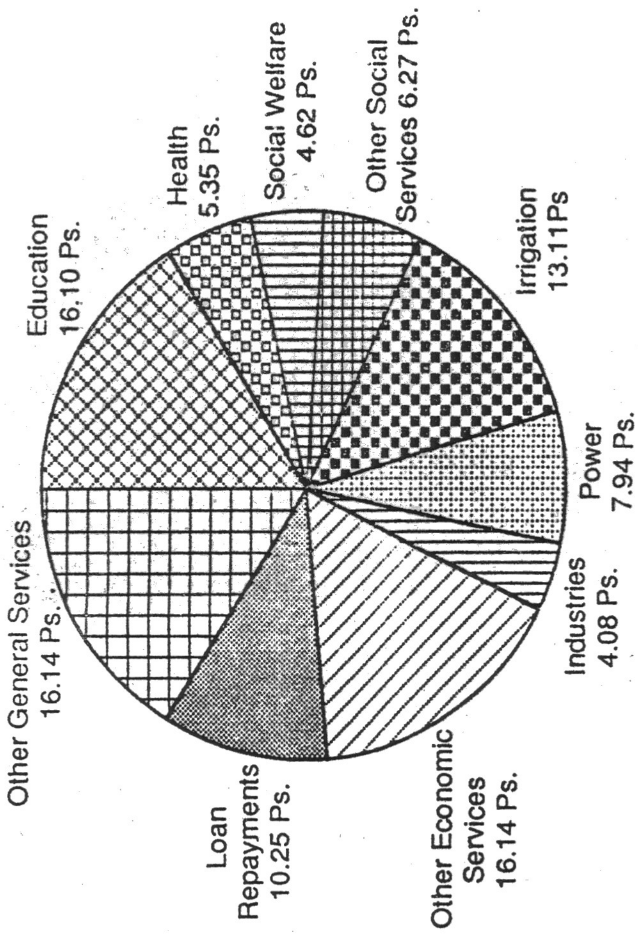

RESOURCES — STATE TAX REVENUES

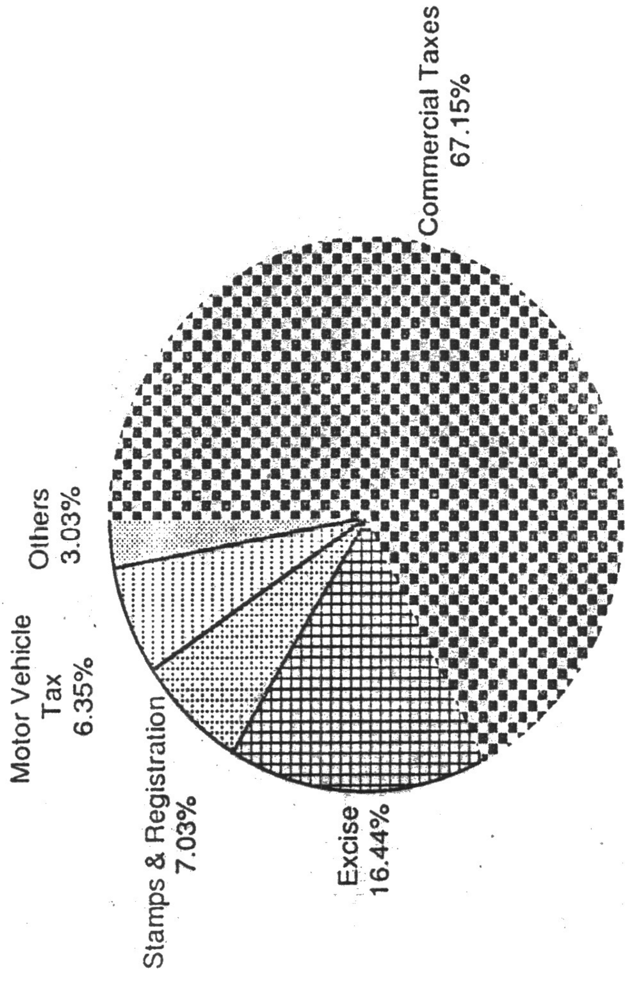

EXPENDITURE (PLAN)

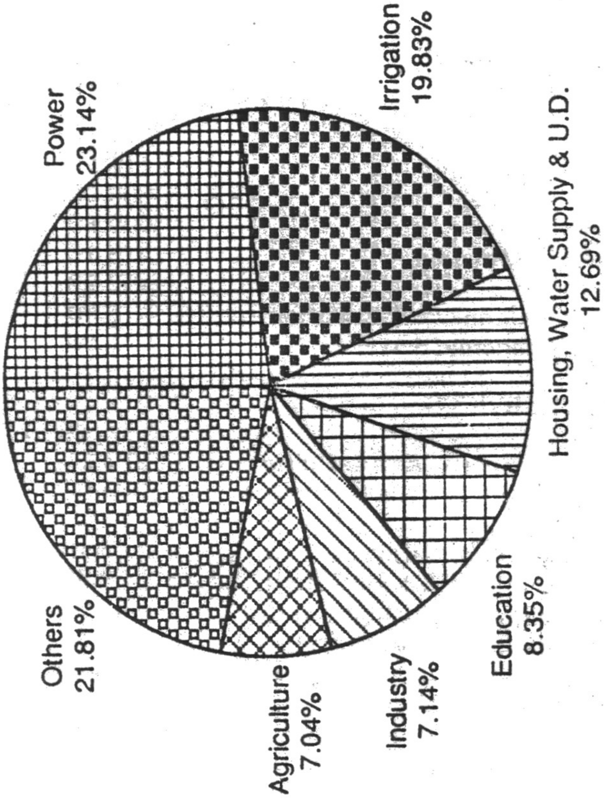

ANNEXURE-I

(Para 22)

SECTORAL STATE PLAN ALLOCATION DURING1993-94

Sector	Rupees (in Crores)	Percentage to total
A. ECONOMIC SERVICES:		
Agricultural &Allied Services	213.03	7.04
Rural Development	113.23	3.74
Special Area Programme (Hyderabad- Karnataka &Border Area Develo[ment)	116.22	3.84
Irrigation & flood Control	600.00	19.83
Energy	699.80	23.14
Industry & Minerals	216.19	7.14
Transport	112.28	3.71
Science, Technology & Environment	5.00	0.17
General Economic Services	8.08	0.26
B. SOCIAL SERVICES:		
Education, Sports, Arts & Culture	252.61	3.72
Water Supply, Housing & Urban Development	383.67	12.69
Information & Publicitty	3.18	0.11
Welfare of SCs/STs & Backward Classes	79.53	2.63
Social Welfare & Nutrition	44.55	1.47
Labour and Labour Welfare	14.32	0.47
C. CENTRAL SERVCES	50.89	1.69
TOTAL	**3,025.00**	**100.00**

ANNEXURE - II

INDICATIVE PLANNING
(Ref. Para 25)

	1993-94	94-95	95-96	96-97	97-98	Total
						(Rs. in crores)
Investment	23,00	3,000	3,800	4,800	6,100	20,000
Govt./Govt.						
Agencies (10%)	230	300	380	480	610	2,000
FIs & Banks (65%)	1,495	1,950	2,470	3,120	3,965	13,000
Private Sector (Promoters) (25%)	575	750	950	1,200	1,525	5,000

ANNEXURE-III

(Para 121)

Commodities Hitherto Taxable at Multipoint Proposed for Reduction in the Rate f Single Point Sales Tax

Sl No.	Name of the Commodity	Present Rate of Tax (in%)	Proposed Rate of Tax (in%)
1.	2	3	4
1.	Gunny bags, bardans (including batars) and hessian cloth	3	4
2.	Gold and silver articles (whether or not set with precious stones)	2	2
3.	Bamboo sticks (not exceeding 30 cm in length)	4	4
4.	Vermicelli	4	4
5.	Bottled and flavoured milk, miltone (groundnut protein rich milk)	4	4
6.	Zinc, lead and cadmium	3	3
7.	Cashew shell oil	2	2
8.	Liquid glucose, dextrose, dextrine, Maize starch, gluten, grits, Maize husk, oil cake, corn steep liquor and corn oil manufactured out of Tapioca, Jowar and Maize and their products.	1.5	3
9.	Cut laminations and stampings sold to electrical industries within the state for use in the manufacture of electrical goods	3	4

ANNEXURE-IV

(Para 123)

Commodities Proposed for Modification in the Rate of Sales Tax

Sl. No.	Name of the Commodity	Present Rate of Tax(in%)	Proposed Rate of Tax(in%)
1	2	3	4
1.	Batteries and parts thereof but excluding dry cell and dry cell batteries	20	15
2.	Caustic soda	10	6
3.	Fire works	15	10
4.	Furniture of all kinds (other than steel almirahs, treasure chests and safes;bamboo and cane furniture; and chairs, tables and cots made wholly of iron and steel	15/13	12
5.	Hosiery (other than cotton hosiery and woolen hosiery)	8	3
6.	Vibratory compactors (earth moving machinery) and pavers	13	6
7.	Articles used generally as parts and accessories of motor vehicles but excluding rubber and other tyres, tubes and flaps, batteries, diesel engine and its parts.	13	10
8.	Paints, colours, varnishes, pigments, polishes, indigo, enamel, putty, baleoil, turpentine (all kinds), thinners and primers.	15	12
9.	Paper (all kinds), pulp boards, art boards, duplex boards, triplex boards, card boards, corrugated boards and the like.	8	4

1	2	3	4
10.	Plastic sheets and articles made from all kinds and all forms of plastic including polythene, polyvinyl chloride, polypropelene, polyesterene and the like materials.	10	6
11.	Cold storage plants and equipments and parts thereof	18	12
12.	Air coolers, air conditioning plants and air conditioners and parts thereof	15	12
13.	Slotted angles and ready to assemble parts of steel racks	13	12
14.	Shahabad stones, slabs and tiles; and Cuddapah stones, slabs and tiles (un-polished)	10/6	5
15.	Tea (un-branded)	13	8
16.	Chemicals (all kinds)	10/7	4
17.	Electrical mixers and grinders (domestic)	12	10
18.	Heavy Commercial Vehicles	10	6
19.	Container stacking equipments, fork lift trucks and mobile cranes	13	6

ANNEXURE-V

(Para 128)

Commodities proposed for levying common rate of sales tax by bringing them under common entries

Sl. No.	Name of the Commodity	Present Rate of Tax (in%)	Proposed Rate of Tax (in %)
1	2	3	4
1.	Parts and accessories of tractors and power tillers including their engines and its parts	4/10	4
2.	Audio and Video Cassette Players'/ Recorders' head cleaners and lubricants used in electronic goods.	7/15	6
3.	Parts and accessories of air coolers, air conditioning plants, air conditioners, cold storage plants and equipments	15/18	12
4.	Tailoring materials such as needles, scissors, hooks, buttons, zips.	7/10/3	8
5.	All kinds of hosiery goods (other than wollen hosiery)	3/8	3
6.	Sports goods (indoor and outdoor) including trophies, medals and shields but excluding wearing apparel	3/7	3
7.	All kinds of furniture (other than steel almirahs, treasure chests and safes, cane and bamboo furniture, and chairs, tables and cots made wholly out of iron and steel)	13/15	12
8.	All kinds of toys	7/10/3	8
9.	Crockery, cutlery and table and household glassware	10/13	10

1	2	3	4
10.	Surgical / dental instruments and tools including electrical and electronic equipments, appliances and instruments, syringes an its needles, dentalchairs, Operation theatre shadow bulbs and tubes, including specially made operation tables, stands and cots, laboratory equipments, stethoscopes, thermometers, lactometers, B.P. instruments, surgical cotton wool, enema cans, bedpans and other hospital enamelware, rubbergoods like surgical gloves, aprons, operation suits and sheets, catheters, drip equipments and the like.	7/10/13/3	10
11.	All kinds of valves (other than those used as automobile parts)	10/13	10

ANNEXURE-VI
(Para 134)
Commodities Proposed for Reduction in the Rate of Sales Tax

Sl. No	Name of the Commodity	Present Rate of Tax(in%)	Proposed Rate of Tax(in%)
1	2	3	4
1.	Castor Oil	5	4
2.	Photogragphic Cameras	8	4
3.	Clocks and time pieces (mechanical)	12	6
4.	Earth circuit breakers (for use in buildings)	10/3	4
5.	Photographic film and paper (black and white)	10	4
6.	Tractor and power tiller parts including their engine and its parts	10	4
7.	Plastic granules	10/3	4
8.	Plastic Comb	15	6
9.	i) Raw Cashew	6	4
	ii) Cashew Kernel	6	3
10.	Chinaware and porcelain ware	13	10
11.	Paint Burshes	15	10
12.	Sewing machines and its parts and accessories	8	6
13.	Redmud Plastic roofing sheets	13	8
14.	Stainless Steel articles	7	4
15.	Automobile Diesel Engines	10	6
16.	Non-edible Vegetble Oils	7	4

ANNEXURE - VII
(Para 136)
Commodities proposed for reduction in the rate of Central Sales Tax

Sl. No.	Name of the Commodity	Present rate of tax (in%)	Proposed rate of tax (in%)
1	2	3	4
1	Bicycles against 'C' declaration forms	4	1
2	Non-refined edible oil and washed cotton seed oil against 'C' declaration forms	3	1
3	Earth moving machinery and its parts	10	6
4	Woollen Blanket (Shoddy blanket)	10	4

ANNEXURE - VIII
(Para 136)
Commodities proposed for increase in the rate of sales tax

Sl No.	Name of the Commodity	Present rate of tax (in%)	Proposed rate of tax (in%)
1	2	3	4
1	Petrol	20	22
2	Washing soaps, detergents and laundry brighteners	8	10
3	Plastic pipes and fittings generally used for water supply and irrigation purposes excluding conduit pipes and fittings	3	6
4	Metallic barbed wire, metallic wire mesh and metallic wire nettings	8	10
5	Pipes, tubes and fittings of iron (not falling under fourth schedule), cement asbestos	8	10
6	Rubber articles, that is, articles made wholly of rubber (other than those specified elsewhere in the second schedule)	8	10
7	Surgical/ Dental instruments and tools and syringes and its needles	8	10
8	Ready to serve foods, processed foods semi-cocked or semi-processed food stuffs, fruits (other than dry fruits including almonds, walnuts and pista), dried vegetables (whether cooked or not), fruit and vegetable products when sold in tins, cans, bottles or in any kind of sealed containers	10	12

(Contd.)

ANNEXURE - VIII (Contd.)

1	2	3	4
9	Food preservatives, food colours and food flavouring essences	8	12
10	Chunni of Pulses	2	3
11	Supplying and erection of weighing machines and weigh bridges	4 (Composition rate)	10 (Composition rate)
12	Aluminium Utensils	Exempt	3
13	Spectacles, sunglasses, goggles, lenses and frames (other than spectacles together with lens and frame costing not more than Rs. 150/-)	Exempt	6
14	Wheat products namely atta, maida and soji.	Exempt	3

ANNEXURE - IX
(Para 137)
Works contracts proposed for levy of sales tax

Sl No.	Item of works contract	Proposed rate of tax (in %)	Proposed compounded rate of tax (in %)
1	2	3	4
1	Processing, printing and supplying of cinematographic films	4	2
2	Acoustic insulation and other related works	10	6
3	Supply and erection of cooling towers	12	10
4	Supplying and training out of stone-ballasts	8	4

ANNEXURE X
(Para 142)
Classes of Persons Proposed for levy of increased rates of Professions Tax

Sl. No.	Classes of Persons	Present rate	Proposed rate
1	2	3	4
1	Salaried class wih monthly salary/wage		
	a) of not less than Rs.4000/- but less than Rs.6,000/-	Rs.50/-p.m	Rs.60/-p.m
	b) of not less than Rs.6,000/- but less than Rs.10,000/-	Rs.50/-p.m.	Rs.80/-p.m.
	c) of not less than Rs.10,000/-	Rs.50/-p.m	Rs.100/-p.m
2	Technical and Professional consultants (other than legal practioners, solicitors and notary public; and those mentioned on serial No.3) but including plumbers and tax consultants,		
	a) in the Bangalore Urban Agglomeration or within the municipal limits of the District Head quarter/ town and whose standing in profession is		
	(i) of two years or more but less than five years	Rs.330/-p.a.	Rs.500/-p.a.
	(ii) not less than five years	Rs.550/-p.a	Rs.1,000/-p.a.
	b) in any other area in the State and whose standing in profession is		
	(i) two years or more but less than five years,	Rs.110/-p.a.	Rs.250/-p.a.
	(ii) five years or more but less than ten years,	Rs.220/-p.a.	Rs.500/-p.a.
	(iii) ten years or more	Rs.330/-p.a.	Rs.750/-p.a.

1	2	3	4
3	Engineers, RCC Consultants, Architects and Management consultants,		
	(i) in the Bangalore Urban Agglomeration or within the Municipal limits of the District Head quarter/town and whose standing in profession is		
	a) two years or more but less than five years	Rs. 330/- p.a	Rs. 550/-p.a.
	b) five years or more but less than ten years	Rs. 550/-p.a	Rs.1,000/p.a.
	c) not less than ten years	Rs. 550/-p.a	Rs.1,500/p.a.
	(ii) in any other area in the State and whose standing in profession is		
	a) two years or more but less than five years	Rs. 110/-p.a	Rs. 330/-p.a.
	b) five years or more but less than ten years	Rs. 220/-p.a	Rs. 750/-p.a.
	c) ten years or more	Rs. 330/-p.a	Rs. 1,000/-p.a.
4	Pigmy Agents/UTI Agents whose commission per month is not less than Rs.1,500/-	Nil.	Rs. 120/-p.a.
5	Employers of establishments as defined under Karnataka Shops and Commercial Establishment Act,		
	(i) Where more than five but not more than ten are employed	Rs. 330/-p.a	Rs. 400/-p.a.
	(ii) Where more than ten employees are employed	Rs. 550/-p.a	Rs.1,000/p.a.
6	Owners of oil pumps and service stations	Rs.1,100/-p.a	Rs.2,500/-p.a.

1	2	3	4
7	Owners of Bar and Restaurants within the limits of a city Corporation	Rs.1,100/-p.a	Rs.1,500/-p.a.
8	Licence holders of Distilleries, Bottling units and vending of arrack	Rs.1,100/-p.a	Rs.2,500/-p.a.
9	Owners of theatres		
	a) excluding Touring Talkies	Rs. 500/-p.a	Rs.1,500/-p.a.
	b) owners of Touring Talkies	Rs. 500/-p.a	Rs.1,000/-p.a.
	c) owners of video parlours	Nil.	Rs. 5,00/-p.a.
10.	Cinematograph Film Processors	Nil.	Rs.2,500/-p.a
11.	Owners of outdoor film shooting units	Nil.	Rs.2,500/-p.a

ANNEXURE - XI

THE FOLLOWING LICENCE FEE STRUCTURE PROPOSED FOR CL-1, CL-2, CL-7, CL-9, WINE TAVERN AND OTHER LICENCES W.E.F.1.7.1993

		LICENCE FEE PER ANNUM		
		Rates prior to 91-92 (Rs.)	Existing (Rs).	Proposed (Rs).
1)	WHOLESALE	50,000	1,00,000	75,000
2)	RETAIL SHOPS CL-2			
	City Municipal Corporation	30,000	60,000	10,000
	City Municipal Council	28,000	55,000	35,000
	Town Municipal council	20,000	40,000	30,000
	Other Areas	12,000	25,000	20,000
3)	HOTELS AND BOARDINGS CL-7			
	City Municipal Corporation	50,000	1,00,000	60,000
	City Municipal Council	40,000	80,000	50,000
	Town Municipal Council	30,000	60,000	40,000
	Other Areas	20,000	40,000	30,000
4)	BARS CL-9			
	City Municipal Corporation	40,000	80,000	50,000
	City Municipal Council	30,000	60,000	40,000
	Town Municipal Council	25,000	50,000	35,000
	Other Areas	20,000	40,000	30,000
5)	WINE TAVERN	500	4,000	2,000
6)	LICENCE FEE FOR RS/DS (Prior to 1992-93)			
	a) Licence for Rectified Spirit (RS-II) under Rule-4(2)(b)(ii)	25,000	50,000*	250
	b) Denatured spirit licence (DL-3)	50	10,000*	250

1	2		3	4
7)	FEE ON RECTIFIED SPIRIT/DENATURED			
	a) Rectified Spirit	No fee**	No fee*	Re.0.50 Per B.L.
	b) Denatured Spirit	Re.0.05 Per B.L.	No fee	Re.0.50 Per B.L.

* In case of release of more than 50,000 Lts. of Spirit in year, additional licence fee of Re. 1/- per litre will be collected at the time of issue of licence.

** As per Rules a fee of Rs.9.75 per proof litre has been provided, but the same has been struck down by the Courts.

8) MERGER OF EXCISE DUTY AND LITRE FEE W.E.F. 1-4-1993

Sl. No.	Kind of Liquor	Existing duty Rs./B.L.	Existing litre fee Rs./B.L.	Total Rs.	Propsed total duty after merger is Rs./ B.L.
1.	IML& Fenny	35.00	7.00	42.00	42.00
2.	Wine				
	(a) Below 14%	1.35	0.65	2.00	2.00
	(b) Above 14% Upto 24%	5.00	2.25	7.25	5.00
3.	Beer	2.50	1.00	3.40	3.50

9) EXPORT DUTY ON BEER W.E.F. 1-4-1993:
Rs.0.40 per bulk litre of Beer. (Existing: One Rupee)

ANNEXURE - XII
(Para 158)
Motor Vehicles
Item of Schedule to Para-A of Karnataka Motor Vehicles Taxation Act 1957

Sl. No.	Item No.	Class of Vehicles Existing/Proposed	Existing rate of Tax per quarter in rupees	Proposed rate of Tax per quarter in rupees
1	2	3	4	5
1	3.A.	Goods Vehicles including Mobile Canteen, Mobile Library Van, Mobile Workship, Mobile Cilinic, X-ray Vans, Cash Van, Camper Van, (Camper Van used for hire or reward)		
	(1)	Vehicles in Weight laden		
	(a)	Not exceeding 1000 Kgs	130.00	150.00
	(b)	Exceeding 1000 Kgs. but not exceeding 2000 Kgs.	280.00	300.00
	(j)	Exceeding 15000 Kgs, for every 250 Kgs or part thereof in excess of 15000 Kgs.	1800-00	1800-00
			+Rs.65/-for every 250 Kgs. or part thereof in excess of 15000 Kgs.	+Rs.75/-for every 250 Kgs. or part thereof in excess of 15000 Kgs.
2.	3.B	Multi-Axled Goods Vehicles other than articulated vehicles for which tax levied	-	1800/- plus Rs.25/- for every 250 Kgs.

1	2	3	4	5
		under item No.10 of Part-A schedule, having weight laden exceeding 15000 Kgs for every 250 Kgs or part thereof in excess of 15000 Kgs.		or part thereof in excess of 15000 Kgs.
3.	(2)	Additional tax payable in respect of Goods Vehicles specified in item-3A, used for drawing trailers for each trailer in weight laden:		
	a)	Not exceeding 1000 Kgs.	100-00	100-00
	b)	Exceeding 1000 Kgs, but not exceeding 2000 Kgs	210-00	210-00
	c)	Exceeding 2000 Kgs, but not exceeding 4000 Kgs.	390-00	390-00
	d)	Exceeding 4000 Kgs, but not exceeding 7000 Kgs.	715-00	715-00
	e)	Exceeding 7000 Kgs, but not exceeding 9500 Kgs.	910-00	910-00
	f)	Exceeding 9500 Kgs, but not exceeding 10500 Kgs.	1040-00	1040-00
	g)	Exceeding 10500 Kgs, but not exceeding 12000 Kgs.	1235-00	1235-00
	h)	Exceeding 12000 Kgs, but not exceeding 13500 Kgs.	1430-00	1430-00
	i)	Exceeding 13500 Kgs, but not exceeding 15000 Kgs.	1625-00	1625-00
	j)	Exceeding 15000 Kgs	1625-00	1625-00

1	2	3	4	5
			+Rs.65/-for every 250 Kgs, or part thereof in excess 15000 Kgs.	+Rs.65/-for every 250 Kgs, or part thereof in excess 15000 Kgs.
4.		Motor Vehicles other than those mentioned in items 5,6,7,8 and 9 plying for hire and used for transport of passengers and in respect of which permits have been issued under Motor Vehicles Act, 1988.		
	(1)	Vehicles permitted to carry in all: (excluding driver)		
	(c)	Motor Cabs permitted to carry 5 passengers, for every passenger.	50-00	60-00
	d)	Motor Cabs permitted to carry 6 passengers, for every passenger.		250-00
	e)	Six passengers, but not exceeding 12 passenger, the vehicle is permitted to carry.	225-00	250-00
4.	(2)	Vehicles permitted to carry more than 12 passengers (other than the Driver and Conductor) and plying exclusively on routes within the limits of Cities and Towns notified by the Government, for every passengers which the vehicle is permitted to carry.	250-00	275-00
	(3) (a)	Vehicles permitted to carry more than 12 passengers (other than the Driver and Conductor),	375-00	400-00

1	2	3	4	5
		for every passenger, which the vehicle is permitted to carry.		
	(b)	For every standing passanger	375-00	100-00
4.	4.	Vehicles permitted to carry more than 12 passengers (other than the Driver and Conductor and the total distance of which exceeds 100Kms. per day for every passengers which the vehicle is permitted to carry.	400-00	Deleted
5.	5(a)	Motor Vehicles plying for hire or reward used for Transport of passengers in respect of which Contract Carriage permits have been issued under Motor Vehicles Act, 1988 and permitted to carry more than 12 passengers excluding the Driver and Conductor/Attendant for every passenger which the vehicle is permitted to carry.	500-00	500-00
	(b)	Motor Vehicles (Luxury Buses) plying for hire or reward used for transport of passengers in respect of which contract carriage permits have been issued under the Motor Vehicle Act, 1988 and complying with Rule 128 of Central Motor Vehicle Rules, 1989 and permitted to carry more than 12 passengers, excluding the Driver and Conductor/ Attendant,for every passenger which the vehicle is permitted to carry.	-	750-00

1	2	3	4	5
6.	6(a)	Motor Vehicle other than those in item (b) plying for hire or reward used for transport of passenger in respect of which special permits have been issued under Section 88(8) of Motor Vehicles Act, 1988 and permitted to carry more than 12 passengers excluding Driver/Conductor/Attendant for every passengers which the vehicle is permitted to carry.	400-00	400-00
6.	6(b)	Motor Vehicles (luxury buses) plying for hire or reward used for transport of passengers in respect of which special permits have been issued under Sec. 88(8) of Motor Vehicles Act, 1988 and complying Rule 128 of Central Motor Vehicles Rules, 1989 and permitted to carry more than 12 passengers excluding the Driver and Conductor/Attendant, for every passengers, the vehicle is permitted to carry.	600-00	1000-00
7.	8.	Omni Buses and private Services Vehicles		
	a)	Having floor area not exceeding 4 Sq/. Metre, for every Sq. Metre.		100-00
	b)	Having floor area exceeding 4 Sq. Metre, but not exceeding 6 Sq.metres, for every Sq.metre.	500-00	500-00
	c)	Having floor area exceeding 6 Sq.metres, but not exceeding 9 Sq.metre, for every Sq. Metre.	550-00	550-00

1	2	3	4	5
	d)	Having floor area exceeding 9 Sq. Metres, but not exceeding 12 Sq. Metres, for every Sq.Metre.	650-00	650-00
	e)	Having floor area exceeding 12 Sq. Metre, for every Sq. Metre.	750-00	800-00
	f)	Owned by Schools and Exclusively used for conveyance of Schools Children and Staff of such Schools, for every Sq. Metre.	20-00	20-00
	g)	Owned by other Educational Institutions and Staff and exclusively used for conveyance of students and such Institutions; for every sq. Metre.	80-00	80-00
	h)	Owned by the Driving Training School, and exclusively used for Driving Training; for every Sq. Metre.	400-00	400-00
	i)	Owned by religious / Charitable Institutions for imparting Moral, Spiritual Education or used for Charitable purpose, and registered and recognised as such by Endowment Commissioner or Chairty Commissioner or approved by Government of Karnataka.	--	150-00
8.	9.	Ambulance/Hearse Van used for hire or reward.	--	250-00
9.	11.	Motor Vehicles registered as Cranes, Mobile Cranes, Tower Wagons, Tree-Trimming Vehicles,	--	200-00

1	2	3	4	5
		Vehicles, Fork Lifts, Tractors-fitted with Air Compressor or Generator, for every 1000 kgs or part thereof in weight unladen.		
10.	13.	Goods Vehicles mounted with Drilling Rigs or mounted with Air Compressor with drilling rig unit.	1000-00	750-00
		Part AAAA Schedules See Section 3(1)		
			Life Time Tax	Life Time Tax
11.	1.	Vintage Car manufactured during the year 1939, and earlier and registered under the Motor vehicles Act, 1988.	500-00	500-00
	2.	Classic Car manufactured during the period between the year 1940 and 1949 and registered under the Motor Vehicles Act 1988.	1000-00	1000-00

Schedule to Karnataka Motor Vehicles Taxation Act 1957

Part - B (See Section 3(2))

Sl. No.	Item No.	Class of Vehicles Existing / Proposed	Existing rate of Tax in rupees		Proposed rate of Tax in rupees	
			For period not exceeding 7 days at a time	For period exceeding 7 days but not exceeding 31 days	For period not exceeding 7 days at a time	For period exceeding 7 days but not exceeding 31 days
1	2	3	4		5	
1.	3A	Goods Vehicles including Mobile Canteen, Mobile Library Van, Mobile Workshop, Mobile Clinic X-ray Vans, Cash Van, Camper Van (Camper Van used for hire or reward)				
	(1)	Vehicles in weight laden:				
	a)	Not exceeding 1000 kgs.	85-00	190-00	90-00	200-00
	b)	Exceeding 1000 Kgs, but not exceeding 2000Kgs.	105-00	250-00	110-00	250-00
	c)	Exceeding 2000 Kgs, but not exceeding 4000 Kgs.	130-00	325-00	130-00	350-00
	d)	Exceeding 4000 Kgs, but not exceeding 7000 Kgs,	185-00	485-00	200-00	500-00
	e)	Exceeding 7000 Kgs, but not exceeding 9500 Kgs.	205-00	585-00	220-00	600-00
	f)	Exceeding 9500 Kgs, but not exceeding 10500 kgs.	230-00	620-00	230-00	630-00

1	2	3	4		5	
	g)	Exceeding 10500 Kgs, but not exceeding 12000 Kgs.	260-00	715-00	260-00	720-00
	h)	Exceeding 12000 Kgs, but not exceeding 13500 Kgs.	295-00	800-00	300-00	800-00
2.	3B.	Multi Axled Goods Vehicles other than articulated vehicles for which tax levied under item 10 of Part-A of the Schedule having weight laden exceeding 15000 Kgs for every 250 Kgs or part therof in excess of 15000 Kgs.			340-00+25 for every 250 Kgs. or part therof in excess of 15000 Kgs.	920-00+75 for every 250 Kgs or part therof in excess of 15000 Kgs.
3.	4(1)	Vehicles permitted to carry in all:				
	c)	Motor Cabs permitted to carry 5 passengers, for every passenger.	10-00	30-00	10-00	30-00
	d)	Motor Cabs permitted to carry 6 passengers, for every passenger.			70-00	140-00
	e)	Six passengers, but not exceeding 12 passengers, for every passenger permitted to carry.	25-00	70-00	70-00	140-00
	4(2)	(a) Vehicles permitted to carry more than 12 passengers (other than Driver and Conductor), for every passenger which the vehicle is permitted to carry.	70-00	140-00	100-00	200-00
		(b) For every standing passengers	70-00	140-00	20-00	50-00

1	2	3	4			5
4.	5(a)	Motor Vehicles plying for hire or reward used for transport of passengers in respect of which Contract Carriage permits have been issued under Motor Vehicles Act, 1988 and permitted to carry more than 12 passengers excluding the Driver and Condcutor/Attendant for every passenger which the vehicle is permitted to carry.	100-00	200-00	120-00	240-00
	5(b)	Motor Vehicles (Luxury Buses) plying for hire or reward used for Transport of passengers in respect of which Contract Carriage permits have been issued under Motor Vehicles Act, 1988 and complying with Rule 128 of Central Motor Vehicles Rules 1989, and pemitted to carry more than 12 passengers excluding Driver and Conductor/Attendent for every passenger which the vehicle is permitted to carry.	-	-	150-00	350-00
5	6(a)	Motor Vehicles other than those in item (b) plying for hire or reward used for transport of passengers in respect of which special permits have been issued under Section 88(8) of Motor Vehicles Act, 1988 and permitted to carry more than 12 passengers excluding the Driver and conductor/Attendant for every passenger which the vehicle is permitted to carry.	50-00	100-00	50-00	150-00

1	2	3	4		5	
	(b)	Motor Vehicles (luxury buses) plying for hire or reward used for Transport of passengers in respect of which special permits have been issued under Section 88(8) of Motor Vehicles Act, 1988 and complying Rule 128 of Central Motor Vehicles Rules, 1989 and permitted to carry more than 12 passengers excluding Driver and Conductor/Attendant, for every passenger which the vehicle is permitted to carry.	100-00	150-00	100-00	300-00
6.	8.	Omni buses and Private Service Vehicles				
	a)	Having floor area not exceeding 4. Sq.metre, for every Sq.metre.	-	-	30-00	120-00
	b)	Having floor area exceeding 4 sq.metres, but not exceeding 6 sq.metres, for every sq.metre.	50-00	175-00	50-00	175-00
	c)	Having floor area exceeding 6 sq.metre, but not exceeding 9 sq.metres, for every sq.metre.	60-00	200-00	60-00	200-00
	d)	Having floor area exceeding 9 sq.metres, but not exceeding 12 sq.metres, for every sq.metre.	75-00	250-00	75-00	250-00
	e)	Having floor area exceeding 12 sq.metres, for every as.metre.	100-00	300-00	100-00	300-00

1	2	3	4		5	
	f)	Owned by Schools and exclusively used for conveyence of Schools Children and Staff of such Schools, for every sq.metre.	5-00	10-00	5-00	10-00
	g)	Owned by other Educational Institutions and exclusively used for conveyance of students and staff of such institutions for every sq.metre.	10-00	30-00	10-00	30-00
	h)	Owned by Driving Training Schools and exclusively used for Driving Training, for every sq.metre.	25-00	100-00	25-00	100-00
7.	9.	Ambulance/Hearse Van used for hire or reward				
8.	13.	Goods Vehicles mounted with drilling Rigs: or mounted with Air Compressor with drilling rig unit.	- 250-00	- 500-00	15-00 250-00	25-00 500-00
	17.	Motor Vehicles Registered as Cranes, Mobile Cranes, Tower Wagons, Tree-Trimming Vehicles, Fork Lifts, Tractor-Fitted with Air Compressor or Generator for every 1000 Kgs, or part thereof in weight unladen.	-	-	25-00	50-00

ANNEXURE- XIII

(Para 162)

Additional Resources Mobilisation measures for 1993-94

(Rs.in lakh)

	Item	ARM	Relief
	1	2	3
1.	Sales Tax	2258	270
2.	Profession Tax	300	100
3.	Entertainment Tax	130	--
4.	Entry Tax	--	10
5.	Luxury Tax	--	150
6.	Motor Vehicle Tax	203	--
7.	Regularisation of unauthorised construction	2000	--
	Total	4891	530

Net ARM =Rs.4361 lakh

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು:- ಆಯವ್ಯ ಪತ್ರವನ್ನು ಮಂಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈಗ ಸದನವು ಮೇಲೆದ್ದು ನಾಳೆ ಬೆಳಗ್ಗೆ ೧೧.೦೦ ಗಂಟೆಗೆ ಪುನಃ ನಮಾವೇಶಗೊಳ್ಳುವುದು.

(ಸದನವು ಸಂಜೆ ೫ ಗಂಟೆ ೪೫ ನಿಮಿಷಗಳಿಗೆ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡು ದಿನಾಂಕ: ೨೩-೨-೯೩ರ ೧೧.೦೦ ಗಂಟೆಗೆ ಪುನಃ ಸೇರಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿತು)

* * * * *